

Pastör Richard Wurmbrand

MESİH

Uğruna

İşkence Çekmek

GDK

GDK YAYIN NO: 42

GDK ANILAR SERİSİ: 2

KİTAP: Mesih *Uğruna* İşkençe Çekmek

İNGİLİZCE ADI: Tortured for Christ

YAZAR: Richard Wurmbrand

İNGİLİZCE'DEN ÇEVİREN: Onur Yöş

ISBN: 975-8379-58-5

© Gerçeğe Doğru Kitapları

**Davutpaşa Cad. Emintaş
Kazım Dinçol San. Sit. No: 81/89**

Topkapı, İstanbul - Türkiye

Tel: (0212) 567 13 89

Fax: (0212) 567 73 13

E-mail: ikaratas@turk.net

www.gercegedogru.com

Baskı: Anadolu Ofset – Tel: (0212) 567 73 13

1. Baskı: Şubat 2006

A D A M A

**Londra'daki Avrupa Hıristiyan Misyonu Genel Direktörü
Rev. W. Stuart Harris'e;**

Kendisi 1964'te hapisten serbest bırakıldığında Batı'daki Hıristiyanlardan bir eçi olarak Romanya'ya gelmiş, pek çok zorlu aşamadan geçerek gecenin geç bir vaktinde evimize varmış, bize sevgi ve teselli sözleriyle birlikte Hıristiyan şehitlerin ailelerine yardım getirmiştir. Kendisine, bu sadık imanlılar adına teşekkürlerimizi sunarız.

İÇİNDEKİLER

Yazar Hakkında	5
Önsöz	8
1. Rusların Mesih'e Doymak Bilmeyen Susuzluğu	12
2. "Hiç Kimsede ... Daha Büyük Bir Sevgi Yoktur"	38
3. Batı'daki İş İçin Fidyeye ve Özgürlük	56
4. Komünizmi Mesih'in Sevgisiyle Yenmek	61
5. Geniş Bir Alana Yayılmış ve Yenilmez Yeraltı Kilisesi	100
6. Hıristiyanlık Komünizmi Nasıl Mağlup Etmekte?.....	124
Resimler	151

Y A Z A R H A K K I N D A

PASTÖR RICHARD WURMBRAND, vatani Romanya'da on dört yıllık Komünist mahkumiyetine ve işkencelerine katılan müjdecî bir hizmetkardır. En tanınmış Hıristiyan önder, yazar ve eğitimcilerinden biri olmasına rağmen Romanya'da kendisinden çok daha iyi tanınan birkaç kişi var.

1945'te Komünistler Romanya'yı ele geçirip kiliseleri kendi amaçları doğrultusunda kontrol etme girişiminde bulduklarında, Richard Wurmbrand esaret altındaki kendi halkına olduğu kadar işgalci Rus askerlere de derhal etkin ve gayretli bir "yer altı" hizmeti başlattı. 1948'de eşi Sabina ile birlikte tutuklandı. Eşi üç yıl boyunca Tuna Kanalında angarya olarak çalıştırıldı. Richard Wurmbrand, Komünist işkencecilerinden başka hiç kimseyi görmediği hücre hapsini üç yıl yaşadı. Sonra işkencelerin beş yıl daha sürdüğü koğuşlara nakledildi.

Hıristiyan bir önder olarak uluslararası öneminden dolayı, yabancı konsolosluk diplomatları Komünist hükümete onun güvenliğini sorduklarında kendilerine Romanya'dan kaçtığı söylenmişti. Serbest bırakılmış bir mahkum kılığında gelen gizli polis, eşine Wurmbrand'ın hapisane mezarlığındaki cenazesine katıldıklarını söylemişlerdi. Romanya'daki ailesi-

ne ve yurt dışındaki dostlarına onun öldüğü ve artık onu unutmaları söylenmişti.

Hapiste geçen sekiz buçuk yıldan sonra serbest bırakıldı ve Yeraltı Kilisesindeki işine derhal kaldığı yerden devam etti. Birkaç yıl sonra, 1959'da tekrar tutuklanıp yirmi beş yıl hapse mahkum edildi.

Wurmbrand, 1964'deki genel afı serbest bırakıldı ve yer altı hizmetini yeniden sürdürdü. Üçüncü bir hapse atılma olasılığını fark eden Norveçli Hıristiyanlar, Romanya'dan çıkarılması için Komünist yetkililerle görüşmelerde bulundular. Komünist hükümet siyasi mahkumlarını "satmaya" başlamıştı. Bir mahkumun "çıkış bedeli" 1,900 dolar iken Wurmbrand için istedikleri bedel 10,000 dolar olmuştu.

Wurmbrand, 1966 Mayısında ABD Senatosunun İç Güvenlik Alt Komisyonu huzurunda tanıklık vermiş ve vücudunu kaplayan on sekiz derin işkence izini göstermek için yarı bele kadar soyunmuştur. Başından geçenler gazeteler aracılığıyla ABD, Avrupa ve Asya'ya kadar yayılmıştır. Wurmbrand 1966'da Romanya Komünist rejiminin kendisine suikast düzenlemeyi planladığını haber almıştı, ama bu ölüm tehlikesi karşısında bile susmadı.

Şehitlerin Sesi (The Voice of the Martyrs) adlı Hıristiyan derneğinin kurucusu olarak eşi ile birlikte tüm dünyayı dolaşım Müslüman ülkelerde, Komünist Vietnam'da, Çin'de ve Hıristiyanların imanları uğruna işkence gördükleri diğer ülkelerde hapiste olan Hıristiyanların ailelerine yardım sağlayan otuzdan fazla büro arasında bir ağ kurdu. Onun duyurduğu bildiri şu olmuştur: "Kötülüğün sistemlerinden nefret edin, ama size

işkence edenleri sevin. Onların canını sevin ve onları Mesih'e kazanın.”

Pastör Wurmbrand, dünya çapında altmıştan fazla dile çevrilen kitapların yazarıdır. Kendisi “Yeraltı Kilisesinin Sesi” olarak adlandırılmaktadır. Hıristiyan önderler onu yaşayan şehit ve “Demir Perdenin Pavlus’u” olarak adlandırmaktadır.

Ö N S Ö Z

“Ş e h i t”

Richard Wurmbrand, kitabıyla ilgili şöyle söylemiştir: “*Mesih Uğruna İşkence Çekmek*’ kitabının hiçbir edebi değeri yoktur. Bu kitap hapisten serbest kaldıktan sonra üç gün gibi kısa bir sürede yazılmıştır. Ama kalemle ve gözyaşlarıyla yazılmıştır. Her nedense Tanrı bu yazıları bereketleyip Kendi amacı doğrultusunda kullanmayı seçti.” *Mesih Uğruna İşkence Çekmek* kitabının bu 30. yıl baskısında çok az bir değişiklik vardır. Pastörün Romanya diktatörlüğü altındaki on dört yıllık mahkumiyetine ilişkin verdiği tanıklığa dokunulmamıştır.

Mesih Uğruna İşkence Çekmek geçen yıllar boyunca altmış beş dile çevrilmiş ve milyonlarca kopyası dünya çapında dağıtılmıştır. Bu tanıklığın Tanrı tarafından Kendi Bedenini kuvvetlendirmek için nasıl kullanıldığını şaşkınlıkla izliyoruz. Bu Bedende zafer, cesaret, iyileşme ve azmin hiçbir sınırı, hiçbir ırk, hiçbir ulus tanımadığını, ama Kutsal Ruh tarafından eşit bir şekilde dağıtıldığını gördük.

Romanyalı bir Yahudinin yazdığı bir kitabın Çinli pastörlere, Amerikalı ev hanımlarına ve Arap taksi şoförlerine ilham kaynağı olması pek görülmemiş bir durum. Bir keresinde Vietnamlı ev kilisesi önderleri, Hıristiyan kiliseleri hayatta kalabilmek ve Güney Vietnam'da 1970'lerde beklenen Komünist darbesi altında büyüyebilmek için nasıl hazırlandıklarını anlatmışlardı bana. Hayatta kalabilme kılavuzu ve inanılmaz zor durumlarda galip gelen imanın bir tanıklığı olarak **Mesih Uğruna İşkençe Çekmek** kitabının Vietnam dilindeki çevirisini dağıtmışlardı. Bu kitabı okuyup Mesih'in sevgisinin güçlü bir gerçek olduğunu fark ederek İsa Mesih'le kişisel bir ilişkiye giren pek çok kişiden mektuplar alıyoruz. Bu bakımdan bu sayfalar siyasi bir saldırı değildir, ama bir şehidin müjdeye "tanıklığını" sunar.

Günümüzde pek çok kişi bir şehidin, inancı uğruna ölen kişi olduğunu düşünür. Maalesef bu tanımla şehitliğin gerçekten önemli ve derin anlamını kaybetmekteyiz. Aziz Augustine bir keresinde şöyle demiştir: "**Elem** değil, **sebeptir** şehidi şehit yapan." **Murder in the Cathedral (Katedral'deki Cinayet)** adlı tiyatro oyununda T. S. Eliot, bir şehidi "Özgürlüğünü, Tanrı'ya **boyun eğmekle** bulup Tanrı'nın bir **aracı**, Tanrı'nın iradesinde kendi iradesini **kaybeden**, kaybeden değil bulan" kişi olarak tarif etmiştir, "Şehit artık kendisi için bir şey istemez, şehitliğin yüceliğini bile dilemez."

Özgün Grekçe'de "şehit", "tanık" anlamına gelir. İbraniler Mektubu'nun yazarı şöyle der: "**İşte çevremizi bu denli büyük bir tanıklar [şehitler] bulutu sardığına göre...**" (12:1) ve İsa da Elçilerin İşleri 1:8'de şu buyruğu verir: "...**Yeruşalim'de, bütün Yahudiye ve Samiriye'de ve dünyanın dört bucağında benim tanıklarım [şehitlerim] olacaksınız.**"

Yeni Antlaşma şehidi, İsa Mesih'in gücünü ve gerçeğini kişisel olarak onaylamakla kalmamıştır, ama aynı zamanda her ne pahasına olursa olsun, bu tanıklığı başkalarının gözleri önünde sergilemeye de çağırılmıştır. Elçilerin İşleri kitabının devamında bu tanıklık uğruna ödenebilecek en yüksek bedeli ödemedeki ilk olan İstefanos'un taşlanması okuyoruz. Bu zamanda **şehit** sözcüğü sadece tanık olan kişi değil ama aynı zamanda hayatını vermeye istekli olan ya da bu uğurda **şehit** olmaya istekli olan kişi anlamına gelerek çok daha güçlü bir anlam kazandı.

Uğruna tanıklık verdiğimiz gerçek, büyük bir bedel karşılığı alınabilir – ünümüze, popülaritemize, saygınlığımıza mal olabilir. Hatta ailelerimize, dostlarımıza ve yaşamlarımıza bile mal olabilir. Fakat tanıklığımızın bildirisi öyle güçlüdür ki, **“...Her yükü ve bizi kolayca kuşatan günahı üzerimizden sıyırap at[maya]...”** (İbraniler 12:1) cesaretimiz vardır.

Mesih'in “tanıklık” bildirisi ayrıca fiziksel sınırlar ve sınırlamalarla kapatılmış değildir. Dikkate aldığımız her etiketin, her ismin ötesindedir. Şehitlik, iç karartıcı bir şey değildir, ama küresel Hıristiyan gerçekliğini dua ile anlama hareketi için gereklidir... **“Mesih uğruna acı çekmek ayrıcalığı”na** erişebilmek için gereklidir (Filipililer 1:29). Bu tanıkların ya da şehitlerin imanları kontrol altında tutulamaz ve yok edilemez. Tanıklıkları İsa Mesih'in gerçeğine tanıklık ettiği sürece imanları, Tanrı'nın Egemenliğini **“Yeruşalim'de, bütün Yahudiye ve Samiriye'de ve dünyanın dört bucağında[n]”** (Elçilerin İşleri 1:8) daha da öteye götürmek için tohum ekmekten başka bir şey yapamaz. İsa dedi ki: **“...Ben kilisemi bu kayanın üzerine kuracağım. Ölüler diyarının kapıları ona karşı direnemecek”** (Matta 16:18).

Pastör Richard Wurmbrand'ı böyle bir anlayış sayesinde, yaşamı bir şehidinkini yansıtan biri olarak tanıdım. Ölüm açısından değil, Mesih'in yaşamına tanıklık edip yaşamak-tansa ölmenin tercih edileceği bir noktaya kadar acılara katlanmış olmasından ötürü.

Mesih Uğruna İşkence Çekmek, gaddar Komünist rejimi altında çile çekmiş bir adam ile ilgili gerçekleri açıklamakla kalmaz, Mesih'e tamamen adanmış bir adamın imanını, azmini ve gerçeği herkesle paylaşma arzusunu açıklar. Tarih boyunca ve hatta günümüzde bile Hıristiyanların İsa Mesih'in gücüne ve yaşamına *tanıklık* etmek için korkunç acılara ve ölüme katlanışlarını açıklayıp Batı Hıristiyanlığının düşünüşünü değiştirmesiyle kitabın her bir sayfasında canlanan gerçek budur.

Duamız, bu tanıklığın sürmesi, İsa Mesih ile ilişkimizde ve bu dünyadaki görevimizde daha derin bir bilgiye erişmemiz, bir şehidin yaşamının gerçek niteliklerini kavrayabilmemiz ve eğer Tanrı'nın isteğiyle o *tanıklardan* olmaya istekli olmamızdır.

Tom White
Şehitlerin Sesi Derneği, ABD Direktörü

BİRİNCİ BÖLÜM

Rusların Mesih'e Doymak Bilmeyen Susuzluğu

Bir Ateist Mesih'i Buluyor

Yaşamımın daha ilk yıllarında yetim kaldım. Hiçbir inancın kabul edilmediği bir ailede yetişmiş biri olarak çocukken hiç dini eğitim almadım. Birinci Dünya Savaşının zor yıllarının yoksulluğunu tatmanın yanı sıra acılık dolu bir çocukluğun ardından on dört yaşımdayken bugünkü Komünistler gibi kendimi ateizme inandırdım. Tanrıtanımaz kitaplar okurdum ve sadece Tanrı'ya veya Mesih'e inanmamakla kalmayıp bu eğilimleri insan aklı için zararlı sayarak bu kavramlardan nefret ederdim. Böylece inanca karşı acılıkla büyüdüm.

Fakat daha sonraları kavradığım üzere anlamadığım bazı sebeplerden dolayı Tanrı'nın seçilmişisi olmam için Tanrı'nın lütfu üzerimdeydi. Bu anlamadığım sebeplerin kişiliğimle hiçbir ilgisi yoktu çünkü zaten çok kötü bir karakterim vardı.

Bir ateist olmama rağmen, anlam veremediğim bir şekilde bir şeyler beni hep kiliselere çekmişti. Yanından geçtiğim bir kilisenin içine girmeden oradan uzaklaşmak benim için çok zordu. Ancak bu kiliselerde ne yapıldığını bir türlü anlayamadım. Vaazlar dinledim fakat yüreğimi çekmedi. Tanrı'yı itaat etmek zorunda olduğum bir efendi olarak tasavvur ediyordum. Aklımda yer verdiğim bu yanlış Tanrı imajından nefret ediyordum, ama bu evrenin merkezinde bir yerde sevecen bir yüreğin olduğunu bilmeyi çok istiyordum. Çocukluğun ve gençliğin sevincini çok az tattığımdan benim için de şefkatli bir yüreğin atması için özlem duyuyordum.

Tanrı olmadığına ikna ettim kendimi, ama hayalini kurduğumun tersine bir sevgi tanrısı olmaması beni üzdü. Bir keresinde varlığımın derinliklerindeki ruhsal bir mücadele sırasında bir Katolik kilisesine girdim. İçeride diz çökmüş bir şeyler söyleyen insanlar vardı. İçimden şöyle düşündüm: ***Onlara yakın bir yerde durup ben de diz çökeyim böylece söyledikleri duaları duyabilir ve tekrar edebilirim, bir işe yarayıp yaramayacağını görürüz.*** Kutsal Bakire Meryem'e bir dua okudular, "Selam sana ey lütufkar Meryem." Onlardan sonra bu duayı birkaç kez yineledim; Meryem'in heykeline baktım, ama hiçbir şey olmadı. Çok üzülmüştüm.

Bir gün Tanrı olmadığına karar kılmış bir ateist olarak Tanrı'ya dua ettim. Dua şöyleydi: "Tanrı, var olmadığını kesin olarak biliyorum. Ama şayet varsa – ki bunun doğruluğunu tartışırım – sana inanmak benim görevim değil; kendini bana sen açıklamalısın." Ateisttim ama ateizm yüreğime huzur vermiyordu.

İçimde olup biten bu hengame sırasında Romanya dağlarının yamaçlarında yaşlı bir marangoz şöyle dua ediyordu: "Tan-

rım, yeryüzünde sana hizmet ettim ve gökyüzünde olduğu gibi yeryüzünde de ödülümü almak istiyorum. Bir Yahudi'yi Mesih'e getirmeden ölmemektir ödülüm çünkü İsa bir Yahudi'ydi. Ama ben fakir, yaşlı ve hastayım. Yollara düşüp bir Yahudi arayamam. Köyümde de Yahudi kimse yok. Köyüme bir Yahudi gönder, ben de onu Mesih'e getirmek için elimden gelenin en iyisini yapacağım.”

Bazen karşı konulmaz bir güç beni bu köye çekiyordu. Beni oraya götürecek hiçbir sebep yoktu. Romanya'da on iki bin köy var, ama ben *o köye* gittim. Yahudi olduğumu anlayan marangoz, güzel bir bayanın bile göremeyeceği kadar bir ilgiyi bana göstererek benimle ilgilendi. Dualarına yanıtı bende görüp bana bir Kutsal Kitap verdi. Tamamen kültürel bir meraktan ötürü Kutsal Kitap'ı daha önce birçok kez okumuştum. Ama bu adamın bana verdiği Kutsal Kitap başka türlü bir Kutsal Kitap'tı. Bana bir süre sonra söylediğine göre eşi ile birlikte benim ve eşimin tövbe etmesi için saatlerce dua etmişlerdi. Onun bana verdiği Kutsal Kitap harflerle değil, ettikleri dualarla alev alev tutuşan sevgi korları ile yazılmıştı. Zar zor okuyabiliyordum. Kötü yaşayışımı İsa'nın hayatı ile karşılaştırdığımda, kirliliğimi O'nun doğruluğu ile, nefretimi O'nun sevgisi ile kıyasladığımda tek yaptığım şey ağlamaktı – oysa O beni Kendisine ait olanlardan biri gibi kabul ediyordu.

Bundan kısa bir süre sonra eşim tövbe etti. Başka canları da Mesih'e getirdi. Bu gelen canlar da başka canları getirdi ve böylece Romanya'da yeni bir Luteran topluluğu oluştu.

Sonra da eziyetleriyle bize çok acılar çektiren Naziler geldi. Romanya'da Nazizm, Yahudilere olduğu kadar Protestan

gruplara da zulmeden, aşırı radikal unsurların uç düzeylerde bulunduğu bir diktatörlük şeklini almıştı.

Resmi olarak atanmamdan ve hizmet etmeye başlamadan önce bile kurucusu olduğum bu kilisenin önderiydim. Bu kiliseden ben sorumluydum. Ben ve eşim birkaç kez tutuklandık, dövüldük ve Nazi yargıçların önüne çıkarıldık. Nazi dehşeti korkunçtu korkunç olmasına ama yaptıkları, Komünistlerin yönetimi ele geçirdiklerinde gerçekleştirecekleri yanında bir hiçti. Oğlum Mihai'nin, öldürülmekten kurtulabilmesi için Yahudi olmayan bir isim alması gerekmişti.

Fakat bu Nazi döneminin büyük bir yararı oldu. Fiziksel olarak dayak yemenin katlanılabilecek bir şey olduğunu ve insan ruhunun Tanrı'nın yardımıyla korkunç işkencelere bile dayanabileceğini öğrettiler. Müjdeyi gizli bir şekilde yayma tekniğini öğrettiler, bu ise bizim için yaklaşmakta olan daha kavurucu bir ateşten gömleği giymenin hazırlığıydı – bu ateşten gömlek yanı başımızdaydı.

Ruslara Hizmetim

Geçmişte ateist olmamın pişmanlığı ile tövbe ettiğim ilk günden beri Ruslara tanıklık verebilmeyi istiyordum. Ruslar çocukluktan itibaren ateizm ile büyüyen bir halktır. Ruslara ulaşabilme arzum gerçekleşti, onlara ulaşabilmek için Rusya'ya gitmek zorunda kalmadım. Romanya'da, kendilerine Hıristiyanlığı anlatabileceğimiz binlerce Rus savaş esiri olduğundan dolayı onlara ulaşmam Nazi döneminde gerçekleşti.

Heyecanlı ve etkileyici bir işti. Bir mühendis olan Rus esir ile karşılaştığım günü asla unutmayacağım. Tanrı'ya inanıp

inanmadığını sordum. “Hayır” dese ydi, pek ilgi göstermeyecektim. İnanmak ya da inanmamak herkesin kendi seçimidir. Fakat ona bu soruyu sorduğumda gözlerini bana dikip sözlerime anlam veremeksizin şöyle dedi: “İnanmam için askeri bir emir almadım. Eğer alırsam inanırım.”

Gözlerimden yaşlar düşerken yüreğimin parça parça olduğunu hissettim. İşte karşımda aklı ölü, Tanrı'nın insanlığa verdiği büyük bir armağanı – kişiliğini – kaybetmiş bir adam duruyordu. Komünistlerin elinde bir emirle inanmaya ya da inanmamaya hazır, beyni yıkanmış bir gereçti. Artık kendisinden düşünemiyordu. Bunca yıllık Komünist baskısı altındaki tipik bir Rus'tu bu! Komünizmin insan evlatlarına neler yaptığını görmenin verdiği şokla bu insanların kişiliklerini onlara geri vermek ve onları Tanrı'ya ve Mesih'e imana getirmek için hayatımı bu insanlara adayacağıma dair Tanrı'ya söz verdim.

23 Ağustos 1944'te başlayarak bir milyon Rus birliği Romanya'ya girdi ve bundan kısa bir süre sonra Komünistler ülkemizde yönetimi ele geçirdiler. Sonra ise Nazilerin çektirdikleri acıları aratan o kabus başladı.

Şimdilerde 24 milyon nüfusa sahip olan Romanya'da o dönemde, Komünist partinin yalnızca on bin üyesi vardı. Buna rağmen Sovyetler Birliğinin Dışişleri Bakanı Vishinsky, pek sevilen Kralımız I. Michael'in makamına bir rüzgâr gibi girdi ve yumruğunu masaya vurarak, “Hükümete Komünistler atamak zorundasın” dedi. Ordumuz ve polisimiz silahsızlandırılmıştı ve böylece Komünistler yönetimi büyük ölçüde şiddet ve nefretle ele geçirdi. Bunlar o dönemdeki Amerikan ve İngiliz yöneticilerin işbirliği olmadan gerçekleşmedi.

İnsanlar yalnızca kendi kişisel günahları için değil, ulus olarak işledikleri günahlar için de Tanrı'nın önünde sorumludurlar. Esaret altındaki ulusların başına gelen felaketler Amerikan ve İngiliz Hıristiyanların yüreklerinde bir sorumluluktur. Amerikalılar bazı dönemler Rusların bizim üzerimize bir ölüm ve korku rejimi empoze etmelerine farkında olmadan da olsa yardımcı olduklarını bilmelidirler.

Kilisenin Baştan Çıkarılması

Komünistler yönetimi ele geçirdiğinde ayartma araçlarını Kiliseye karşı beceri ile kullandılar. Sevgi dili de ayartı dili de aynıdır. Bir kızıdan eş olmasını isteyen de kızla sadece bir gecelik beraberlik yaşamak isteyen de aynı sözleri kullanır, "seni seviyorum." İsa bize sevgi dili ile ayartı dilini nasıl ayırt edebileceğimizi ve kuzu postuna bürünmüş kurtları gerçek kuzulardan nasıl ayırabileceğimizi öğretti. Maalesef Komünistler yönetimi ele geçirdiklerinde binlerce rahip, pastör ve kilise görevlisi bu iki sesi nasıl ayırt edebileceklerini bilemediler.

Komünistler, Hıristiyan organların tümünü Meclis binasında bir araya getirdiler. Orada tüm mezheplerden dört bin rahip, pastör ve kilise görevlisi bulunmaktaydı – ve bu Tanrı adamları Joseph Stalin'i bu komitenin onur başkanı olarak seçti. Bu kişi aynı zamanda Dünya Tanrısızlar Hareketinin başkanıydı ve Hıristiyanları toplu halde katleden bir kişiydi. Rahipler ve pastörler birbiri ardına komünizm ile Hıristiyanlığın temelde aynı şeyler olduğunu ve bir arada var olabileceklerini söylediler. Kilise görevlileri birbiri ardına komünizme övgüler yağdırarak Kilisenin yeni hükümete bağlılığı sözünü verdiler.

Ben de eşimle birlikte bu toplantıdaydım. Sabina bana, “Richard, ayağa kalk ve bu utancı Mesih’in yüzünden sil!” dedi, “İsa’nın yüzüne tükürüyorlar.” Ona dedim ki: “Eğer böyle yaparsam, kocanı kaybedersin.” O ise bana, “Bir ödleği kocam olarak görmek istemem” dedi.

Sonra ayağa kalktım ve Hıristiyanların katillerine övgü yağdırmadan bu topluluğa konuştum ama bağlılığımızın öncelikle İsa Mesih’e olduğunu söyleyerek İsa’yı övdüm. Bu toplantıdaki konuşmalar canlı olarak yayımlanıyordu ve böylece tüm ülke Komünist Meclisinin kürsüsünden Mesih’in bilirisini işitebildi! Belki sonra bunun bedelini ödemem gerekti ama yine de buna değdi.

Ortodoks ve Protestan kilise önderleri komünizme boyun eğme konusunda birbirleriyle rekabete girdiler. Bir Ortodoks rahip çekiç ile orağı cüppesine yaslayarak artık kendisinin “Efendimiz” değil, “Yoldaş Rahip” olarak anılmasını istedi. Patrascoiu ve Rosianu gibi rahipler daha açıktı. Gizli polisin çalışanları olmuşlardı. Romanya’daki Luteran kilisesinin rahip vekili Rapp, ders verdiği ilahiyat okulunda Tanrı’dan aldığı söylediği üç vahiyi öğretmeye başlamıştı, buna göre Musa, İsa ve Stalin, sonra gelen öncekinin yerini devralıyordu.

Resita kasabasındaki Kızıl bayrak altında Sovyetler Birliği ulusal marşını herkesin ayakta söylediği Vaftizcilerin kongresine katıldım. Vaftizcilerin başkanı Stalin’i büyük bir Kutsal Kitap öğretmeni olarak övdü ve Stalin’in Tanrı’nın buyruklarını yerine getirmekten başka hiçbir şey yapmadığını ifade etti!

Gerçek Vaftizcilerin, ki onları çok severim, bu ifadelere katılmayarak ve Mesih'e çok sadık kalarak çok büyük acılar çektikleri bilinmelidir. Ancak komünistler önderlerini "seçmişlerdi" ve Vaftizcilerin bunu kabul etmekten başka çaresi yoktu. Aynı şartlar bugün de Komünist ülkelerin "resmi"¹ kiliselerinin çok yüksek dini önderliğinde devam etmektedir.

Rusya'daki Hıristiyanlar ihtilalden sonra nasıl bir Yeraltı Kilisesi kurduysa, komünizmin yükselen gücü ve pek çok resmi kilise önderinin ihaneti de bizi Romanya'da benzer şekilde bir Yeraltı Kilisesi kurmaya zorladı. Bu kilise müjdelmeye, müjdeyi duyurmaya ve Mesih uğruna çocuklara kucak açmaya sadık kalacaktı. Komünistler tüm bunları yasakladılar ve resmi kilise ise boyun eğdi.

Diğer insanlarla birlikte yeraltı çalışmalarına başladım. Dışardan bakıldığında gerçek yeraltı çalışmalarımı örtmeye yarayan çok saygın bir konumum vardı – Norveç Luteran Misyonu pastörü. Aynı zamanda Romanya'da Dünya Kiliseler Birliğini temsil ediyordum. (Romanya'da bu organizasyonun Komünistlerle işbirliği yapacağına dair en ufak bir fikrimiz yoktu. Organizasyon o dönemde ülkemizde yardım işlerinden başka hiçbir şey yapmamaktaydı.) Bu iki unvan, yeraltında yürüttüğüm işleri bilmeyen yetkililer karşısında durabilmem için bana iyi bir konum sağlıyordu.

Yeraltı çalışmalarının iki boyutu vardır. İlki Rus askerler arasında yürüttüğümüz gizli çalışmalar. İkincisi ise Roman-

---

¹ Resmi kilise, bir devlete kayıtlı ve devlet tarafından kontrol edilen kilisedir. Resmi kiliselerde üyelik, günümüzün pek çok totaliter sisteminde Hıristiyan nüfusun genellikle yüzde onundan azını ifade eder. Diğerleri ise "yeraltında" ibadet etmeyi tercih ederler.

ya'nın esaret altındaki halkına yönelik olarak yürüttüğümüz yeraltı işi.

Ruslar – Canı “Susamış” Bir Halk

Benim için müjdeyi Ruslara duyurmak yeryüzünde cenneti yaşamak gibiydi. Müjdeyi pek çok farklı ulustan insanlara paylaştım, ama müjdeden Ruslar kadar kana kana içen bir halk görmedim. Canları öylesine susamış ki!

Dostum olan bir Ortodoks rahip telefonla beni arayarak bir Rus subayın günahlarını itiraf etmeye geldiğini söyledi. Arkadaşım Rusça bilmiyordu fakat benim Rusça konuştuğumu bildiğinden bu subaya benim adresimi vermişti. Ertesi gün bu adam beni görmeye geldi. Tanrı'ya açtı, ama Kutsal Kitap'ı hiç görmemişti. Dini eğitimi hiç yoktu ve dini toplantılara hiç katılmamıştı (o zamanda Rusya'da kilise yok denecek kadar azdı). Tanrı hakkından zerre kadar fikri olmasa da Tanrı'yı seviyordu.

Ona Dağdaki Vaazı ve İsa'nın benzetmelerini okudum. Buradaki sözleri işitince kendinden geçmiş bir halde odanın çevresinde sevinçle dans ederek ilan etmeye başladı, “Ne harika bir güzellik! Mesih'i tanımadan nasıl yaşayabilirim!” Birisinin Mesih'te bu kadar sevindiğini ilk kez görüyordum.

Sonra bir hata yaptım. Onu hiçbir şekilde hazırlamadan ona İsa'nın çektiği çileleri ve çarmıha gerilişini okudum. Bunu hiç beklemiyordu ve İsa'nın nasıl dövüldüğünü, nasıl çarmıha gerildiğini ve öldüğünü duyduğunda koltuğa öylece yığıldı ve acı acı ağlamaya başladı. Bir Kurtarıcıya inanıyordu, ama inandığı Kurtarıcı ölmüştü!

Ona baktım ve kendimden utandım. Kendimi Hıristiyan, pastör ve öğretmen olarak adlandırıyordum, ama Mesih'in acılarını hiçbir zaman bu Rus subay gibi paylaşmamıştım. Ona baktığımda Mecdelli Meryem'i çarmıhın dibinde ve İsa'nın cesedi mezara konduğunda sadakatle ağlarken görüyordum.

Sonra ona diriliş öyküsünü okuduğumda yüzündeki ifadenin değiştiğini gördüm. Kurtarıcısının mezardan dirildiğini bilmiyordu. Bu müthiş haberi duyduğunda dizlerini döverek küfürler yağdırdı – pis bir dil kullanarak ama “kutsal” bir sövmeydi bu. Bu onun kaba konuşma tarzıydı. Yine sevindi, “O dirildi! O dirildi!” diye sevinçle bağıyordu. Mutluluktan bitkin bir halde bir kez daha odanın etrafında dans etti!

Ona “dua edelim!” dedim. Dua etmeyi bilmiyordu. Bizim “kutsal” ifade tarzlarımızı bilmiyordu. Benimle birlikte diz çöktü ve şöyle dua etti: “Ey Tanrı, ne harika bir delikanlısın sen! Senin yerinde olsaydım ve Sen ben olsaydın, Seni günahlarından asla bağışlamazdım. Ama Sen adamımsın! Tüm kalbimle seni seviyorum.”

Bence göğün tüm melekleri Rus subayın bu son derece güzel duasını işitmek için durup şöyle bir baktı. Bu adam Mesih için kazanılmıştı!

Bir dükkanda Rus bir bayan subayla ve bir yüzbaşıyla tanıştım. Birçok farklı şey satın alıyorlardı, ama Rusça anlamayan satıcıyla konuşmakta zorluk çekiyorlardı. Kendilerine tercümanlık etmeyi önerdim ve böylece tanıştık. Onları evimde öğlen yemeğine davet ettim. Yemeğe başlamadan önce onlara şöyle söyledim, “Hıristiyan bir evdesiniz ve bizim dua etme alışkanlığımız var.” Duayı Rusça ettim. Çatallarını ve bıçak-

larını bıraktılar. Yemek ilgilerini çekmiyordu artık. Bunun yerine Tanrı, Mesih ve Kutsal Kitap ile ilgili soru ardına soru sordular. Hiçbir şey bilmiyorlardı.

Onlarla konuşmak kolay değildi. Onlara yüz tane koyunu olan ve bunlardan birini kaybeden adam ile ilgili benzetmeyi anlattım. Beyinleri Komünist ideolojisi ile yıkandığından dolayı anlamadılar. “Nasıl oluyor da yüz tane koyunu var?” diye soruyorlardı, “Komünist Ortaklaşa Çiftliği koyunları almamış mı?” Sonra İsa’nın bir kral olduğunu söyledim. Onlar ise, “tüm krallar insanları kontrol altında tutan kötü insanlar olmuşlardır böylece İsa da bir diktatör olmalı” dediler. Onlara bağda çalışan işçiler benzetmesini anlattığımda, “bu kişiler bağın sahibine karşı çıkmakla çok iyi etmişler, çünkü bağ ortaklaşa kullanılmalı”, dediler. Her şey onlar için yeniydi. Onlara İsa’nın doğumundan bahsettiğimde Batılı birisi için saygısızlık olarak adlandırılabilir bir şey sordular, “Meryem, Tanrı’nın karısı mıydı?” Onlarla ve başkalarıyla konuşurken Ruslara komünizm altında geçen bunca yıldan sonra müjdeyi duyurmak için tamamen yeni bir yaklaşım benimsememiz gerektiğini öğrendim.

Bu gerçek pek çok farklı kilise için geçerlidir. Orta Afrika’ya giden müjdeciler Yeşeya’nın sözlerini tercüme etmekte zorlandılar: “...*Günahlarınız sizi kana boyamış bile olsa Kar gibi ak pak olacaksınız...*” (1:18) Orta Afrika’da kimse kar görmemişti bundan dolayı da bunu karşılayabilecekleri bir sözcükleri yoktu. Müjdeciler şöyle tercüme ettiler: “Günahlarınız hindistan cevizinin içi gibi ak olacak.”

Böylece ilişki kurabilmelerini sağlamak amacıyla biz de müjdeyi “Marksist diline” çevirmeliydik. Kendi başımıza yapabi-

leceğimiz bir şey değildi ama Kutsal Ruh kendi işini bizim aracılığıyla gerçekleştirdi.

Yüzbaşı ve bayan subay o gün tövbe ettiler. Sonraki zamanda ise Ruslara yönelik yeraltı çalışmalarımızda bize çok yardımcı oldular.

Ruslar arasında gizlice binlerce müjde kitapları ve yazılı diğer Hıristiyan eserlerini basıp dağıttık. Tövbe etmiş Rus askerler aracılığıyla Kutsal Kitap'ı ve Kutsal Kitap'tan bölümleri Rusya'ya sokmayı başardık. Tanrı'nın Sözü'nü Rusların ellerine ulaştırmak için başka bir teknik daha kullandık. Rus askerler birkaç yıldan beri savaşmaktaydı ve pek çoğunun tüm bu zaman boyunca hiç görmediği çocukları vardı. (Ruslar çocukları çok sever.) Oğlum Mihai ve on yaşın altındaki diğer çocuklar ceplerinde Kutsal Kitap, müjde kitapları ve diğer yazılı eserleri taşıyarak sokaklardaki ve parklardaki Rus askerlere gidiyorlardı. Rus askerler onlara kendi çocukları gibi davranıp başlarından okşuyor, onlara şefkatle konuşuyorlardı. Askerler çocuklara çikolata veya şeker veriyor, onlar ise askerlere herhangi bir şey – mesela şiddetle arzuladıkları Kutsal Kitap ve müjde kitaplarını veriyorlardı. Çoğu zaman bizim için açık bir şekilde yapmanın tehlikeli olduğu şeyleri çocuklar tam bir güvenlik içerisinde yapıyorlardı. Onlar Ruslara giden “genç müjdecilerdi.” Sonuç mükemmeldi. Rus askerlerine müjdeyi iletmenin bundan başka bir yolu yoktu; pek çok Rus askeri de müjdeyi bu yolla işitti.

Rus Ordusunun Kışlarında Vaaz Vermek

Ruslar arasında sadece bireysel tanıklık vererek çalışmakla kalmadık. Küçük grup toplantıları da yapabiliyorduk.

Ruslar kol saatlerine bayılır. Herkesten saat çalarlar. Yolda insanları durdurup saatlerini vermelerini isterler. Rusları iki koluna da birçok saat takmış gezerken ve Rus bayan subayları da boyunlarında saatle görebilirdik. Daha önce hiç saatleri olmamıştı ve saatlere doyamıyorlardı. Bir kol saatine sahip olmak isteyen Romanyalılar, Sovyet ordusunun kışlarına gidip çalıntı bir saat bulabilirlerdi, genellikle de çaldıkları kendi saatlerini satın alırlardı. Böylece Romanyalıların Rus kışlarına girmesi oldukça yaygın bir durumdu. Yeraltı kilisesi de aynı bahane ile – kol saati satın alma bahanesi ile kışlalara giriyordu.

Bir Rus kışlasında ilk vaaz verdiğim zaman Ortodoks bayramına göre Aziz Pavlus ve Aziz Petrus günüydü. Kol saati alacakmış gibi askeri üsse gittim. Bir saatin çok pahalı olduğunu, ötekinin çok küçük olduğunu, bir diğ erinin çok büyük olduğunu bahane ettim. Her biri başka bir saat öneren birkaç asker toplandı etrafıma. Şaka yaparak “Sizden birisinin adı Pavlus ya da Petrus mu?” diye sordum. Aralarında adı Pavlus ya da Petrus olan vardı. O zaman şöyle dedim: “Bugünün Ortodoks kilisemizin Aziz Pavlus ile Aziz Petrus’a saygı günü olduğunu biliyor musunuz?” (Bazı yaşlı Ruslar bunu biliyordu.) O zaman, “Pavlus ile Petrus’un kim olduğunu biliyor musunuz?” diye sordum. Hiçbiri bilmiyordu, böylece onlara Pavlus ile Petrus’tan bahsetmeye başladım. Bazı yaşlı Ruslar sözlerimi bölerek “Sen saat falan almaya gelmedin. İncancını anlatmaya geldin. Şöyle otur da anlat bize! Fakat çok dikkatli ol! Kimden sakınmamız gerektiğini biliyoruz biz. Bizimle birlikte olanların hepsi iyi insanlar, ama elimi dizine koyarsam saatten başka bir şeyden konuşmayacağız. Elimi dizinden kaldırırsam incancını anlatmaya devam et.”

Çevremde oldukça büyük bir kalabalık toplandı, ben de onlara Pavlus ile Petrus'u ve Pavlus ile Petrus'un uğruna öldükleri kişi olan Mesih'i anlattım. Ara sıra güvenmedikleri biri oradan geçtiğinde asker elini dizime koyardı, ben de saatlerden bahsetmeye başladım. Adam gittiğinde Mesih'i vaaz etmeyi sürdürürdüm. Bu ziyaret Rus Hıristiyan askerlerin yardımıyla birkaç kez devam etti. Yoldaşlarının çoğu Mesih'i buldu ve binlerce İncil gizlice dağıtıldı.

Yeraltı Kilisesindeki kardeşlerimizden ve kız kardeşlerimizden bazıları yakalandı ve İncil dağıttıkları için çok kötü şekillerde dövüldüler, ama organizasyonumuza ihanet etmediler.

Bu iş sırasında Rusya'daki Yeraltı Kilisesinden kardeşlerle tanışma ve onların deneyimlerini dinleyebilme sevincine eriştik. Öncelikle onların ne kadar büyük azizler olduklarını gördük. Yıllarca Komünist beyin yıkamasına maruz kalmışlardı. Fakat bir balık tuzlu suda yaşayıp da etini tuzdan nasıl uzak tutarsa, onlar da Komünist okullara ve üniversitelere gittikleri halde canlarını Mesih'te temiz ve pak tutmayı başarmışlardı.

Bu Rus Hıristiyanların çok tatlı bir ruhu vardı! "Şapkalarımızda bulunan çekiç ile orağın mesihkarşıtının yıldızı olduğunu biliyoruz" diyorlardı. Bunu büyük bir acıyla söylüyorlardı. İncil'i Rus askerler arasında yaymak için bize çok büyük yardımlarda bulundular.

Sevinç erdemi dışındaki tüm Hıristiyan erdemlerine sahip olduklarını söyleyebilirim. Sevinci sadece tövbe ettiklerinde tatmışlardı, sonra sevinç ortadan kaybolmuştu. Bu konu üzerinde çok düşündüm. Bir keresinde bir Vaftizciye, "Nasıl oluyor da sevinci hiç bilmiyorsunuz?" diye sorduğumda bana şöyle yanıt verdi: "Kilisenin pastöründen en samimi Hıristi-

yan olduğumu, dua yaşamım olduğunu ve canları kazanmaya çalıştığımı gizli tutmam gerektiği sürece nasıl sevinçli olabilirim? Kilisenin pastörü gizli polis bir muhbiri. Her birimiz casuslarca gözetleniyoruz ve sürüyü ele verenler ise çobanlar. Yüreğimizin en derinliklerinde kurtuluş sevinci bulunuyor, ama sizde olan bu dışsal mutluluk artık bizde yok.”

Hıristiyanlık bizim için hareketli olmuştu. Özgür ülkelerdeki Hıristiyanlar Mesih için bir can kazandıklarında, yeni imanlı sakin bir şekilde varlık gösteren bir kilisenin üyesi oluverir. Fakat esaret altındaki o ülkelerden birinde bir can kazanıldığında yeni iman eden kişinin hapse atılabileceğini ve çocuklarının öksüz kalabileceğini bilmesi gerekir. Bir canı Mesih’e getirmenin sevinci, daima ödenmesi gereken bedelin hissiyatı ile karışır. Yepyeni bir tür Hıristiyanla karşılaşmıştık – Yeraltı Kilisesi Hıristiyanı.

Burada birçok sürpriz yaşadık.

Hıristiyan olduklarına inanan, ama gerçekte Hıristiyan olmayan kişiler olduğu gibi Ruslar arasında da ateist olduklarına inanan ama gerçekte ateist olmayan pek çok kişi bulduk.

Trende Rus bir subay önüme oturdu. Ateizme özgü tartışmaları öne sürdüğünde ona birkaç dakika Mesih’ten bahsettim. Marx, Stalin, Voltaire, Darwin ve Kutsal Kitap’a karşı diğerlerinin sözleri ağızından hiç durmaksızın dökülüyordu. Ona karşı görüş belirtmeme hiç izin vermiyordu. Bir saat kadar beni Tanrı’nın var olmadığına ikna etmeye çalıştı. Bitirdiğinde ona şöyle sordum: “Eğer Tanrı yoksa, sıkıntıya düştüğünde neden dua ediyorsun?” İş üzerindeki hırsız gibi şaşkına dönerek yanıt verdi, “Dua ettiğimi de nereden çıkartıyorsun?” Kaçmasına fırsat tanımadan, “Önce ben sordum. Neden dua

ettiğini sordum. Lütfen yanıtla!” Başını eğdi ve itiraf etti, “Almanlar etrafımızı sardığında hepimiz dua ettik! Nasıl dua edeceğimizi bilemiyorduk. Ve şöyle dedik: ‘Tanrı ve annenin ruhu’ ” – yüreklere bakanın gözünde kesinlikle çok iyi bir dua.

Rus bir çiftle tanıştım, ikisi de heykeltıraştı. Onlara Tanrı’dan bahsettiğimde bana, “Hayır, Tanrı yoktur” dediler, “Biz *bez-boşnikiyiz* – tanrısızız. Fakat sana başımızdan geçen ilginç bir olayı anlatacağız.”

“Bir keresinde Stalin’in bir heykeli üzerinde çalışıyorduk. Çalışma sırasında eşim bana şöyle sordu: ‘Peki ya başparmağa ne demeli? Eğer baş parmağımız diğerlerinden ayrı olmasaydı – yani ellerimizdeki parmaklarımız da ayak parmaklarımız gibi birleşik olsaydı – ne çekiç, ne tokmak, ne araç-gereç, ne kitap, ne de bir dilim ekmek tutabilirdik. Bu küçücük başparmak olmaksızın insan hayatı imkansız bir hal alırdı. Peki kim yarattı bu başparmağı? İkimiz de Marksizmi okulda öğrendik ve gök ile yerin kendinden var olduğunu biliyoruz. Ne yer ne gök bir tanrı tarafından yaratılmadı. Bana öğretilene inanıyorum. Fakat Tanrı yeri ve göğü yaratmamış ama sadece başparmağı yaratmış olsa bile yine de bu küçük şey için övgüyü hak eder.

“ ‘Lambayı, telefonu, demir yolunu ve diğer şeyleri icat eden Edison, Bell ve Stephenson’u övüyoruz. Fakat başparmağı icat edeni neden övmeyelim? Eğer Edison’un başparmağı olmasaydı, hiçbir şey icat edemezdi. Övülmeyi hak eden, başparmağı yaratandır.’ ”

Kocalar, eşleri akıllıca şeyler söylediğinde kızdığı gibi bu koca da öfkeden kudurarak, “Saçmalamayı bırak! Okulda

na bir Tanrı olmadığı öğretildi. Evde gizli bir dinleme cihazı olup olmadığını bilmiyoruz. Başımız derde girebilir. Aklını *tamamen* başına al, Tanrı yok. **Gökte hiç kimse yok!**"

Eşi ise şöyle yanıt verdi: "Bu daha da büyük bir merak konusu. Eğer gökte atalarımızın budalalık içerisinde inandıkları Her Şeye Gücü Yeten bir Tanrı varsa, başparmağa sahip olmamız o zaman çok doğaldır. Her Şeye Gücü Yeten Tanrı her şeyi yapabilir, başparmağı da yaratabilir. Fakat gökte hiç kimse yoksa, tüm yüreğimle başparmağı yaratan bu 'Hiçkimseye' tapınacağım."

Böylece onlar "Hiçkimseye" tapınanlar olmuşlardı! Bu "Hiçkimseye" inançları gün geçtikçe daha da artmıştı, artık O'nun sadece başparmağın değil, ama aynı zamanda yıldızların, çiçeklerin, çocukların ve hayatta güzel olan ne varsa her şeyin yaratıcısı olduğuna inanıyorlardı. Her şey "*bilinmeyen Tanrı'ya*" tapınanların bulunduğu eski çağlardaki Atina'da olduğu gibiydi (Elçilerin İşleri 17:23).

Bu çift, doğru şeylere inandıklarını benden duyduklarında öylesine sevinmişlerdi ki, yani gökte gerçekten de "Hiçkimseye" yoktu – Ruh olan Tanrı vardı. Tanrı; sevgi, bilgelik, gerçek ve güç Ruhudur; bu çifti öylesine sevdi ki biricik oğlunu onlar uğruna çarمیhta kurban etmek üzere gönderdi.

Tanrı'ya iman ettiklerini bilmeden O'na iman etmişlerdi. Onları bir adım daha da ileriye götürme – kurtuluş ve günahlardan kurtulma kefaretime götürme şerefine eriştim.

Bir keresinde yolda Rus bir bayan subay gördüğümde ona yaklaşarak af diledim, "Yolda tanımadığım bir bayana yaklaşmanın hiç yakışık almayan bir davranış olduğunu biliyo-

rum” dedim, “ama ben bir pastörüm ve size yaklaşma sebe-
bim açık. Size Mesih’ten bahsetmek istiyorum.”

Bana, “Mesih’i seviyor musun?” diye sordu. “Evet, tüm kal-
bimle!” dedim. Bana sarılarak beni defalarca öptü. Bir pastör
için bu çok utanç verici bir durumdu, bu yüzden insanların
bizim akraba olduğumuzu düşünceğini ümit ederek ben de
onu öptüm. Bana heyecanla, “Ben de Mesih’i seviyorum!”
dedi. Onu evimize götürdüm ve Mesih hakkında hiçbir şey –
ama O’nun adından başka hiçbir şey – bilmemesini şaşkınlık-
la izledim. Fakat yine de Mesih’i seviyordu. Ne İsa’nın Kur-
tarıcı olduğunu biliyordu ne de kurtuluşun ne anlama geldi-
ğini. Nerede yaşadığını nasıl öldüğünü bilmiyordu. Ne öğretti-
sini, ne yaşayışını, ne de hizmetini bilmiyordu. Bana göre bu
bayan psikolojik bir muammaydı: Sadece adını bildiğiniz
biri-sini nasıl sevebilirsiniz ki?

Biraz sorduğumda şöyle açıkladı: “Çocukken resimlerle oku-
mayı öğrenmişim, ‘a’ için ağaç, ‘b’ için balık, ‘c’ için cam
vb.

“Liseye gittiğimde Komünist vatanımızı savunmanın kutsal
bir görevimiz olduğunu öğrendim. Komünist ahlaki değer-
lerini öğrendim. Fakat ‘kutsal bir görevin’ veya ‘ahlaki değe-
rin’ neye benzediğini bilemiyordum. Bunların bir resmini
bulmam gerekiyordu. Atalarımızın hayattaki güzel, övgüye
değer ve gerçek her şeye dair bir resmi bulunduğunu bili-
yordum. Büyükannem daima bu resmin önünde diz çöker,
Hristos (Mesih) olarak adlandırılan kişinin resmi olduğunu
söyledi. Ve ben de bu isme en sade haliyle bayılırdım. Bu
isim benim için o kadar gerçekçi bir hal aldı ki sadece
telaffuz etmek bile bana öylesine büyük bir sevinç veriyordu
ki!”

Bu bayanı dinlerken Filipililer 2:10'da yazılı olan sözler aklıma geldi, İsa adında her diz çökecek. Belki mesihkarşıtı bir süreliğine dünyadan Tanrı bilgisini silebilecekti, ama İsa'nın adında en sade haliyle güç vardır ve bu, kişiyi ışığa yönlendirecektir.

Mesih'i evimde sevinçle buldu ve artık adını sevdiği Kişi onun içinde yaşamaya başladı.

Ruslarla geçirdiğim her an şairaneydi ve derin anlamlarla doluydu. Müjde'yi tren istasyonlarında yayan bir kız kardeş, ilgilenen bir subaya benim adresimi vermişti. Bu adam bir akşamüstü evime geldi – uzun boylu ve yakışıklı bir Rus teğmendi.

“Size nasıl hizmet edebilirim?” diye sordum.

“Işık almak için geldim” dedi.

Ona Kutsal Kitap'ın en gerekli kısımlarını okumaya başladım. Elini elimin üzerine koyarak, “Senden bütün yüreğimle rica ediyorum, beni yanlış yola saptırma. Karanlıkta tutsak edilmiş bir halkın vatandaşıyım. Lütfen bana söyle, bu Tanrı'nın gerçek Sözü mü?” dedi. Bu konuda onu ikna ettim. Saatlerce dinledikten sonra Mesih'i kabul etti.

Ruslar dini konularda nadiren yüzeysel ve sığdır. Dine karşı olsalar da karşı olmayıp Mesih'i arasalar da tüm canlarını ortaya koyarlar. Rusya'daki komünizm altında Hıristiyanların bu denli can kazanan müjdeciler olmasının sebebi bundandır. Tarihe baktığımızda Ruslar dinine bağlı bir halktı. Bu tür ülkeler müjde işi için ürünle doludur ve ürün olgunlaşmıştır ve biz onlara müjdeyi yılmadan paylaştığımız sürece dünyanın

kaderi değişir. Rusya ile halkının Tanrı Sözü için bu denli aç olması ama pek çoğunun bu listeden çıkmış olması tam bir trajedir.

Ruslara verdiğimiz hizmet çok ürün ortaya çıkardı.

Piotr (Petrus)'ı hatırlıyorum. Hangi Rus hapishanesinde ortadan kaybolduğunu kimse bilmiyor. Çok gençti – belki yirmi yaşındaydı. Romanya'ya Rus ordusuyla birlikte gelmişti. Bir yeraltı toplantısında tövbe etmişti ve benim onu vaftiz etmemi istemişti.

Vaftizinden sonra Kutsal Kitap'tan en çok hangi ayetin onu etkilediğini ve Mesih'e gelmek için ikna ettiğini sordum.

Gizli toplantılarımızın birinde Luka 24. bölümde İsa'nın Emmaus yolunda iki öğrencisi ile karşılaşmasını okuduğum zamanı söyledi. Öğrenciler köye yaklaştıklarında, “...*İsa yoluna devam edecekmis gibi davrandı...*” (ayet 28). Piotr, “İsa'nın neden böyle söylediğini merak ettim” dedi, “pek tabi ki öğrencileriyle birlikte kalmak istiyordu. Peki neden yoluna devam etmek istedi?” Benim yanıtım İsa'nın nazik olduğunu söylemek olmuştu. İstendiğine gerçekten emin olmak istiyordu. Buyur edildiğini fark ettiğinde onlarla birlikte sevinçle eve girdi. Komünistler nazik değildir. Kalplerimize ve akıllarımıza zor kullanarak girerler. Bizi sabahın köründen gece yarısına kadar kendilerini dinlemeye zorlarlar. Bunu okullarıyla, radyolarıyla, gazeteleriyle, posterleriyle, filmleriyle, tanrıtanımaç toplantılarıyla ve başımızı çevirdiğimizde gördüğümüz her şeyle yaparlar. Hoşumuza gitsin gitmesin, tanrı-sız propagandalarını sürekli olarak dinlemeye mecbur kılarlar. İsa ise bizim özgürlüğümüze saygı duyar. Yüreğimizin kapısında durup nezaketle çalar kapımızı.

“İsa beni nezaketiyle kazandı” dedi Piotr. Komünizm ile Mesih arasındaki bu kesin ayrım onu ikna etmişti. İsa’nın kişiliğindeki bu özellikten etkilenen tek Rus o değildi. (Bir pastör olmama rağmen bu durumu hiç bu şekilde düşünmemiştim.)

Tövbeye geldikten sonra Piotr, Hıristiyan yayınlarını ve Romanya Yeraltı Kilisesinin yardımını gizlice Rusya’ya sokmak için özgürlüğünü ve yaşamını pek çok kez tehlikeye attı. Sonunda yakalandı. Ondan duyduğum en son habere göre hala hapisteydi. Öldü mü? Artık cennette mi yoksa yeryüzündeki bu iyi mücadeleyi hala sürdürüyor mu? Bilmiyorum. Bugün nerede olduğunu ancak Tanrı biliyor.

Pek çokları Piotr gibi sadece tövbeye gelmekle kalmamışlardı. Mesih için canlar kazanmaktan asla vazgeçmemeliyiz. Bu şekilde bizim yaptığımız, işin sadece yarısını gerçekleştirmekti. Mesih için kazanılan her can, can kazananlar olmalıdır. Ruslar tövbeye gelmekle kalmadı, ama Yeraltı Kilisesinde “müjdeciler” oldular. Her zaman kendileri için ölen Mesih’in yaptıkları yanında çok az bir şey yaptıklarını söyleyerek Mesih için cesaret gösteriyor ve dünyayı umursamıyorlardı.

Esaret Altındaki Bir Ulusa Yeraltı Hizmetimiz

Hizmetimizin ikinci boyutu Romanyalıları arasındaki müjdelere çalışmalarımızdı.

Komünistler ilk zamanlar kilise önderlerini kendi yanlarına çekmek için baştan çıkarıcı şeylerle onların kanlarına girmeye çalışıyorlardı, ama çok geçmeden maskelerini düşürdüler. Bundan sonra ise dehşet başladı ve binlercesi tutuklandı. Me-

sih için bir can kazanmak Ruslar için olduğu kadar artık bizim için de etkileyici bir durum olmuştu.

Örneğin, Tanrı'nın onları Mesih'e kazandırmam için yardım ettiği canlarla birlikte hapisteydim. Ardında altı çocuk bırakmış ve şimdi Hıristiyan inancından dolayı hapiste olan bir kişiyle aynı hücredeydim. Eşi ve çocukları açlık çekiyorlardı. Onların hiçbirini bir daha görme şansını edinemeyebilirdi. Ona şöyle sordum, "Seni Mesih'e getirdiğim için ve böylece ailenin bulunduğu sefaletten ötürü bana kızıyor musun?" Bana şöyle karşılık verdi: "Beni harika Kurtarıcıma getirmiş olduğun için sana olan minnettarlığımı ifade edemem. Onu başka türlü bulamazdım."

Bu yeni şartlar altında müjdeyi duyurmak kolay değildi. Hal-kımız zulüm altındaydı. Komünistler herkesin malvarlığına el koyuyordu. Çiftçilerden tarlalarını ve koyunlarını alıyorlardı. Berberlerden ve terzilerden küçük dükkanlarını alıyorlardı. Mallarına el konulanlar yalnızca kapitalistler değildi; fakir olan birçok kişi de acılar içerisindeydi. Hemen hemen her ailenin hapiste bir üyesi vardı ve yoksulluk inanılmaz boyutlardaydı. İnsanlar şu soruyu soruyorlardı: "Nasıl olur da bir sevgi Tanrısı kötülüğün zafer kazanmasına göz yumar?"

İsa'nın "Tanrım, Tanrım, beni neden terk ettin?" dediği o Kutsal Cuma günü elçilerin Mesih'i vaaz etmesi benzer şekilde kolay olmamıştı. İşin ürün vermesi bizden değil, Tanrı'dan olduğunu kanıtlamaktadır. Hıristiyan inancının bu tür sorulara yanıtı vardır. Örneğin, İsa bize fakir bir dilenci ve bizim gibi zulüm altında olan – ölmekte, aç, yaralarını köpeklerin yaladığı – ama en sonunda meleklerin kendisini İbrahim'in yanına taşıdığı Lazar örneğini verdi.

Yeraltı Kilisesi Kısmen de Olsa Dışarıda Nasıl Çalıştı?

Yeraltı kilisesi gizlice evlerde, ağaçlık alanlarda, bodrumlarda – kısacası toplanabileceği her yerde toplanıyordu. Günümüzde esaret altındaki pek çok ulus için söylenebileceği gibi Romanya Yeraltı Kilisesi de yalnızca kısmen yeraltındaydı. Bir buzdağı gibi işin sadece bir kısmı açıktaydı. Komünist dönemde oldukça riskli olan bir sokak vaazı tasarısı kurduk, ama bu vesileyle başka türlü ulaşamayacağımız pek çok cana ulaştık. Eşim bu işte çok etkindi. Bazı Hıristiyanlar sessizce bir sokak köşesinde toplanıp ezgi söylemeye başlardı. İnsanlar çevrelerinde güzel nağmeleri duymak için toplanırlardı, sonra da eşim müjdeyi paylaşırdı. Gizli polis gelmeden o noktadan uzaklaşırdık.

Bir öğleden sonra ben başka bir yerde çalışmakta iken eşim Bükreş'teki büyük MALAXA fabrikasının girişinde binlerce işçiye müjdeyi paylaşmıştı. İşçilere Tanrı'dan ve kurtuluştan bahsetmişti. Ertesi gün bu fabrikadaki birçok işçi Komünistlerin adaletsizliklerine isyan etmelerinden sonra vurulmuşlardı. Müjdeyi tam zamanında işitmişlerdi!

Biz bir Yeraltı Kilisesiydik, ama Vaftizci Yahya gibi insanlara ve yöneticilere Mesih ile ilgili bildiriye açıkça anlatıyorduk. Bir keresinde devlet binamızın basamaklarında iki Hıristiyan kardeşimiz, Başbakanımız Gheorghiu Dej'e ulaşma girişiminde bulundular. Almayı başardıkları birkaç dakikalık zaman diliminde ona Mesih ile ilgili tanıklıkta bulunup günahlarından dönme ve zulümden vazgeçme konusunda onu uyardılar. Başbakan bu cüretkarca tanıklık çabalarından dolayı onları hapse attırdı. Yıllar sonra Başbakan Dej çok hasta düşmüş bir haldeyken kardeşlerimizin ektiği ve uğruna çok acılara katlandıkları müjde tohumu filizlendi. Başbakan ihti-

yaç duyduğu bu dönemde kendisine söylenen sözleri hatırladı. Bu sözler Kutsal Kitap'ın sözleriydi: “...*Diri ve etkilidir, iki ağızlı kılıçtan daha keskindir...*” (İbraniler 4:12). Bu sözler onun yüreğinin sertliğini aldı ve böylece hayatını İsa'ya teslim etti. Günahlarını itiraf edip Kurtarıcıyı kabul etti ve hastalığında İsa'ya hizmet etmeye başladı. Bundan kısa bir süre sonra öldüğünde, iki Hıristiyanın bedel ödeme isteğinden ötürü yeni kavuştuğu Kurtarıcısına gitti. Bu iki Hıristiyan günümüzde esaret altındaki uluslarda bulunan tipik cesur Hıristiyanlardır.

Komünist baskısı altında müjdeyi paylaşmak daha da zorlaştı, ama birkaç Hıristiyan kitapçığı basıp Komünistlerin zorlu sansüründen geçirmeyi başardık. Sansüre götürdüğümüz kitapların kapağına komünizmin kurucusu Karl Marx'ın resmini koyup başlıklar için ise *Din, İnsanların Afyonudur.* gibi başlıklar belirledik. Sansür bu özelliklerinden ötürü kitapları Komünist eserler olarak değerlendirdi ve mührü bastı. Bu kitaplarda ilk birkaç sayfayı Marx, Lenin ve Stalin'den alıntılara ayırdıktan sonra – sansür görevlileri bu alıntılara bayılıyorlardı – İsa ile ilgili bildiriye sunuyorduk.

Sonra Komünist halk gösterilerine gidip bu “Komünist” kitapçıkları dağıtıyorduk. Marx'ın resmini gören komünistler kitapçıkları almak için birbirleriyle yarışıyorlardı. Onuncu sayfaya gelip her bir satırın Tanrı'dan ve İsa'dan bahsettiğini fark ettiklerinde ise biz oradan çoktan uzaklaşmış oluyorduk.

Böylece Yeraltı Kilisesi sadece gizli toplantılarla ve el altından yürütülen etkinliklerle değil, ama aynı zamanda müjdeyi Komünist caddelerinde ve Komünist liderlere de açık bir şekilde cesaretle ilan ediyordu. Bunun bir bedeli vardı ama bu

bedeli ödemeye hazırдық. Ve Yeraltı kilisesi günümüzde de bu bedeli ödemeye hazırdır.

Gizlice Çalışmak

Gizli polis Yeraltı Kilisesine çok zulmediyordu çünkü geriye kalan tek etkin direnci onda görüyordu. Bu direnç, eğer engellenmezse tanrıtanımağ güçlerini sarsacak türden ruhsal bir dirençti. İblis gibi onlar da kendilerine en öncelikli tehdit olarak bunu görüyorlardı. Bir kişinin Mesih'e iman ettikten sonra akılsız ve boyun eğen bir kul olmayacağını biliyorlardı. Fiziksel olarak insanın bedenini hapse atabileceklerini ama ruhunu – Tanrı'ya olan imanını – hapsedemeyeceklerini biliyorlardı. Bu nedenle zorlu bir savaş verdiler.

Fakat Yeraltı Kilisesinin Komünist devlet içinde ve gizli poliste bile üyeleri ve sempatizanları vardı.

Hıristiyanlara gizli polise katılma ve ülkemizde en hor görülüp nefret edilen bu üniformayı giyme talimatını verdik, böylece gizli polisin etkinliğini Yeraltı Kilisesine haber verebilirlerdi. Yeraltı Kilisesinden birkaç kardeş imanlarını gizli tutarak bu görevi gerçekleştirdi. Komünist üniformasını giymekle aileleri ve dostları tarafından hor görülme ve gerçek misyonlarını açıklamamak onlar için zordu. Ama yaptılar, Mesih için duydukları sevgi öylesine büyüktü ki.

Polis beni tutuklayıp yıllarca en katı gizlilik içerisinde hapiste tuttuğunda bir Hıristiyan doktor benim nerelerde olduğumu öğrenmek üzere gizli polise üye olmuştu! Bir gizli polis doktoru olduğundan tüm tutukluların hücrelerine ulaşabiliyordu ve beni bulma ümidi içerisindeydi. Tüm dostları bir Komü-

nist olduğunu düşünerek ondan uzak durmaya başlamıştı. İşkencecilerin üniformasını giyinip bir kişiyi aramak, tutuklularının üniformalarını giyinmekten daha büyük bir özveridir.

Doktor beni aşağılarda gizli, karanlık bir hücrede buldu ve hayatta olduğum haberini herkese yaydı. Sekiz buçuk yıllık ilk tutukluluğumda beni bulan ilk kişiydi! Onun sayesinde hayatta olduğumun haberi duyuldu ve 1956'da Eisenhower-Khrushchev "yakınlaşması" sırasında tutuklular serbest bırakıldıklarında Hıristiyanlar benim de serbest bırakılmam için seslerini yükselttiler ve kısa bir süreliğine serbest kaldım. Eğer beni bulmak için gizli polise katılan bu doktor olmasaydı asla serbest kalamazdım. Hala hapiste olurdum, hatta belki de mezarda...

Gizli polisteki konumunu kullanan Yeraltı Kilisesinin bu üyeleri pek çok kez bizi uyardılar ve inanılmaz yardımlarda bulundular. Günümüzde Komünist ülkelerdeki Yeraltı Kiliselerinin, Hıristiyanları tehlikelere karşı uyarmak ve korumak için gizli poliste adamları vardır. Bazıları Mesih'e olan imanlarını gizli tutup üst düzeyde hükümet çevresinde yer alarak bize büyük yardımlarda bulunurlar. Şimdilerde gizlilik içerisinde hizmet ettikleri İsa'yı bir gün cennette haykırarak ilan edebilirler.

Buna rağmen Yeraltı Kilisesinin pek çok üyesi ortaya çıkarıldı ve tutuklandı. Bizde de etkinliklerimizi gizli polise haber veren "İşkaryotlar" vardı. Komünistler dayak, ilaç verme, tehdit ve şantaj yoluyla kardeşleri hakkında bilgi verecek kilise görevlilerini ve din adamlarını bulmaya çalıştı.

İKİNCİ BÖLÜM

“Hiç Kimsede ... Daha Büyük Bir Sevgi Yoktur”

29 Şubat 1948’e kadar hem resmi olarak hem de yeraltından çalıştım. O güzel Pazar günü kiliseye giderken gizli polis tarafından sokakta kaçırıldım.

Kutsal Kitap’ta birkaç kez bahsedildiği üzere “adam kaçırma” derken ne anlatılmaya çalışıldığını hep merak etmiştim. Komünizm bunları öğretti bize.

O dönemde birçok kişi bu şekilde kaçırılmıştı. Gizli polise ait bir minibüs önümde durdu ve araçtan dört adam inerek beni apar topar araca bindirdi. Sekiz sene boyunca sırra kadem bir şekilde tutulacağım hapishaneye götürdüler. Bu dönemde hayatta olup olmadığımı hiç kimse bilmiyordu. Gizli polisten bir kaç kişi hapisten yeni çıkmış arkadaşlarım olduklarını söyleyerek eşimi ziyarete gitmişler, cenazeme katıldıklarını söylemişlerdi. Eşimin yüreği parçalanmıştı.

Tüm mezheplerden binlerce imanlı o dönemde hapse gönderilmişti. Sadece din adamları değil ama aynı zamanda imanlarına tanıklık eden sıradan köylüler, genç delikanlılar ve kızlar da hapse atılmıştı. Hapishaneler insanla kaynıyordu ve diğer tüm Komünist ülkelerde olduğu gibi Romanya'da da hapiste olmak demek işkence görmek anlamına geliyordu.

İşkenceciler bazen iğrenç bir hale bürünüyorlardı. Yaşadığım bu şeylerden fazla bahsetmeyi pek tercih etmiyorum; çok acı dolu. Bahsettiğimde gece uyuyamıyorum.

In God's Underground adlı kitabımda Tanrı ile birlikte demir parmaklıklar ardında bulunduğum döneme ait daha çok detaydan bahsettim.

Sözle Anlatılamaz İşkenceler

Florescu adındaki bir pastöre kızgın demir süngülerle ve bıçaklarla işkence edildi. Çok kötü dövüldü. Geniş bir boru kanalıyla aç fareler onun hücreğine salındı. Uyuyamıyordu çünkü fareler saldırıya geçtiğinde kendisini koruması gerekiyordu. Bir an bile dinlense fareler saldırıyordu.

İki hafta boyunca gece ve gündüz ayakta durmak zorunda kaldı. Komünistler onu kardeşlerine ihanet etmeye zorluyorlardı, ama o sebatla direndi. En sonunda on dört yaşındaki oğlunu hapse getirip çocuğu babasının gözleri önünde kırbaçlamaya başladılar ve pastör onların istediklerini söyleyene dek çocuğu kırbaçlayacaklarını söylediler. Zavallı adam bu durum karşısında aklını kısmen yitirmişti. Dayanabildiği kadar dayandı ve sonra oğluna bağırarak, "Alexandre, istediklerini söylemem gerek! Dövüldüğünü görmeye daha fazla da-

yanamıyorum!” dedi. Oğlu ise şöyle yanıt verdi: “Baba, bana hain bir babaya sahip olma haksızlığında bulunma. Dayan! Eğer beni öldürürlerse, ‘İsa ve anavatanım’ sözlerini haykırarak öleceğim.” Komünistler öfkeden kudurup çocuğun üzerine giderek onu öldüresiye dövdüler, kanı hücrenin duvarlarına sıçradı. Tanrı’yı överek öldü. Sevgili kardeşimiz Florescu bunları gördükten sonra bir daha asla eskisi gibi olmadı.

Bileklerimize içten keskin çiviler yerleştirilmiş olan kelepçeler takılıyordu. Eğer tamamen sakin durursak, bu çiviler bize zarar vermiyordu. Fakat iliklere işleyecek kadar soğuk olan hücrelerde üşüyüp titrediğimizde çiviler bileklerimizi kesiyordu.

Hıristiyanlar ipe ters asılarak berbat şekillerde dövülüyorlardı, öyle ki, bedenleri her bir darbeye gidip gidip geliyordu. Hıristiyanlar ayrıca içi tamamen buz dolu olacak kadar soğuk buzhanelere, “buz hücrelerine” konuyorlardı. Bunlardan birine ben de üzerimde pek bir giysi bırakılmamış bir halde atıldım. Hapishane doktorları donma belirtileri başlayana dek izlerler ve gardiyanlara bir işaret verirlerdi, onlar da bizi içeri alıp ısıtırlardı. Isındıktan sonra derhal buz hücrelerine geri konurduk. Isındırılmak, sonra ölüm derecesine dondurulmak, sonra tekrar ve tekrar ısınıp donmak! Bugün bile hala buzdolabını açamadığım zamanlar oluyor.

Bazen de içine girebileceğimizden birazcık daha büyük olan ağaç hücrelere konuyorduk. Hareket edecek hiçbir yer yoktu. Hücrenin her yanında düzinelerce keskin çivi ve ağaçların arasında jilet kadar keskin uçlar vardı. Hareketsiz bir şekilde oturduğumuzda hiçbir sorun yoktu, ama bu hücrelerde saatlerce tutulduğumuzdan dolayı yorgunluktan bitkin bir halde sallandığımızda çiviler bedenimizi yaralıyordu. Eğer hareket

edip bir yanımızı kaptıracak olsak, bizi korkunç çiviler bekliyordu.

Komünistlerin Hıristiyanlara yaptıkları insan kavrayışını aşar. İmanlılara işkence yapan Komünistlerin suratlarının kendinden geçmiş bir sevinçle parladığına şahit oldum. Hıristiyanlara işkence yaparken haykırıyorlardı, “Biz şeytanız!”

Bizim mücadelemiz ete ve kana karşı değil, kötülüğün hükümlerine ve güçlerine karşı. Komünizmin insandan değil Şeytan’dan olduğunu gördük. Komünizm ruhsal bir güçtür – kötü olanın gücüdür – ve yalnızca daha üstün bir ruhsal güç olan Tanrı’nın Ruhu ile karşı konulabilir.

İşkence yapanlara sıklıkla şunu sordum: “Yüreğinizde hiç acıma yok mu?” Onlar da genellikle Lenin’in şu sözlerinden alıntılarla yanıt verdiler: “Yumurtayı kırmadan omlet yapamazsınız” ve “ağaç parçacıkları havada toz olup uçmadan ağaç kesemezsiniz.” Ben de, “Lenin’in bu sözlerini biliyorum, ama arada bir fark var. Bir ağaç kestiğinde ağaç bir şey hissetmez, ama burada insan söz konusu. Her dayak acı getirir ve anaların gözyaşlarına sebep olur” dedim. Boşunaydı. Ne de olsa maddeciler. Onlar için madde dışında hiçbir şey yoktur ve onlara göre insan ağaç ya da yumurta kabuğu gibidir. Bu inançla gaddarlığın akıl almaz derinliklerinde dibe vururlar.

Ateizmin gaddarlığına inanmak olası değildir. İnsan iyiliğin ödülüne ya da kötülüğün cezasına inanmazsa insan olması için hiçbir neden yoktur. Kötülüğün derinliklerinde insanda olan bu tür bir sınırlama yoktur. Komünist işkenceciler sıklıkla şöyle derlerdi: “Tanrı yok, buradan sonra başka bir dünya da yok, kötülüğe ceza yok. Her istediğimizi yapabi-

liriz.” Bir işkencecinin şöyle dediğini işittim: “İnanmadığım Tanrı’ya hamt ederim, yüreğimdeki tüm kötülüğü açığa çıkartabildiğim şu ana kadar yaşadım.” İçindeki kötülüğü mahkumlara inanılmaz bir gaddarlıkla ve işkencelerle gösterdi.

Eğer bir timsah adam yerse çok üzülürüm, ama timsaha yaklaşılamam. İşkenceciler ahlaki değerleri önemsemezler, bu yüzden Komünizme yaklaşamaz. Komünizm onların içinde bulunan her ahlaki değeri yok etmiştir. Yüreklerinde acıma duygusu olmamasıyla övünürler.

Onlardan öğrendim. Yüreklerinde İsa’ya yer ayırmadıklarından dolayı ben de kendi yüreğimde Şeytan’a zerre kadar yer bırakmayacaktım.

ABD Senatosunun İç Güvenlik Alt Komisyonu’nda tanıklık verdim. Orada Hıristiyanların dört gün dört gece haça bağlanması gibi korkunç şeylerden bahsettim. Haçlar yere serilmişti ve yüzlerce tutuklu, bedensel ihtiyaçlarını birbirlerinin yüzlerine ve bedenlerine yapmak zorunda kalmışlardı. Sonra haçlar tekrar normal pozisyona yükseltildiğinde Komünistler eğlenip alay ettiler: “Mesihinize bakın! Ne kadar da güzel! Cennetten ne güzel bir koku getirmiş böyle!” İşkenceler yüzünden akli dengem yerinde olmadan Mesih’in ne güzel bir koku getirdiğini açıkladım, bir rahip insan dışkısını ve idrarını kutsamaya ve Hıristiyanlara bu şekilde Kutsal Komünyon olarak sunmaya zorlandı. Bu, Romanya’daki Pitesti hapishanesinde gerçekleşti. Sonra Rahibe bu alaya katılmaktansa ölmeyi neden tercih etmediğini sorduğumda, “Lütfen beni yargılama” dedi, “Mesih’ten daha fazla acı çektim!” Kutsal Kitap’taki tüm cehennem tasvirleri ve Dante’nin Inferno (Cehennem) acıları Komünist hapishanelerinin işkenceleri yanında hiçbir şeydir.

Bu, Pitesti hapishanesinde o Pazar günü ve diğer pek çok Pazar günü gerçekleşenlerin sadece bir kısmı. Diğer şeyler ağza bile alınamaz. Her seferinde anlattığımda yüreğim tükeniyor. Yazıya dökülemeyecek kadar korkunç ve edebe aykırı iğrençlikte. Mesih'teki kardeşlerinizin maruz kaldığı ve şimdi bile hala yaşadığı şeylerdir bunlar!

Eğer Komünistlerin tüm işkencelerinin dehşetini ve Hıristiyanların kendilerini bu işkencelere nasıl sunduklarını anlatmaya kalksam, asla bitmez. Sadece işkenceler değil kahramanlık olayları da biliniyordu. Hapiste olanların kahramanlık öyküleri özgür olan kardeşlere büyük cesaret veriyordu.

En büyük iman kahramanlarından biri Pastör Milan Haimovici'ydi.

Hapishaneler kapasitelerinden fazla doluydu ve gardiyanlar bizi ismen tanımıyorlardı. Hapishane kurallarını bozmaktan yirmi beş kırbaç cezasına çarptırılan bir kişiyi çağırdılar. Buna benzer pek çok kez Pastör Haimovici başka bir kişinin yerine dayak yemek üzere öne çıktı. Böylece diğer tutukuların saygısını sadece kendisi için değil, ama orada temsil ettiği Mesih için de kazandı.

Yeraltı Kilisesindeki çalışanlarımızdan birisi de genç bir kızdı. Komünist polisi bu kızın gizlice İncil dağıttığını ve çocuklara İsa'yı öğrettiğini ortaya çıkarttı. Onu tutuklamaya karar verdiler ama tutuklanışını mümkün olduğunca acı ve ıstırap verici kılmak için birkaç hafta sonraki düğün törenine kadar ertelemeye karar verdiler. Bir bayanın hayatındaki en sevinçli ve harika gün olan düğün günü kız, gelinliği giymişti. Birden kapı açıldı ve gizli polis içeri daldı.

Gelin gizli polisi görünce bileklerini kelepçelemeleri için bir araya getirdi. Kelepçeleri bileklerine kaba bir şekilde taktılar. Kız sevgilisine baktı ve kelepçeleri öperek şöyle dedi: “Düğün günümde bana taktığı bu mücevher için göksel güveyime şükrediyorum. O’nun için acı çekmeye layık bulunduğum için şükrediyorum.” Ağlayan Hıristiyanları ve damadı ardından bırakarak oradan uzaklaştırıldı. Komünist gardiyanların elinde Hıristiyan genç kızlara neler yapıldığını biliyordu. Sevgilisi sadakatle bekledi onu. Beş yıl sonra serbest kaldı – mahvedilmiş, sanki otuz yaş yaşlanmış, paramparça edilmiş bir kadın olarak. Mesih için yaptığının çok az olduğunu söyledi. Yeraltı Kilisesinde böyle güzel imanlılar var.

Beyin Yıkamasına Direnmek

Kore’deki ve Vietnam savaşlarındaki beyin yıkamasını herkes işitmiştir. Buna kendim de maruz kaldım. En korkunç işkence.

Günde on yedi saat oturup haftalarca, aylarca, yıllarca dinlemek zorundaydık:

Komünizm iyidir!
Komünizm iyidir!
Komünizm iyidir!
Hıristiyanlık saçma!
Hıristiyanlık saçma!
Hıristiyanlıksaçma!
Vazgeç!
Vazgeç!
Vazgeç!

Bazı Hıristiyanlar bana beyin yıkamaya karşı nasıl direnebileceğimizi sordu. Beyin yıkamaya karşı durabilecek tek bir yol var: "Yürek yıkama." Eğer yürek, İsa Mesih'in sevgisiyle yıkanır ve yürek O'nu severse, kişi tüm işkencelere dayanabilir. Seven bir gelinin seven bir güvey için yapamayacağı ne vardır? Seven bir annenin çocuğu için yapamayacağı ne var? Eğer İsa'yı onu bebekken kollarına almış Meryem gibi severseniz, eğer İsa'yı gelinin güveyi sevdiği gibi severseniz, tüm bu işkencelere dayanabilirsiniz.

Tanrı bizi neye ne kadar dayanabildiğimize göre değil ne kadar sevebildiğimize göre yargılayacaktır. İmanları için hapishanede acı çekenler sevmeyi başardılar. Onların Tanrı'yı ve insanları sevebildiğine ben tanığım.

İşkenceler ve gaddarlık hiç duraksamadan sürdü. Bilincimi kaybettiğimde ya da sersemlediğimde işkencecilere itirafta bulunmam ümidiyle beni hücreme götürürlerdi. Orada yarı ölü bir halde bırakılarak biraz kuvvet bulmak için yatırıldım, öyle ki benim üzerimde çalışmalarını sürdürebilsinler. Bu aşamadayken pek çok kişi öldü, ama nasıl olduysa her seferinde gücümü toparladım. Daha sonraki yıllarda sırtımdaki birkaç farklı yerden dört omur ve pek çok kemik kırıldılar. Düzinelerce yerimi deştiler. Bedenimi yaktılar ve on sekiz delik açtılar.

Ailem ve ben Romanya'dan serbest bırakılıp Norveç'e getirildiğimizde Oslo'daki doktorlar bedenimdeki yaraları ve tüberkülozdan ötürü ciğerlerimdeki lekeleri görünce hayatta kalmamın bir mucize olduğunu söylediler! Onların tıp kitaplarına göre yıllar önce ölmüş olmam gerekirdi. Bunların mucize olduğunu ben de biliyorum. Tanrı, mucizeler Tanrısıdır.

Tanrı'nın bu mucizeyi zulüm altındaki ülkelerin Yeraltı Kiliseleri adına haykıran sesimi işitmeniz için gerçekleştirdiğine inanıyorum. Birinin canlı bir şekilde çıkmasına izin verip acı çeken sadık kardeşlerinizin bildirisini haykırmasına izin verdi.

Kısa Süren Özgürlük – Sonra Tekrar Tutuklanma

1956 yılı geldi. Sekiz buçuk yıldır hapisteydim. Çok kilo kaybetmişim, çirkin yara izlerim olmuş, zalimce dövülmüş, dayak yemiş, alay edilmiş, aç kalmış, baskı görmüş, kusacak kadar sorgulanmış, tehdit edilmişim ve iyi bakılmamışım. Bunların hiçbiri beni orada tutanların istediği sonucu sağlamamıştı. Böylece hayal kırıklığına uğrayarak – hapsedilişime protestoların ortasında – beni salıverdiler.

Eski konumumda pastörlüğe bir haftalığına dönmeme izin verilmişti. İki vaaz verdim. Sonra beni içeri çağırıp artık vaaz veremeyeceğimi ve dini etkinliklere katılamayacağımı söylediler. Konuşmalarımda ne söylemişim? Cemaatime “sabretmeleri, sabretmeleri ve daha fazla sabretmelerini” söylemiştim. “Bu, Amerikalılar gelip onları kurtarsın diye onlara sabretmeleri gerektiğini söylemen anlamına geliyor” diye bağırdı polis. Ayrıca devranın dönüp zamanın değişeceğini söylemiştim. “Onlara Komünistlerin hükmetmeye devam etmeyeceğini söylüyorsun! Bunlar karşı devrime ait yalanlar!” diye bağırdılar. İşte tüm halkın gözleri önünde sürdürdüğüm hizmetimin sonu böyle oldu.

Belki yetkililer onlara karşı durmaktan ve yeraltı tanıklığını sürdürmekten korkacağıma inandılar. İşte burada yanlış düşü-

nüyorlardı. Gizlice ve ailemin desteğiyle daha önce yaptığım işe döndüm.

Güvenilebilecek kişilerin koruması altında bir hayalet gibi gelip giderek, sadık kalanların gizli gruplarına yine tanıklık ettim. Bu sefer ateist bakış açısına göre iblis ile ilgili iletimi kuvvetlendirmek ve tutuk canları Tanrı'ya güvenip cesur olma konusunda yüreklendirmek için yara izlerim vardı. Tanrı tarafından gözleri kapatılmış Komünistlerin önünde müjdeyi yaymak için birbirlerine yardım eden gizli bir müjdeciler ağını yönettim. Tüm bunlardan sonra eğer kişi Tanrı'nın işleyen elini göremeyecek kadar körse, bir müjdecinin elini de belki göremeyecektir.

Nihayetinde polisin benim etkinliğime karşı bitip tükenmek bilmeyen ilgisi ve nerelerde olduğumun arayışı başarıya ulaştı. Tekrar bulunup hapse atıldım. Bu sefer nedense ailemi hapse atmadılar, belki bunun nedeni artık tanınmış olmamdan kaynaklanmaktaydı. Sekiz buçuk yıl hapis yatmış ve bu dönemden sonra birkaç yıllık göreceli bir özgürlük yaşamıştım. Şimdi ise beş buçuk yıl daha hapis yatacaktım.

İkinci mahkumiyetim pek çok açıdan ilkinden daha kötüydü. Ne bulacağımı çok iyi biliyordum. Fiziksel durumum neredeyse hemen çok kötü bir hal almıştı. Fakat Yeraltı Kilisesinin işini bulduğumuz yerden – Komünist hapishanelerinden sürdürdük.

Bir Anlaşmak Yaptık: Biz Vaaz Ettik, Onlar Dayak Attı

Bugün esaret altındaki ülkelerde olduğu gibi diğer tutuklulara sözü vaaz etmek kesinlikle yasaktı. Her kim böyle yaparken

yakalanırsa ciddi bir dayak yiyeceğinin farkında olmalıydı. Bizden bazılarımız sözü vaaz etme ayrıcalığı uğruna bedeli ödemeye karar verdik böylece onların şartlarını kabul ettik. Bu bir anlaşmaydı: Biz vaaz ettik, onlar da bize dayak attı. Sözü duyurduğumuzdan ötürü mutluyduk, onlar da bizi dövükleri için mutluydu – böylece herkes mutluydu.

Şu anlatacaklarım hatırlayabildiğimden daha çok kez gerçekleşti. Gardiyanlar birden içeri dalıp kardeşin sözünü böldüklerinde o, tutuklulara vaaz ediyordu. Onu “dayak odasının” koridoruna sürüklediler. Hiç bitmeyecekmiş gibi gelen bir dayaktan sonra geri getirip yere öylece attılar – kan ve yara bere içerisinde. Yavaşça kaldırdı hırpalanmış bedenini, acı içerisinde gıysisini düzeltip, “Nerede kalmıştık kardeşlerim?” diyerek müjdeyi anlatmayı sürdürdü!

Güzel şeyler gördüm!

Bazen vaizler, ruhban sınıfından değildi, ama çok güzel vaazlar veren Kutsal Ruh’la dolu sıradan insanlardı. Tüm yürekleri sözlerindeydi çünkü böyle cezalandırıcı şartlar altında vaaz etmek ufak tefek bir konu değildir. Sonra gardiyanlar gelip vaizi dışarı çıkartarak yarı ölü bir halde bırakana dek döverlerdi.

Gherla hapisanesinde Grecu adında bir Hıristiyan ölene kadar dövülme cezasına çarptırılmıştı. Süreç birkaç hafta boyunca devam etti, bu sırada azar azar dayak yedi. Topuğundan bir kez coplanırdı ve bırakılırdı. Birkaç dakika sonra bir kez daha dövülürdü, birkaç dakika sonra tekrar. Hayalarından dayak yedi. Sonra doktor ona bir iğne yaptı. İyileşti ve gücü yerine gelsin diye kendisine iyi bir de yemek verildi, sonra tekrar dövüldü; yavaş yavaş yapılan ve tekrarlanan dayaklar

ile öldü. Bu işkenceyi yürüten Komünist Partisinin Merkez Komitesinin bir üyesiydi, adı Reck'ti.

Dayak sırasında Reck, Grecu'ya Komünistlerin Hıristiyanlara sıklıkla söylediği bir şeyi söylemişti, "Biliyorsun, Tanrı *benim*. Senin üzerinde yaşatma ve öldürme gücüne sahip olan benim. Yukarıdaki seni hayatta tutup tutamamaya karar veremez. Her şey *bana* bağlı. Ben dilersem yaşarsın. Ben dilersem ölürsün. *Ben Tanrırım!*" sözleriyle onunla alay etmişti.

Grecu kardeş bu korkunç durumda Reck'e çok ilginç bir yanıt verdi, bunu daha sonraları Reck'ten işittim. Şöyle dedi: "Ne kadar derin bir şeyden bahsettiğini bilmiyorsun. Her bir tırtıl gerçekte bir kelebeğdir *ama gelişimini doğru bir şekilde tamamlarsa*. Sen insanlara ölüm saçan bir işkenceci olmak üzere yaratılmadın. Yüreğinde Tanrı'nın sevgisi bulunması ile Tanrı'ya benzer olmak için yaratıldın. Senin gibi – Elçi Pavlus gibi – zulmedenlerin çoğu insanın vahşete bulaşmasının utanç olduğunu, daha iyi eylemlerde bulunabileceklerini gün gelip anlamışlardır. Böylece göksel doğaya katılmışlardır. İsa, Kendi dönemindeki Yahudilere 'Siz ilahlarsınız' demiştir. İnanın bana Bay Reck, gerçek çağrınız Tanrı'ya benzer olmanızdır – bir işkencecinin değil, Tanrı'nın kişiliğine sahip olmanızdır."

Tarsuslu Saul, İstefanos'un güzel tanıklığıyla huzurunda öldürülmesine nasıl önem vermediyse Reck de o sırada kurbanın sözlerini pek dikkate almadı. Ama o sözler yüreğinde işlemekteydi. Ve daha sonra Reck'in anladığı üzere bu onun gerçek çağrısıydı.

Komünistlerin tüm dayaklarından, işkencelerinden ve kasaplıklarından çok büyük bir ders çıktı: *Ruh, bedenın efendisi-*

dir. İşkenceyi hissettik, ama bu işkenceler çoğu zaman Mesih'in yüceliğinde ve O'nun yanı başımızdaki varlığında kaybolmuş ruhumuzdan uzakta ve ayrı gibiydiler.

Bize haftada bir ekmek ve gün aşırı kirli bir çorba verildiğinde, onu bile "ondalık" olarak sadakatle sunmaya karar verdik. Her onuncu hafta geldiğinde Efendimize "ondalığımız" olarak bir dilim ekmeğimizi en zayıf kardeşimize verdik.

Bir Hıristiyan ölüme mahkum edildiğinde, cezası uygulanmadan önce karısını görmesine izin verilmişti. Eşine son sözleri şunlardı: "Beni öldürenleri severek öldüğümü bilmelisin. Ne yaptıklarını bilmiyorlar ve senden son dileğim senin de onları sevmen. Sevdiğini öldürdükleri için yüreğinde onlara acılık besleme. Cennette buluşacağız." Bu sözler görüşmeye katılan gizli polis yetkilisini etkilemişti. Daha sonraları bu polis, Hıristiyan olmasından ötürü hapisten uzaklaştırılışını anlattı bana.

Tirgu-Ocna hapishanesinde Mathevici adında genç bir tutuklu vardı. Onsekiz yaşında hapse atılmıştı. İşkencelerden ötürü, çok fena bir halde tüberküloz hastasıydı. Ailesi bir şekilde sağlığının böylesine ölümcül bir durumda olduğunu öğrendiğinde ona ölümle yaşam arasındaki ince çizgi olan yüz şişe streptomisin gönderdi. Hapishanenin siyasi yetkilisi Mathevici'yi çağırıp kolileri göstererek şöyle dedi: "İşte hayatını kurtaracak ilaçlar burada. Ancak aileden bir şey almaya izin yok. Kişisel olarak sana yardımcı olmak istiyorum. Gençsin. Hapishanede ölmeni istemem. Sana yardım edebilmem için bana yardımcı ol! Hapishanedeki arkadaşlarıyla ilgili bilgi ver ve böylece kolileri sana neden verdiğimle ilgili üstlerime karşı yanıt verebileyim."

Matchevici şöyle yanıtladı: “Yaşayıp da aynaya utanç içerisinde bakmak gibi bir niyetim yok çünkü aynada bir hainin yüzünü görmek istemiyorum. Böyle bir şartı kabul edemem. Ölmeyi tercih ederim.” Gizli polis yetkilisi Matchevici’nin elini sıkarak, “Seni tebrik ederim. Senden de daha farklı bir yanıt beklemiyordum” dedi. “Ama sana başka bir öneride bulunmak istiyorum. Bazı tutuklular bizim muhbirimiz oldu. Komünist olduklarını iddia ediyor ve sizi ele veriyorlar. İkili oynuyorlar. Onlara hiçbir güvenimiz yok. Ne kadar ciddi olduklarını bilmek istiyoruz. Sizin için onlar size çok zarar veren, sizin yaptıklarınızı ve söylediklerinizi ihbar eden hainler. Yoldaşlarına ihanet etmek istememeni anlıyorum, ama hayatını kurtarabilmen için size karşı çıkan bu kişilerle ilgili bize bilgi ver!” Matchevici ilk seferki gibi çabuk cevap verdi, “Ben Mesih’in öğrencisiyim ve O bize düşmanlarımızı bile sevmeyi öğretti. Bize ihanet edenler bize çok zarar verdiler, ama kötülüğe kötülükle karşılık *veremem*. Onlarla ilgili bile bilgi veremem. Onlara acıyorum. Onlar için dua ediyorum. Komünistlerle hiçbir bağlantım olmasını istemiyorum.” Matchevici buradaki siyasi yetkili ile görüşmesinden döndü ve benimle aynı hücrede öldü. Onu ölürken gördüm – Tanrı’yı övüyordu. Sevgi, hayata karşı beslediğimiz doğal susuzluğu bile alt etmiştir.

Eğer yoksul bir adam büyük bir müziksever olsa, son kuruşunu bile konsere gitmek için harcar. Sonra hiç parası kalmaz ama kendini boşlukta hissetmez. Güzel şeyler duymuştur. Yıllarımı hapiste kaybettiğim için kendimi yılmış hissetmiyorum. Güzel şeyler gördüm. Kendim de zayıf ve önemsiz olanların içinde yer aldım, ama büyük kutsallarla, ilk yüzyıl Hıristiyanlarıyla eşit düzeyde iman kahramanlarıyla aynı hücreyi paylaşma şerefine eriştim. Mesih için ölüme sevinçle git-

tiler. Bu kutsalların ve iman kahramanlarının ruhsal güzel-likleri asla tarif edilemez.

Burada bahsettiklerim istisnai durumlar değil. İlk sevgisine dönen Yeraltı Kilisesinin imanlıları için doğaüstü Şeyler, doğal hale geldi.

Hapse düŐmeden önce Mesih'i çok severdim. Artık Mesih'in Gelinini (O'nun ruhsal bedenini) hapiste gördükten sonra, Yeraltı Kilisesini de en az Mesih'in Kendisini sevdiğim kadar sevdiğimi söyleyebilirim. O'nun güzelliğini, ruhsal fedakarlığını gördüm.

EŐime ve Oğluma Ne Oldu?

EŐimden uzaklaŐtırılmıŐtım ve ona ne olduğunu bilmiyordum. Ancak yıllar geçtikten sonra onu da hapse attıklarını öğrendim. Hıristiyan kadınlar hapiste erkeklerden daha çok ıstırap eker. Kızların ırzına geçildi zalim gardiyanlar tarafından. Alay ve müstehcenlik korkunç boyutlardaydı. Kadınlar erkeklerle aynı iŐlerde çalıŐtırılmaya, kanal yapımı gibi ağır iŐlerde çalışmaya zorlandılar. Kışın toprak kazdılar. BaŐlarına müfettiŐ olarak fahiŐeleri koydular ve onlar ise sadık kalanlara işkence' etmek için kendi aralarında yarıŐ yaptılar. EŞim hayatta kalabilmek için ot yedi. A tutsaklar kanalda fare ve yılan yedi. Gardiyanların Pazar günleri yapmaktan en hoŐlandıkları Şey kadınları Tuna'ya atıp sonra onları balık gibi tutmaları, onlara gülmeleri, ıŐlak bedenleri ile ilgili onlarla alay etmeleri ve onları tekrar suya atıp tekrar ıkartmalarıydı. EŞim de Tuna'ya atılmıştı.

Oğlum, annesi ve babası kendisinden alındığında sokaklarda başıboş bırakılmıştı. Mihai çocukluğundan beri inancına bağlıydı ve imanla ilgili konulara çok ilgi duyuyordu. Dokuz yaşında anne-babası ondan alındığında iman yaşantısında bir kriz yaşadı. Acılıkla doldu ve inancını sorgulamaya başladı. O yaştaki çocuklarda görülmeyen sorunları vardı. Hayatını kendi kazanmak zorundaydı.

Hıristiyan şehitlerin ailelerine yardım etmek bir suçtu. Ona yardımcı olan iki bayan tutuklanmış ve sakat kalana dek dövülmüştü. Hayatını tehlikeye atıp Mihai'yi evine alan bir bayan tutuklu ailelerine yardım etme suçundan sekiz yıl hapis cezasına çarptırılmıştı. Tüm dişleri çekilmiş ve kemikleri kırılmıştı. Bir daha asla çalışabilecek duruma gelemeyecek. O da diğerleri gibi ömür boyunca sakat yaşayacaktı.

“Oğlum Mihai, İsa’ya İman Et!”

Mihai, on bir yaşındayken düzenli bir işçi olarak hayatını kazanmaya başladı. Acı çekmesi imanda bocalamasına sebep olmuştu. Ama Sabina'nın iki yıllık tutukluluğundan sonra onu görmesine izin verildi. Komünist hapishanesine gidip demir parmaklıklar ardındaki annesini gördü. Annesi kirliydi, zayıftı, elleri nasır tutmuştu, tutukluların yırtık dökük üniformasını giyiyordu. Annesini neredeyse tanıyamadı. Annesinin ilk sözleri, “Oğlum Mihai, İsa’ya iman et!” idi. Gardiyanlar vahşi bir öfkeyle onu Mihai'den ayırıp dışarı çıkardılar. Mihai annesinin hırpalandığını görünce ağlamıştı. İşte o an, onun tövbe ettiği andı. Mesih böyle şartlar altında bile sevilbiliyorsa O'nun gerçek Kurtarıcı olduğuna hiç şüphe olmadığını biliyordu. Daha sonraları şöyle demişti: “Eğer Hıristiyanlıkta annemin iman etmesinden başka bir neden olmasa

bile, bu benim için yeter.” Mesih’i tam olarak kabul ettiği gün o gündü.

Okulunu sürdürmek için hiç bitmek bilmeyen bir mücadele verdi. İyi bir öğrenciydi ve bunun ödülü olarak kendisine kırmızı bir fular verilmişti – bu Genç Komünist Öncülerin bir işaretiydi. Oğlum şöyle demişti: “Annemi ve babamı hapse atanların fularını asla takmayacağım.” Bu nedenle okuldan uzaklaştırıldı. Okulda bir senesini kaybettikten sonra, Hıristiyan mahkumların oğlu olduğunu gizleyerek tekrar okula devam etti.

Sonra, Kutsal Kitap’a karşı bir araştırma yazısı yazması gerekti. Bu araştırmada şöyle yazmıştı: “Kutsal Kitap’a karşı öne sürülen görüşler güçsüzdür ve Kutsal Kitap’a karşı söylenen alıntılar gerçek değildir. Öğretmenin Kutsal Kitap’ı okumadığı kesindir. Kutsal Kitap, bilim ile uyum içerisindedir.” Yine uzaklaştırıldı. Bu sefer okuldan iki senesini kaybetti.

Sonunda ilahiyat fakültesine gitmesine izin verildi. Burada “Marksist teolojisi” öğretiliyordu. Her şey Karl Marx’ın ortaya koyduğu örneğe göre açıklanıyordu. Mihai, sınıfta propaganda yapılmasını protesto etti ve diğer öğrenciler de ona katıldı. Sonuç olarak uzaklaştırıldı ve teolojik çalışmalarını tamamlayamadı.

Bir keresinde okul öğretmeni, ateizme uygun bir konuşma yaptığında oğlum ayağa kalkıp öğretmene karşı çıktı ve bu kadar genç insanı yanlış yola saptırarak ne kadar büyük bir sorumluluk altına girdiğini söyledi. Tüm sınıf onun tarafını tuttu. Birinin çıkıp konuşma cesaretini göstermesi gerekliydi sonra herkes o kişinin yanında yer alıyordu. Eğitim alabilmek

için Hıristiyan mahkum Wurmbrand'ın oğlu olduğunu sürekli olarak gizlemek zorunda kaldı. Ama çoğunlukla kim olduğu ortaya çıkartıldı ve yine o bilindik sahne ve okul müdürünün odasına çağrılıp uzaklaştırılması.

Mihai açlık acısını da çok yaşadı. Komünist ülkelerdeki hapse tıkmış Hıristiyanların ailelerinin çoğu neredeyse açlıktan ölmektedir. Onlara yardım etmek ise büyük bir suçtur.

Kişisel olarak tanıdığım bir ailenin çektiği acılardan birini anlatacağım. Yeraltı Kilisesindeki çalışmalarından dolayı bir kardeş hapse atıldı – ardında bir eş ve altı çocuk bırakarak. On yedi ve on dokuz yaşlarındaki büyük kızları bir iş bulamadı. Komünist ülkelerde iş veren tek kurum devlettir ve “suçlu” Hıristiyanların çocuklarına iş vermez. Lütfen bu öyküyü ahlaki ölçütlere göre değerlendirmeyin; sadece gerçekleri kabul edin. Bir Hıristiyan şehidin iki kızı – kendileri Hıristiyan oldukları halde – küçük kardeşlerine ve hasta annelerine bakabilmek için fahişe oldular. On dört yaşındaki küçük kardeşleri bunu gördüğünde aklını kaybetti ve yetimhaneye konmak zorunda kaldı. Yıllar geçip mahkum baba döndüğünde tek duası şu olmuştu: “Tanrım, beni tekrar hapse at. Bunları görmeye dayanamıyorum.” Duası yanıt buldu ve çocuklara Mesih için tanıklık etme suçundan tekrar hapse atıldı. Gizli polisin taleplerine boyun eğmelerinden ötürü iş buldukları için – muhbirlik yapıyorlardı – kızları artık fahişe değildi. Zaten Hıristiyan bir şehidin kızları olarak her evde saygıyla karşılanıyorlardı. Anlatılanları dinliyorlar ve duydukları her şeyi gizli polise rapor ediyorlardı. Bunun yalnızca çirkin ve ahlak dışı olduğunu söylemeyin –tabi ki öyle– ama ***bu tür trajedilerin gerçekleşmesinin bir sebebinin de sizin suçunuz olup olmadığını sorun kendinize***, yani Hıristiyan aileler yalnız kalıyor ve özgür olan kardeşlerden yardım görmüyor.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Batı'daki İş İçin Fidyeye ve Özgürlük

Toplam on dört yıl süren hapis yılları geçmişti. Tüm bu zaman boyunca ne bir Kutsal Kitap gördüm ne de başka bir kitap. Yazı yazmasını unuttum. Açlıktan, verilen ilaçlardan ve işkencelerden ötürü Kutsal Yazıları unuttum. Fakat on dört yılı tamamladığımda, farkında olmadan aklıma şu ayet geldi: **“Yakup Rahel için yedi yıl çalıştı. Rahel'i sevdiği için, yedi yıl ona birkaç gün gibi geldi”** (Yaratılış 29:20). Bundan çok kısa bir süre sonra, büyük ölçüde Amerikan kamuoyunun etkisiyle, ülkemizde gerçekleşen genel af sayesinde serbest bırakıldım.

Eşimi tekrar gördüm. On dört yıl boyunca beni sadakatle beklemişti. Yeni yaşamımıza yoksulluk içerisinde başladık çünkü tutuklananların her şeyleri ellerinden alınmıştı.

Serbest bırakılan rahiplerin ve pastörlerin küçük kiliseler oluşturmalarına izin veriliyordu. Bana Orsova kasabesindeki kilise verildi. Komünistlerin Tarikatlar Birimi bu kilisenin otuz beş üyesi olduğunu söyledi ve asla otuz altı olmaması

gerektiği konusunda beni uyardı! Ayrıca onların ajanı olmam ve her bir üyeyi gizli polise rapor edip tüm gençleri kiliseden uzak tutmam da söylendi. Komünistler kiliseleri işte böyle birer kontrol “aracı” olarak kullandılar.

Eğer müjdeyi duyursam pek çok kişinin dinlemeye geleceğini biliyordum. Böylece resmi kilisede çalışmayı düşünmedim bile. Bunun yerine tüm güzelliklerini ve tehlikelerini paylaşarak Yeraltı Kilisesinde hizmet ettim.

Mahkum olduğum yıllarda Tanrı harika bir biçimde işlemiştii. Yeraltı Kilisesi artık terk edilmiş ve unutulmuş değildi. Amerikalılar ve diğer Hıristiyanlar bize yardım etmeye ve bizim için dua etmeye başlamışlardı.

Bir öğleden sonra bir taşra kasabasında kardeşlerden birinin evinde dinlenirken kardeş beni uyandırıp şöyle dedi: “Yurtdışından kardeşler geldi.” Batı’da bizi unutmamış, bizi bırakmamış kardeşler vardı. Hıristiyan fertler, Hıristiyan şehitlerin aileleri için gizli bir kurtarma işinde örgütlendiler ve Hıristiyan yayınları ülkeye gizlice sokarak yardımcı oluyorlardı.

Diğer odada bu işi yapmak üzere gelmiş kardeşleri buldum. Benimle uzun uzadıya konuştuktan sonra bu adreste on dört yılını hapiste geçirmiş biri olduğunu duyduklarını ve o kişiyi görmek istediklerini söylediler. O kişinin ben olduğumu söylediğimde şöyle dediler: “Kederli birisini görmeyi bekliyorduk. Sen çok sevinçlisin, o sen olamazsın.” Hapse atılanın ben olduğum konusunda onları ikna ettim ve sevincimin gelmelerinden ve artık unutulmadığımızı bilmekten ötürü olduğunu söyledim. Yeraltı Kilisesine istikrarlı, düzenli bir yardım gelmeye başladı. Gizli kanallar aracılığıyla pek çok Kutsal Kitap ve Hıristiyan şehitleri için yardım da dahil olmak

üzere öteki Hıristiyan yayınlarını da alabildik. Artık onların yardımlarıyla Yeraltı kilisesi çok daha iyi çalışabilirdi.

Bize sadece Tanrı'nın Sözü'nü ulaştırmakla kalmadılar, ama aynı zamanda sevdiğimizizi de gördük. Bize bir teselli sözü getirdiler. Beyin yıkama yılları boyunca, "Seni artık hiç kimse sevmiyor, seni artık hiç kimse sevmiyor, seni artık hiç kimse sevmiyor" sözlerini işitmiştik. Şimdi ise Amerikalı ve İngiliz Hıristiyanlar, bize sevgilerini göstermek için hayatlarını tehlikeye atıyorlardı. Daha sonraları gizli bir teknik geliştirmelerine yardımcı olduk, böylece gizli polisin çevirdiği evlere fark edilmeden giriyorlardı.

Gizlice sokulan bu Kutsal Kitap'ların değeri, Kutsal Kitap içinde "yüzen" Amerikalı ve İngiliz Hıristiyanlar tarafından anlaşılabilir bir durum değildir.

Ailem ve ben, yurtdışında dua eden Hıristiyanların maddi yardımları olmadan hayatta kalamazdık. Bu, Komünist ülkelerdeki yeraltı pastörü ve şehidi için geçerlidir. Özgür dünyada bu amaçla kurulmuş özel misyonlar tarafından verilen maddi ve çok daha da önemlisi manevi destek konusunda kendi deneyimlerimden tanıklık edebilirim. Bize göre bu imanlılar Tanrı'dan gönderilmiş melekler gibiydiler!

Yeraltı Kilisesinin yenilenmiş çalışmalarından dolayı yeni bir tutuklanma gibi büyük bir tehlike altındaydım. Bu dönemde iki Hıristiyan organizasyon, Yahudilere yönelik Norveç Misyonu ve İbrani Hıristiyan Birliği, Komünist devletine benim için 10,000 dolar fidye ödediler – bu bedel siyasi bir suçlununkinden beş kat daha fazlaydı. Artık Romanya'dan ayrılabilirdim.

Komünist Romanya'dan Neden Ayrıldım?

İçinde bulunduğum tehlikelere rağmen Romanya'dan ayrılmazdım, eğer Yeraltı Kilisesinin önderleri ülkeden ayrılma fırsatımı Yeraltı Kilisesinin özgür dünyadaki "sesi" olarak kullanmamı istemeselerdi. Acıları ve ihtiyaçları ile ilgili olarak siz Batı dünyasına anlatmamı istediler. Batı'ya gittim, ama yüreğim onlarla kaldı. Eğer Yeraltı kilisesindeki cesareti ve elemeleri işitmeniz gerektiğini anlamamış olsaydım, Romanya'yı asla bırakmazdım, ama benim görevim bu.

Romanya'dan ayrılmadan önce gizli polisi iki kez aradım. Benim adıma paranın alındığını söylediler. (Komünizm, ülkeye getirmiş olduğu ekonomik bunalımdan ötürü Romanya vatandaşlarını para karşılığında satmıştır.) Bana şöyle dediler: "Batı'ya git ve Mesih'i istediğin kadar anlat, ama bize dokunma! Bize karşı bir söz söyleme! Eğer olanları anlatırsan gerçekte senin için ne planladığımızı söyleyelim. Öncelikle, 1,000 dolara seni öldürmesi için bir tetikçi buluruz ya da seni kaçıırız." (Avusturya'da rehin alınıp Romanya'ya kaçırılan Vasile Leul adında Ortodoks bir episkoposla aynı hücrede kalmıştım. Tüm tırnakları çekilmişti. Berlin'den kaçırılanlarla da aynı yerde bulunmuştum. Romanyalılar İtalya'dan ve Paris'ten rehin alınıp getiriliyorlardı.) Anlatmaya devam ettiler, "Ayrıca senin hakkında bir kızla, bir hırsızlık veya gençliğinden kalma bir günahın ile ilgili bir hikaye uydurarak seni manevi anlamda da çökertebiliriz. Batılıları – özellikle de Amerikalıları – kandırmak çok kolaydır."

Beni tehdit ederek Batı'ya gitmeme izin verdiler. Maruz kaldığım beyin yıkamaya çok güveniyorlardı. Batı'da benim yaşadıklarımı yaşamış, ama suskun kalan pek çok kişi vardı. Komünistler tarafından işkence gördükten sonra bile bazıları

Komünizmi övüyorlardı. Komünistler benim de suskun kalacağımdan çok emindiler.

Böylece 1965'in Aralık ayında ailemle birlikte Romanya'dan ayrılmama izin verildi.

Ayrılmadan önce yaptığım son iş, tutuklanmamla birlikte işkence yıllarımın başlaması için emir veren albayın mezarını ziyaret etmektir. Mezarına bir çiçek bıraktım. Böyle yapmakla Mesih'in sevincini ruhsal olarak bomboş olan Komünistlere ulaştırmaya adadım kendimi.

Komünist sisteminden nefret ediyorum, ama insanı seviyorum. Günahtan nefret ediyorum, ama günahkarı seviyorum. Komünistleri tüm kalbimle seviyorum. Komünistler Hıristiyanları öldürebilirler, ama o Hıristiyanlar ki ölseler bile sevgileri ölmez. Ne Komünistlere ne de bana işkence edenlere karşı zerre kadar acılık ve kin duymuyorum.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Komünizmi Mesih'in Sevgisiyle Yenmek

Yahudilerin bir efsanesi var; ataları Mısır'dan kurtulduğu ve Mısırlılar Kızıldeniz'de boğulduğu zaman İsraililerin zafer ezgilerine meleklerin de katıldığı söylenir. Ve Tanrı meleklerle şöyle der: “Yahudiler insandır ve kurtuldukları için sevinebilirler, ama sizden daha fazla bir anlayış bekliyordum. Mısırlıları da ben yaratmadım mı? Onları da sevmiyor muyum? Mısırlıların bu acıklı sonları için duyduğum kederi nasıl hissedemezsiniz?”

Yeşu 5:13'de şöyle yazılıdır: “Yeşu Eriha'nın yakınındaydı. Başını kaldırıncaya önünde, kılıcını çekmiş bir adam gördü. Ona yaklaşarak, ‘Sen bizden misin, karşı taraftan mı?’ diye sordu.”

Eğer karşılaştığı kişi sıradan bir adam olsaydı yanıtı ya “Sizdenim” ya “Karşı taraftanım” ya da hatta “tarafsız bir yerdenim” olurdu. Bu yanıtlar, insanın bu soruya verebileceği yanıtların tümüdür. Fakat Yeşu'nun karşılaştığı Varlık, Rab tarafından gönderilmişti ve böylece İsrail'den yana mı, İsrail'e

karşı mı olduğu sorulduğunda en beklenmedik ve anlaşılması en güç yanıtı vermişti: “Hiçbiri.” Bu “hiçbiri” de ne anlama geliyor böyle?

Varlıkların taraf ya da karşı olmadığı, ama herkese ve her şeye acımayla, merhametle bakıldığı, herkesin ve her şeyin anlaşıldığı, ve tutkuyla sevildiği bir yerden geliyordu.

Komünizmin tamamen mücadele edilmesi gereken insani bir düzeyi vardır. Bu düzeyde zalim ve vahşi idealin destekçileri olan Komünistlere karşı mücadele etmeliyiz.

Fakat Hıristiyanlar insandan daha ötedir; onlar Tanrı'nın çocukları, ilahi doğanın ortaklarıdır. Bu yüzden Komünist hapishanelerine katlanan işkenceciler beni Komünistlerden nefret ettiremedi. Onlar Tanrı'nın yarattığı canlılardır; onlardan nasıl nefret edebilirim? Ama onların dostu da olamam. Dostluk iki bedende tek bir can olmaktır. Komünistlerle tek bir can değilim. Onlar Tanrı fikrinden nefret ederler. Ben ise Tanrı'yı seviyorum.

Eğer bana “Komünistlerden misin yoksa onlara karşı mısın” diye sorulsa yanıtlım biraz karmaşık bir yanıt olur. Komünizm insanlığın en büyük belalarından biridir. Komünizme tamamen karşıyım ve onu harap edene kadar ona karşı savaşmak istiyorum. Fakat ruhta, İsa ile birlikte göksel yerlerde oturdum. Tüm suçlarına rağmen Komünistlerin anlaşıldığı ve sevildiği, göksel yaratıkların herkesi insan hayatının en büyük hedefine – yani Mesih'in benzerliğine – erdirmek için çabaladığı yer olan o “hiçbirinin” bölgesinde oturuyorum. Böylece amacım müjdeyi Komünistlere yaymak, Rab'bim olan ve Komünistleri seven İsa ile ilgili sevindirici haberi onlara duyurmak. Her insanı sevdiğini, bir tanesinin kaybolup gitme-

sine izin vermektense doğru olanı yapan doksan dokuzu bırakmayı tercih edeceğini Kendisi söyledi. İsa'nın elçileri ve Hıristiyanlığın tüm büyük öğretmenleri O'nun ismindeki evrensel sevgiyi öğretiler. Aziz Macary şöyle demiştir: "Adamın biri herkesi candan sevse, ama sevemediği tek bir adam olduğunu söylese; bunları söyleyen kişi artık bir Hıristiyan değildir çünkü sevgisi herkesi kucaklayan bir sevgi değildir." Aziz Augustine ise şunları öğretir: "Eğer tüm insanlık doğru olsa ve yalnızca tek bir adam günahkar olsa, Mesih bu tek bir kişi için bile aynı çarmıhı yüklenmek üzere dünyaya gelir, O her bir bireyi öylesine seviyor ki!" Hıristiyan öğretisi açıktır. Komünistler insandır ve Mesih onları sever – Mesih'in düşüncesine sahip olan herkes gibi. Günahtan nefret etsek de günahkarı seviyoruz.

Mesih'in Komünistlere olan sevgisini Komünistlere yönelik kendi sevgimizden biliyoruz.

Komünist hapisanelerinde ayaklarından yirmi beş kiloluk zincirlere vurulmuş, kızgın demirlerle dağlanmış, boğazlarına kaşıklarca tuz tıkmış ve aç, susuz bir halde öylece bekletilmiş, kırbaçlanmış, soğuktan donmuş ve Komünistler için gayretle dua eden Hıristiyanları gördüm. Bunlar insanî açılardan izah edilemez durumlardır! Bu, yüreklerimize dökülen Mesih'in sevgisidir.

Daha sonraları bize zulmeden işkenceci Komünistler de hapse atıldı. Komünizm altında Komünistler ve hatta Komünist yöneticiler bile en az düşmanları kadar hapse atılmaktaydılar. İşte işkence edilen ve işkence eden aynı hücredeydi. Hıristiyan olmayanlar kendi sorgularını yapan kimselere nefretlerini gösterip onları döverken, Hıristiyanlar dayak yeme tehlikelerine ve komünizme ortaklık yapmakla suçlanmalarına rağmen

onları savundular. Son dilim ekmeğini verenleri (her hafta bir dilim ekmek veriliyordu) ve hayatta kalabilmek için ihtiyaç duyduğu ilaçları hapiste olan hasta bir Komünist işkenceciye veren Hıristiyanları gördüm.

Şu sözler bir Hıristiyan ve eski Romanya Başbakanı olan, hapiste ölmüş Iuliu Maniu'nun son sözleri:

“Eğer Komünist yönetimi ülkemizde düşürülecek olursa, Komünistleri canı pahasına bile olsa sokaklara çıkıp zulmettikleri o kalabalığın haklı öfkesinden savunmak her Hıristiyanın en kutsal görevi olacaktır.”

Tövbe ettiğim ilk günlerde artık yaşayamayacağımı hissetmiştim. Sokakta yürürken yanımdan geçen her bir kadın, her bir adam için fiziksel acılar hissediyordum. Yüreğimde bir bıçak gibiydi, o kişinin kurtulup kurtulmayacağı sorusu yüreğimi öylesine yakıyordu ki. Eğer topluluktan biri günah işlemişse, saatlerce ağlıyordum. Tüm canların kurtulması özlemi yüreğimdeydi ve Komünistler ise hiç bunun dışında değildi.

Hücre hapsinde diğer zamanlarda olduğu gibi dua edemezdik. İnanılmaz derecede açtık; bir aptal gibi hareket edene kadar ilaç veriliyordu. İskelet kadar zayıftık. Rab'bin duası bizim için çok uzundu – söyleyebilmek için yeterince yoğunlaşamıyorduk. Benim her seferinde tekrarladığım duam şuydu: “İsa, seni seviyorum.”

Ve işte muhteşem bir günde İsa'dan yanıt aldım: “Seviyor musun beni? Şimdi benim seni nasıl sevdiğimi göstereceğim.” O anda yüreğimde bir alev hissettim, güneş ışınları gibi yakıyordu. Emmaus yolundaki öğrenciler, İsa'nın onlara ko-

nuştuğunda yüreklerinin yandığını söylediler. Benim için de böyleydi. Yaşamını hepimiz için çarmıhta vermiş Olanın sevgisini biliyordum. Böylesi bir sevgi, günahları ne kadar ölümcül olsa da Komünistleri kendisinden mahrum bırakmaz.

Komünistler dehşet yarattılar ve hala yaratıyorlar, ama *“...Sevgi ölüm kadar güçlü, tutku ölümler diyarı kadar katıdır... Sevgiyi engin sular söndüremez, ırmaklar süpürüp götürmez...”* (Ezgiler Ezgisi 8:6-7). Ölümler diyarı herkesi – zengin, fakir; genç, yaşlı; her halktan, her ırktan, her siyasi görüşten insanı – elde etmek için ne kadar çok ısrar ederse, sevgi de herkese o derecede kucak açar. Beden alıp dünyaya gelmiş sevgi olan Mesih, Komünistler de dahil olmak üzere her insanın O’na gelmesini ister.

Çok kötü bir şekilde dövülmüş bir kilise görevlisi benim hücreme atılmıştı. Yüzünden ve bedeninden kanlar akarken yarı ölü bir haldeydi. Onu yıkadık. Bazı mahkumlar Komünistlere küfürler savurdu. O ise inerken şöyle dedi: “Lütfen onlara küfretme. Sakin ol. Onlar için dua etmek istiyorum.”

Hapiste Bile Nasıl Sevinçli Olabiliriz?

On dört senemi hapishanelerde geçirdiğim zamana baktığımda ara sıra çok mutlu zamanlarım olmuştu. Diğer mahkumlar ve hatta gardiyanlar, bu kadar korkunç şartlar altındaki Hıristiyanların nasıl böylesine mutlu olabildiklerini çok merak etmişlerdir. İlahi söylediğimiz için dövülsek bile hiçbir şey ilahi söylememizi engelleyemiyordu. Bülbülleri hayal ediyorum – ezgilerini bitirdikten sonra öldürüleceklerini bilseler bile yine de ezgi söyleyeceklerdir. Hapisteki Hıristiyanlar sevinç-

le dans ediyordu. Bu kadar acınacak bir halde nasıl mutlu da olabiliyorlardı?

Hapisteyken İsa'nın öğrencilerine söylediği sözler üzerinde derin derin düşündüm, **“Sizin gördüklerinizi gören gözlere ne mutlu!”** (Luka 10:23). Öğrenciler dehşeti tattıkları bir Filistin gezisinden yeni dönmüşlerdi. Filistin baskı altındaki bir ülkeydi. Her yerde zulüm görmüş insanların sefaleti vardı. Öğrenciler hastalık, bela, açlık ve elem görmüşlerdi. Arkalarında gözü yaşlı anne-babalar ve eşler bırakan, hapse atılmış yurtseverlerin evlerine girdiler. Bakılması hiç de hoş bir dünya değildi.

Yine de İsa dedi ki, **“Sizin gördüklerinizi gören gözlere ne mutlu!”** Bunun sebebi yalnızca acıyı görmelerinden ötürü değildi. Kurtarıcıyı da görmüşlerdi. Birkaç çirkin kurt – yapraklarda büyüyen tırtıl, o kendi sefil varlığından güzel ve rengarenk bir kelebek gibi çiçekten çiçeğe uçacak bir yaşam çıkmakta olduğunu ilk kez fark etmişti. Bizim için de mutluluk böyleydi.

Çevremde “Eyüpler” vardı – bazıları Eyüp'ten bile daha çok dert çekmişti. Fakat Eyüp'ün öyküsünün sonunu, önceden sahip olduklarının iki katını nasıl aldığını biliyordum. Çevremde dilenci Lazarus gibi aç olan ve vücudu çibanlarla kaplanmış insanlar vardı. Ama meleklerin bu insanları İbrahim'in kucağına götüreceğini biliyordum. Onların gelecekteki hallerini görebiliyordum. Yanı başımdaki pejmürde, pis ve zayıf düşmüş şehidin yarının görkemli bir şekilde taçlandırılmış azizi olduğunu biliyordum.

Ancak bu adamlara bakarken – yani oldukları gibi değil, gelecekte olacakları haliyle – bize zulmedenleri birer Tarsuslu

Saul – geleceğin Elçi Pavlus’u olarak görebiliyordum. Bazıları şimdiden öyle oldular bile. Tanıklık verdiğimiz gizli polislerin pek çok yetkilisi Hıristiyan oldu ve Mesih’i bulduklarından ötürü hapiste sevinçle acı çektiler. Pavlus gibi kırbaçlanmış olsak da zindancılarımızda Filipi’de tövbe eden zindancının potansiyelini görüyorduk. En kısa zamanda, “Kurtulmak için ne yapmalıyım?” diyen yakarışlarını duymayı hayal ediyorduk. Çarmıha bağlanmış, insan dışkısı ile pisletilmiş Hıristiyanlar ile alay edenlerde, günah işlemiş olma korkusuyla çok geçmeden göğüslerini dövecek olan Golgota’nın kalabalığını görüyorduk.

Komünistler için kurtuluş ümidini hapiste bulduk. Onlara yönelik bir sorumluluk hissini orada edindik. Onlar tarafından işkence görmekle onları sevmeyi öğrendik.

Ailemin büyük bir çoğunluğu öldürüldü. Onları katledenler ise benim evimde tövbe ettiler. Bunun için de aslında en uygun yerd. Böylece Komünistlere Hıristiyan Misyonu, Komünist hapishanelerinde doğdu.

Biz nasıl evreni bir karıncadan farklı görüyorsak, Tanrı da her şeyi bizden farklı görür. İnsan bakış açısından bakıldığında çarmıha bağlanıp insan dışkısı ile pisletilmek korkunç bir şeydir. Buna karşın Kutsal Kitap, şehitlerin acılarını “hafif sıkıntılar” olarak adlandırır. Bizim için on dört yıl boyunca hapiste bulunmak uzun bir dönemdir. Ama Kutsal Kitap “bir anlık” olduğunu söylüyor ve “...**Ağırlıkta hiçbir şeyle karşılaştırılamayacak kadar büyük, sonsuz bir yücelik kazandırmaktadır**” diyor (II. Korintliler 4:17). Bu bize göre affedilemez olan Komünistlerin suçlarının Tanrı’nın gözünde bizimkinden daha hafif görüldüğünü varsaymamıza sebep olur. Neredeyse tüm bir yüzyıl boyunca süren gaddarlıkları, Ken-

disi için bin yılın bir gün gibi, bir anlık yoldan sapma gibi olduğu Tanrı'nın önündedir. Hala kurtulma olasılıkları vardır.

Cennetin kapıları Komünistlere kapanmış değildir. Işık onlar için kararmış da değildir. Herkes gibi tövbe edebilirler. Ve biz de onları tövbeye çağırmalıyız.

Komünistleri ve teröristleri yalnızca sevgi değiştirebilir (Hıristiyan olmayan felsefelerle uyuşan yönlerinden farkı açık bir şekilde görülebilen, pek çok kilise önderi tarafından uygulanan bir sevgi). Nefret gözleri kör eder. Hitler bir anti-komünistti ama nefret eden bir anti-komünist. Böylece onları egemenliği altına almaktansa, onların dünyanın üçte birini ele geçirmesine yardımcı oldu.

Sevgiyle hapisteki Komünistler arasında bir müjdeleme işi tasarladık. Ve böylece öncelikli olarak Komünist yöneticileri düşündük.

Bazı misyon direktörleri sanki çok az bir kilise tarihi çalışmışlar gibi görünüyor. Norveç, Mesih için nasıl kazanıldı? Kral Olaf'ı kazanarak. Rusya müjdeyi ilk kez kral Vladimir kazanıldığında duydu. Macaristan, kral Aziz Stephen ile kazanıldı. Aynısı Polonya için de geçerli. Afrika'da kabilenin şefi kazanıldığında tüm kabile onu izler. Çok iyi Hıristiyanlar olabilecek ama çok az bir etkiye sahip ve durumun gidişatını değiştiremeyecek insanlara rütbe veriyoruz.

Yöneticileri; siyasi, ekonomik, bilim ve sanat alanlarındaki önderleri kazanmalıyız. Onlar insanların canlarını şekillendirirler. Onları kazanmakla onların yönettiği ve üzerlerinde etki sahibi oldukları insanları da kazanırsınız.

Müjdecî bakış açısından bakıldığında komünizmin daha merkezi olması bakımından diğer sosyal sistemlerden daha farklı bir avantajı vardır. Eğer ABD başkanı Mormon olsa, Amerika bundan ötürü Mormon olmayacaktır. Fakat Komünist devletin yöneticileri Hıristiyanlığa gelse, belki tüm ülkeye ulaşılacaktır. Liderlerin etkileri çok büyüktür.

Bu önderler tövbeye gelebilir mi? Pek tabî ki, çünkü mağdur bıraktıkları insanlar gibi onlar da mutsuz ve güvensizdirler. Rusya'nın hemen hemen tüm Komünist yöneticilerinin akıbeti hapis oldu ya da kendi yoldaşları tarafından vuruldular. Çin'de de aynı durum söz konusu olmuştur. İagoda, Yezhov, Beria gibi tüm gücü ellerinde tutuyor görünen içişleri bakanlarının akıbetleri bile kendilerinden önceki devrimde olduğu gibi boğazlarında bir kurşunla bitti. Yıllar sonra Sovyetler Birliği İçişleri Bakanı Shelepin ve Yugoslavya İçişleri Bakanı Rankovic, pis fareler gibi sokağa atıldılar.

Komünizmi Ruhsal Olarak Nasıl Yenebiliriz?

Komünist rejimi hiç kimseyi, hatta onun sayesinde vurgun yapanları bile mutlu etmemektedir. Dahası parti siyasetinin değişmesi sebebiyle gizli polisin minibüsünün bir gece ansızın gelip onları götüreceği korkusuyla titremektedirler.

Kişisel olarak tanıdığım pek çok Komünist lider var. Hepsî de ağır yükler altında ezilen insanlardır ve onlara yalnızca İsa rahatlık verebilir.

Komünist yöneticileri Mesih için kazanmak dünyayı nükleer yıkımdan, insanlığı açlıktan kurtarmak anlamına gelebilir çünkü kazançlarının çoğunu silahlanmaya harcamaktadırlar.

Komünist yöneticileri kazanmak uluslararası gerginliğin sonu anlamına gelebilir. Komünist yöneticileri kazanmak, Mesih'i ve melekleri sevindirmek anlamına gelecektir. Yeni Gine ya da Madagaskar gibi, müjdecilerin zorluk içerisinde emek verdikleri diğer pek çok bölge, eğer Komünist yöneticiler kazanılmış olsa çok rahatlıkla O'nu takip edeceklerdir çünkü bu Hıristiyanlığa yepyeni bir devinim kazandıracaktır.

Tövbe etmiş Komünistleri kişisel olarak tanıdım. Gençliğimde ben de militan bir ateisttim. Tövbe eden ateistler ve Komünistler Mesih'i çok sevmektedirler çünkü çok günah işlemişlerdir.

Müjdeleme işinde stratejik düşünme de gereklidir. Kurtuluş bakış açısından bakıldığında tüm canlar eşittir; müjdeleme stratejisi açısından bakıldığında eşit değildir. Sonrasında binlerce insanı kazanabilecek olan büyük etkiye sahip bir adamı kazanmak, ormanın en ücra köşesindeki vahşi bir adamı, kendisinden sonra hiç kimseye duyurmayacağı kurtuluşa ikna etmekten daha önemlidir. Böylece İsa, hizmetine küçük bir köyde değil, dünyanın ruhsal kumanda merkezi olan Yeruşalim'de son vermeyi seçti. Aynı sebepten ötürü Pavlus, Roma'ya ulaşabilmek için gayret etti.

Kutsal Kitap, kadının soyunun yılanın başını ezeceğini söyler (Yaratılış 3:15). Maalesef yılanı karnından gıdıklayarak onu kahkahalara boğuyoruz. Günümüzde yılan Çin'de, Kuzey Kore'de, Vietnam'da ve Laos'ta sürünmektedir. Ortadoğu'da tek bir kilise binasının kurulmasına izin verilmeyen uluslar var. Bu tür esaret altındaki ülkelerin halini, kilise önderleri ve misyon direktörleri kadar her düşünceli Hıristiyan da konuşmalıdır.

Kalıplaşmış işlerden vazgeçmeliyiz. Şöyle yazılmıştır: **“La-net olsun RAB'bin işini savsaklayana!...”** (Yeremya 48:10). Kilise, esaret altındaki ulusların hükümranlıklarına ruhsal ve ön cepheden bir mücadele yürütmek zorundadır. Savaşlar hücum stratejisi ile kazanılır, savunma stratejisiyle değil.

Mezmun 107:16 Tanrı'nın demir kapı kollarını parçaladığını söyler. Demir Perde ise O'nun için küçük bir şeydi.

İlk Kilise gizlice ve yasadışı bir şekilde çalışmış ve zafer kazanmıştı. Biz de aynı şekilde çalışmayı yeniden öğrenmeliyiz.

Komünist döneme kadar, isimleri Yeni Antlaşma'deki adlardan konulmuş kişilerin neden takma isimlerle anıldığını anlayamadım: Simeon'a Niger diyorlardı, John'a ise Mark vb. Esaret altındaki çalışmalarımızda gizli isimler kullanmayı sürdürüyoruz.

Son akşam yemeğini ayarlamaya çalışan İsa'nın neden bir adres vermediğini, ama **“Kente gidin, orada su testisi taşıyan bir adam çıkacak karşınıza”** (Markos 14:13) dediğini daha önce hiç anlamamıştım. Şimdi anlıyorum. Yeraltı Kilisesinin çalışmalarında biz de benzer gizli işaretler kullanıyoruz.

Eğer bu şekil çalışmakta – ilk Hıristiyanlığın yöntemlerini tekrar edinmede – anlaşıyorsak, bu kapalı ülkelerde Mesih için etkili bir şekilde çalışabiliriz.

Ama Batı kiliselerinin bazı önderleriyle tanıştığında – Komünist ülkelerde müjdeleme işinin örgütlenmesini çok uzun yıllar önce tamamlamış olabilecek şeyi – yani sevgiyi beslemektense, Komünistlerden yana bir siyaseti benimsediklerini

gördüm. İyi Samiriyeli'nin sahip olduğu acımayı Karl Marx'ın ev halkının canları için görmedim.

Kişi inanç bildirgesinde yazan şeylere değil, uğruna ölmeye hazır olduğu şeylere inanır. Yeraltı Kilisesindeki Hıristiyanlar, imanları uğruna ölmeye hazır olduklarını kanıtladılar. Uluslararası müjdeleme ağıımız, günümüzde esaret altındaki ülkelerde, eğer yakalanırlarsa hapis, işkence ve ölüm anlamına gelebilecek gizli çalışmalar olarak sürmektedir. Yazdığım şeylere inanıyorum.

Sormaya hakkım var: Komünizmle dost olan Amerikalı kilise önderleri inançları için ölmeye hazırlar mı? Batı'da yüksek mevkilerdeki konumlarını bırakıp Doğuda resmi pastörler olmalarını engelleyen, oradan Komünizmle – bu tehlikeli noktada – işbirliği yapmalarını sağlayan şey nedir? Böylesine bir iman hiçbir Batılı kilise önderi tarafından kanıtlanamadı.

İnsanın ağzından çıkan sözler, birbirini anlama ve duygularını birbirlerine ifade etme ihtiyacından kaynaklanmaktadır. Tanrı'nın sırlarını ve ruhsal yaşamın doruklarını yeterli düzeyde ifade edebilecek hiçbir insan dili yoktur. Benzer şekilde şeytanî zulmün kuyularını anlatabilecek söz de yoktur. Nazilerin fırınlarına atılmak üzere olan bir kişinin ya da evladının fırınlara atılmakta olduğunu gören bir anne-babanın neler hissettiğini anlatabilir misiniz?

Bundan dolayı Hıristiyanların ne acılar çektiğini ve Komünistlerden hala neler çekmekte olduğunu anlatmaya çalışmak faydasızdır.

Komünizmi Romanya'ya getiren kişi olan Lucretiu Patrascanu ile birlikte hapisteydim. Yoldaşları kendisini hapse atarak

ödüllendirmişlerdi. Aklı başında olmasına karşın delirene kadar onu akıl hastanesinde deliler arasında tutmuşlardı. Eski Bakan Anna Pauker'e de aynısını yapmışlardı. Hıristiyanlar da genellikle benzer bir uygulamadan geçiriliyordu. Elektrik veriliyor, dar yelekler giydiriliyordu.

Çin sokaklarında olanlardan dünya dehşete düşmüştü. Kızıl Muhafız korkusunu herkesin gözleri önünde saldı. Şimdi hiç kimsenin görmediği Çin hapishanelerinde Hıristiyanlara yapılanları bir düşünün! Tanınmış bir Çinli Hıristiyan yazarın ve öteki Hıristiyanların, imanlarını inkar etmeyi reddettiklerinde, onları esir tutan adamların kulaklarını, dillerini ve bacaklarını kestiğini duydum. Hıristiyanlar bugün de Çin hapishanelerinde.

Komünistlerin yaptığı en iğrenç şey insanların bedenlerine işkence ederek onları öldürmeleri değildir. Korkunç bir şekilde insanların düşüncelerini tahrif edip çocukları ve gençleri zehirlemeleridir. Hıristiyanları yönetip kiliseleri ortadan kaldırmak için kendi adamlarını kiliselerde önderlik konumlarına getirmişlerdir. Gençlere Tanrı'ya ve Mesih'e *inanmalarını* ve bu isimlerden *nefret* etmelerini öğretirler.

Yıllarca hapis yattıktan sonra eve döndüğünde, militan birer ateist olmuş çocukları tarafından hor görülen Hıristiyan şehitlerin acılarını nasıl anlatabilirim?

Bu kitap mürekkeple değil, kan ağlayan yüreklerin kanıyla yazıldı.

Daniel kitabında olduğu üzere fırına konan üç genç fırından çıkarıldığında nasıl duman bile kokmadılarsa, Komünist ha-

pishanelerine konan Hıristiyanların yüreklerinde de Komünistlere karşı bir acılık kokusu yoktur.

Eğer bir çiçeği ayağınızla ezerseniz hoş kokusunu duyurarak sizi ödüllendirir. Benzer şekilde Komünistler tarafından işkence edilen Hıristiyanlar da işkencecilerini sevgi ile ödüllendirmişlerdir. Gardiyanlarımızın çoğunu Mesih'e getirdik. Ve bizde baskın olan tek bir arzu vardı: bize acı çektiren Komünistlere sahip olduğumuzun en iyisini, yani Rabbimiz İsa Mesih aracılığıyla gelen kurtuluşu vermek.

İmanda pek çok kardeşimin sahip olduğu, hapiste şehit olma şerefine erişemedim. Serbest bırakıldım ve hatta Romanya'dan dışarı bile çıkabildim.

Batı'daki pek çok kilise önderinde Bambu Perdenin² ve Demir Perdenin gerisindeki Yeraltı Kilisesinde hakim olan aykırı hassasiyeti gördüm. Batı'daki pek çok Hıristiyanın esaret altındaki ülkelerde bulunanlara sevgileri yok. Bunun kanıtı da kurtuluşları için hiçbir şey yapmamalarıdır. Bir mezhebin Hıristiyanlarını başka bir mezhebe döndürmek için misyonları var, ama pek çoğunun bu tür bir faaliyet "yasalara aykırı" iddiasıyla esaret altındaki ülkelere misyonu yok. Sevmiyorlar. Aksi halde böylesine imkansız gibi görünen bir örgütlenmeyi çoktan başlatmış olurlardı, Hinduları seven William Carey ve Çinlileri seven Hudson Taylor'un kendi misyonlarını kurdukları gibi.

Fakat esaret altındaki ülkelere bulunanları sevmeyip ve onları Mesih'e kazanmak için hiçbir şey yapmamaları yeterli değildir. Hallerinden memnun oluşlarıyla, ihmalkarlıklarıyla

---

² Komünist Çin.

ve bazen gerçek bir suç ortağı gibi davranmalarıyla Batılı bazı kilise önderleri, imansızları imansızlıklarında güçlendiriyorlar. Komünistlerin Batılı kiliselere girerek dünya kiliselerinde önderlikler kazanmalarına yardımcı oluyorlar. Hıristiyanların komünizm tehlikesini fark etmemelerini sağlıyorlar.

Batılı kilise önderleri, topluluklarının dünya çapında devam eden bu ruhsal savaşa katılmasına izin vermiyorsa, Komünistleri ve esaret altındaki ülkelerde bulunan insanları sevmeyip onları (müsaadeleri olmadığı bahanesiyle – sanki ilk Hıristiyanlar müjdeyi yaymak için Neron'dan izin almıştır) Mesih'e kazandırmak için hiçbir şey yapmayarak aslında kendi sürülerini de sevmiyorlar.

Tarihten Alınacak Derslere Aldırış Edilmemiştir

İlk yüzyıllarda Hıristiyanlık Kuzey Afrika'da gelişti. Aziz Augustine, Aziz Kipriyan, Aziz Atanas ve Tertullian oradan çıktı. Kuzey Afrika'daki Hıristiyanlar sadece tek bir görevi ihmal ettiler: Müjdeyi iletmeyi savsakladılar. Sonuç olarak farklı inançlardan olan kişiler Kuzey Afrika'yı ele geçirdi ve Hıristiyanlığın kökünü yüzyıllar boyunca sürececek bir biçimde oradan kazıdılar. Kuzey Afrika'da bugün bile farklı inançlar hakim ve buradakilere Hıristiyan misyonlar arasında "tövbe-ye getirilemez milletler bloğu" adı verilmiştir. Tarihten bir şeyler öğrenelim!

Reform döneminde Huss, Luther ve Calvin'in dinsel açıdan ilgilendikleri şey o dönemin baskın siyasi ve ekonomik gücü olan Papalık boyunduruğundan kurtulma bakımından Avrupa halkının kaygısı ile uyuşmaktaydı. Benzer şekilde bugün de Yeraltı Kilisesinin müjdeyi zalim rejimlere ve bu rejimlerin

mağdurlarına yaymakta ilgi duyduğu taraf, özgürlükte yaşamayı sürdürecektüm özgür halkların ilgilendiği en can alıcı tarafla uyuşmaktadır.

Pek çok zalim yönetimin nükleer silahları bulunmaktadır; onlara askeri bir saldırıda bulunmak geride yüz milyonlarca insan cesedi bırakacak yeni bir dünya savaşı başlatabilir. Pek çok Batılı yöneticinin beyni yikanmıştır ve bu kötü yöneticileri devirmeyi istememektedirler bile. Çok sıklıkla bunu beyan etmişlerdir. İlaç bağımlılığı, çeteler, kanser, tüberküloz ortadan kalksın isterler, ama komünizm gibi şeytanî bir sistem bunların toplamından daha fazla can almıştır.

Rus yazar İlya Ehrenburg, eğer Stalin hayatını sadece ömrü boyunca öldürdüğü masum kurbanların isimlerini yazmakla geçirmiş olsaydı, bu işin bütün ömrünü alacağını söylemiştir. Krushchev, Komünist Partisinin Yirminci Kongresinde şöyle demiştir: “Stalin binlerce dürüst ve suçsuz komünisti öldürmüştür... Yedinci Kongrede Merkez Komiteye seçilen yüz otuz dokuz üyeden doksan sekizi, ki bu toplamın yüzde yetmişidir, daha sonradan tutuklanıp öldürülmüştür.”

Şimdi Hıristiyanlara ne yaptığını bir düşünün? Krushchev, Stalin’i onaylamamıştır, ama aynı şeyi kendisi de yapmıştır. 1959’dan beri açık olan Sovyet Rusya kiliselerinin yarısı kapatılmıştır.

Çin’de, vahşet dalgaları Stalin’in döneminden daha da çok yükselmiştir. Açık kilise yaşamı tamamen sona ermiştir. Rusya’da ve Romanya’da yeni tutuklamalar gerçekleşmiştir. (Sovyetler Birliği komünizminin çöküşünden sonra hükümet, Rusya’daki Hıristiyanların toplu olarak tutuklandıklarını itiraf etmiştir.)

Bir milyarlık nüfusa sahip bu ülkelerdeki tüm genç nesil, korku ve aldatmaca ile Batılı olan her şeye ve özellikle de Hıristiyanlığa karşı nefretle yetiştirilmektedir.

Yerel yetkililerin kilise önlerinde durup çocukları bekleme-leri Rusya'da pek sıra dışı bir sahne değildi. Kiliseye giren çocuklar tokatlanıp sokağa atılıyorlardı. Batı Hıristiyanlığının gelecekteki yok edicileri dikkatle ve sistematik bir biçimde yetiştiriliyorlardı!

Kötü devletleri değiştirebilecek tek bir güç vardır. Bu, Hıristiyan devletlerin dinsiz Roma İmparatorluğunun yerini almasını sağlamış, vahşi Germenlerin ve Vikinglerin yerini Hıristiyanlara bırakmasını sağlamış, kanlı Engizisyonu alaşağı etmiş güçtü. Bu güç, esaret altındaki tüm ülkelerde çalışan Yeraltı Kilisesinin temsil ettiği müjdenin gücüdür.

Bu Kiliseyi devam ettirmek ve ona yardımcı olmak, elem çeken kardeşlerimizle bir birlik olma sorunu değildir. Ülkeniz ve kiliseleriniz için ölüm ya da yaşam demektir. Bu Kiliseyi sürdürmek yalnızca özgür Hıristiyanların kaygısı değil, ama aynı zamanda özgür devletlerin siyaseti de olmalıdır. Yeraltı Kilisesi, Mesih'e Komünist yöneticiler kazandırmıştır. Romanya Başbakanı Gheorghiu Dej, günahlarını itiraf edip günahlı hayatını değiştirdikten sonra tövbe etmiş bir adam olarak öldü. Esaret altındaki ülkelerin pek çoğunda gizli birer Hıristiyan olarak yaşayan pek çok devlet görevlisi bulunmaktadır. Bu çoğalabilir. Bundan sonra bazı devletlerde gerçek bir siyaset değişikliği bekleyebiliriz – sonrasında zalim ateist partinin aynı diktatörlüğünün sürdürdüğü şekilde Tito ve Gomulka'ninkiler gibi bir değişiklik değil – ama Hıristiyanlığa ve özgürlüğe dönüş.

Bunun için istisnai fırsatlar varlığını sürdürmektedir.

Hıristiyanlar kendi inançlarına ne kadar bağlı iseler, kendi inançlarında ciddi olan Komünistler de o kadar büyük bunalmışlar yaşamaktadırlar. Komünizmin uluslararası gerçekten de bir kardeşlik başlatacağına inanmışlardı. Ama şimdi Komünist ülkelerin Doğu Bloğu ülkeler gibi döküldüklerini görüyorlardı.

Komünizmin – kendi adlandırdıkları şekliyle – ‘gökteki hayali cennete’ karşı olarak gerçekten de yeryüzünde bir cennet yaratacağına inanmışlardı. Ama şimdi halk aç. Buğday kapitalist ülkelere ithal edilmek zorunda. Kuzey Kore’nin yaşadığı kıtlık için de bu durum söz konusu. Dünyanın en soyutlanmış uluslarından biri olan Kuzey Kore şu anda fiziksel olarak yok olmak üzere. Sellar halkın besin kaynağını silip götürerek ekinleri mahvetti. Artık Kuzey Kore, tel örgülerinin arkasında bulundurduklarını dünyaya göstermek için kapılarını ve pencerelerini büyük bir çaresizlik içerisinde açmaya başladı.

Komünistler liderlerine inanmışlardı. Şimdi kendi gazetelerinde Stalin’in toplu cinayetler işleyen bir katil ve Khrushchev’in bir geri zekalı olduğunu okuyorlardı. Aynı şeyler Rakosi, Gero, Anna Pauker, Rankovici ve diğerleri gibi ulusal kahramanlar için de geçerliydi. Komünistlerin artık liderlerinin hata işlememesi gibi bir şeye inançları kalmamıştı. Artık Papası olmayan Katolikler gibiydiler.

Komünistlerin yüreklerinde bir boşluk vardır. Bu boşluğu yalnızca Mesih doldurabilir. İnsan yüreği doğası gereği Tanrı’yı arar. Kişinin içerisinde Mesih tarafından doldurulana dek ruhsal bir boşluk vardır. Bu Komünistler için de, esaret

altındaki ülkelerde bulunan insanlar için de böyledir. Müjde'de onları çeken bir sevgi gücü vardır. Bunun gerçekleştiğini gördüm. Yapılabileceğini biliyorum.

Komünistler tarafından alay edilip işkence gören Hıristiyanlar, kişisel olarak kendilerine ve ailelerine yapılanları unuttular ve bağışladılar. Komünistlerin bunalımlarını aşıp Mesih'e giden yolu bulmaları için ellerinden gelenin en iyisini yaptılar. Bunu gerçekleştirmek için bize ihtiyaçları var.

Ve sadece bunun için değil. Hıristiyan sevgisi daima evrenseldir. Hıristiyanlarda tarafgirlik yoktur. İsa, Tanrı'nın güneşinin hem iyilerin hem de kötülerin üzerine doğduğunu söylemişti. Hıristiyan sevgisi için de aynısı söz konusudur.

Komünistlere ve diğer gaddar rejimlere dostluk gösteren Batılı Hıristiyan önderler, İsa'nın söylediği üzere düşmanlarımızı bile sevmemiz gerektiği ile ilgili öğretiyi uygularlar. Fakat İsa kardeşlerimizi unutup da *yalnızca* düşmanlarımızı sevmemiz gerektiğini asla öğretmedi.

Elleri Hıristiyan kanı dökmüş kişilere Mesih'in müjdesini vererek değil, ziyafet çektirip şarap içirterek onlara "sevgilerini" gösteriyorlar. Fakat gaddarlar tarafından baskı görenler unutulmuştur. Sevilmemişlerdir.

Çok yıllar önce Batı Almanya'nın Katolik ve İncilî kiliseleri açlık çekenler için 125 milyon dolar vermişti. Amerikalı Hıristiyanlar daha da çok verdiler.

Açlık çeken insanlar çok ama Hıristiyan şehitlerden daha çok açlık çeken ya da Hıristiyanların yardımını hak eden başka birilerini düşünemiyorum. Eğer Alman, İngiliz, Amerikan ve

İskandinav kiliseleri yardım için para sağlayabilirse, muhtaç olan herkese ulaşmalı ama önce Hıristiyan şehitlere ve ailelerine.

Günümüzde böyle oluyor mu?

Hıristiyan organizasyonların fidye bedelimi ödemesiyle kurtuldum, bu Hıristiyanların kefaretinin ödenebileceğini kanıtlar. Fakat Romanya'dan Hıristiyanların fidye ile kurtardıkları tek kişi ben olabilirim. Ve benim kurtulmam, Batılı Hıristiyan organizasyonlarının diğer durumlar için de görevlerini yapmayı ihmal etmeleri bakımından onları suçlu çıkaracaktır.

İlk Hıristiyanlar yeni Kilisenin sadece Yahudilere mi yoksa Yahudi olmayanlara da mı yönelik olup olmadığı sorusunu sormuştu. Soru doğru yanıtını buldu. Aynı sorun yirminci yüzyılda başka bir şekilde ortaya çıktı. Hıristiyanlık yalnızca Batı için değildir. Mesih yalnızca Amerika'ya, İngiltere'ye ve diğer demokratik ülkelere ait değildir. İsa çarmıha gerildiğinde bir eli batıya bir eli de doğuya uzanıyordu. Sadece Yahudilerin değil, ama ayrıca Yahudi olmayanların, Komünistlerin ve Batı dünyasının da Kurtarıcısı olmak istiyor. İsa dedi ki: ***“Dünyanın her yanına gidin, Müjde'yi bütün yaratılışa duyurun”*** (Markos 16:15).

Kanını herkes için, herkes müjdeyi işitsin ve iman etsin diye döktü.

Bizi esaret altındaki ülkelerde müjdeyi duyurmaya en çok teşvik eden şey Hıristiyan olanların sevgi ile ve gayretle dolu olmalarıdır. İlık tek bir Rus Hıristiyan tanımadım. Önceleri Komünistler ve Müslüman olan gençler, Mesih'in ender bulunan birer öğrencisi oldular.

İsa, tüm günahkarları sevdiği ve her birini günahattan özgür kılmak istediği gibi bu insanları da seviyor ve onları özgür kılmak istiyor. Bazı batılı kilise önderleri, tek doğru davranış olan bu tutumu başka bir şeyle değiştiriyorlar: Hıristiyanlara zulmedenlerden memnun olmak. Günahkarı onaylıyorlar, böylece zulmedenlerin güçlerini sürdürmelerini ve kurbanların olduğu kadar bu düşmanların da kurtuluşlarını engelliyorlar.

Serbest Bırakıldıktan Sonra Karşılaştıklarım

Hapisten çıktıktan sonra eşimle tekrar bir araya geldiğimde gelecek için planlarımı sordu. Şöyle yanıt verdim: “İdeal olan, ruhsal olarak inzivaya çekilmemdir.” Eşim de aynı şeyi düşündüğünü söyledi.

Gençliğimde çok dinamik biriydim. Ama hapis ve özellikle de hücre hapsi beni göksel şeyleri derin derin düşünen birine dönüştürmüştü. Yüreğimdiki tüm fırtınalar dinmişti. Komünizme aldırmadım; Komünizmin farkında bile değildim. Göksel güveyin kollarındaydım. Bize azap çektirenler için dua ettim ve tüm yüreğimle onları sevdim.

Bir gün serbest bırakılacağıma dair umudum çok azdı. Ara sıra serbest bırakılsam neler yapacağımı düşünüyordum. Çoğunlukla bir yere çekilip göksel Güvey ile tatlı birliktelik hayatını sürdüreceğimi düşünürdüm.

Tanrı “gerçektir.” Kutsal Kitap, “Gerçek hakkındaki gerçektir.” Teoloji, “Gerçek hakkındaki gerçek hakkındaki gerçektir.” Hıristiyanlar, Gerçek hakkındaki bu pek çok gerçekte yaşamaktadırlar ve bunlardan ötürü “Gerçeğe” sahip değildirlir.

Aç, dövülmüş, ilaç verilmiş bir haldeyken teolojii de Kutsal Kitap'ı da unutmuştuk. “Gerçek hakkındaki gerçekleri” unuttuk, bundan dolayı “Gerçekte” yaşadık. Şöyle yazılmıştır: “*...İnsanoğlu beklemediğiniz saatte gelecektir*” (Matta 24: 44). Artık düşünemiyorduk. İşkencelerimizin en karanlık anlarında İnsanoğlu gelip hapisane duvarlarını elmas gibi parlattı ve hücreleri nurla doldurdu. İşkenceciler uzaklarda bir yerlerde, bizden aşağıdaki beden katındaydılar. Ama ruhumuz Rab'de seviniyordu. Bu sevinci kralların saraylarıyla bile değişmeyiz.

Bir şeye ya da bir kişiye karşı savaşma arzusu artık aklımdan geçmiyordu. Artık hiç savaşmak istemiyordum, hatta haklı savaşları bile istemiyordum. Bunun yerine Mesih için diri tapınaklar inşa etmek istiyordum. Bunları, sakın derin düşünme yıllarımın ümidiyle birlikte hapiste bırakmışım.

Fakat serbest bırakıldığım ilk günden beri mahkumiyetimdeki tüm işkencelerden daha da çirkin bir biçimde karşılaştığım şey Komünizmin geride bıraktığı manzara olmuştu. Sürekli sürülerini gizli polise ihbar ettiklerini büyük acılar içerisinde itiraf eden büyük vaizler ve farklı kiliselerden pastörlerle ve hatta episkoposlarla tanışıyordum. Kendilerinin hapse atılma tehlikesi pahasına muhbirliği bırakmaya hazır olup olmadıklarını sorduğumda hepsi de “hayır” yanıtını verdi ve onları bunu yapmaktan geri tutan şeyin kendileri için korku olmadığını açıkladılar. Ben hapse atılmadan önce henüz var olmayan kiliselerdeki bazı yeni gelişmelerden bahsettiler – muhbir olmayı reddetmek bir kilisenin kapatılması anlamına gelebilirdi.

Her köyde, gizli Komünist polisinden “tarikatların” kontrolü için bir hükümet temsilcisi bulunmaktaydı. Bu kişinin canı

istediği zaman bir rahibi ya da bir pastörü çağırıp kiliseye kimlerin geldiğini, Komünyondan genellikle kimlerin aldığını, inançları konusunda kimlerin gayretli olduğunu, kimin canlar kazandığını, insanların neler itiraf ettiğini vb. sorular sormaya hakkı vardı. Eğer yanıt vermezseniz görevinizden alınırdınız ve sizden daha çok konuşacak başka bir “kilise görevlisi” sizin yerinize atanırdı. Hükümet yetkilisinin bu tür bir atama yapmadığı durumlarda ise (böyle bir durum hemen hemen hiç gerçekleşmezdi), kilise kapatılırdı. Buna benzer olaylar günümüzde Çin’de gerçekleşmektedir.

Pek çok kilise önderi gizli polise bilgi sızdırdı. Bazıları belli şeyleri saklayarak gönülsüzce yaptı ama bazıları bu alışkanlığa kapıldılar ve vicdanları nasırlaştı. Bazıları ise bunu bir tutku haline getirerek kendilerinden istenenden daha da fazlasını anlattılar.

Evlerinde nezaketle ağırlandıkları aileler hakkında bilgi vermeye zorlanan Hıristiyan şehitlerin çocuklarına ait itirafları işittim. Bilgi vermedikleri takdirde eğitimlerini sürdürememekle tehdit edildiler.

Kızıl Bayrağın işaretinin altında gerçekleşen ve Komünistlerin “seçilmiş önderlerin” kimler olacağına karar verdikleri Vaftizci Kongresine katıldım. Tüm resmi kiliselerin başının Komünist Parti tarafından atanacağını biliyordum. Sonra İsa’nın bahsettiği tiksinimeyi yaşadığımı fark ettim.

İyi ve kötü pastörler, vaizler her zaman olmuştur ama Kilise tarihinde ilk kez hedefini dini kökünden kazımak olarak ilan eden, ateist olduğu açık olan bir Partinin Merkez Komitesi, Kiliseyi kimin yönlendireceğine karar veriyordu. Hangi

amaçla yönlendirmek? Tabii ki dinin kökünden kazınması amacıyla.

Lenin şöyle yazmıştır: “Her dini fikir, Tanrı ile ilgili her fikir – Tanrı fikrini düşünmek bile – en tehlikeli türden ağza alınmaz rezillik, en nefret edilen cinsten bulaşıcı bir hastalıktır. Milyonlarca günah, kirli eylemler, şiddet içeren işler ve fiziksel olarak bulaşıcı hastalıklar, yavaş yavaş etki altına alan ruhsal Tanrı fikrinden daha az tehlikelidir.”

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Leninist idi. Onlara göre inanç kanserden, tüberkülozdan ve frengiden daha kötüydü. Dini önderlerin kimler olacağına **onlar** karar veriyorlardı. Resmi kilisenin önderleri az ya da çok onlarla uzlaşarak işbirliği yaptılar.

Gençlerin ve çocukların ateizm ile zehirlendiklerini gördüm, buna resmi kilisenin en ufak bir karşı koyma olasılığı yoktu. Başkentimiz Bükreş'teki hiçbir kilisede gençlik toplantısı ya da Pazar okulu bulabilmeniz mümkün değildi. Hıristiyanların çocukları nefret okullarında büyüdüler.

Ve bundan sonra – tüm bunları görerek – yaptığı işkencelerden nefret etmediğim kadar Komünizmin kendisinden nefret ettim.

Yalnızca bana yaptıkları için değil ama aynı zamanda Tanrı'nın yüceliğine, İsa'nın ismine ve kendi yönetimi altındaki bir milyar cana yaptıkları yanlıştan ötürü nefret ettim.

Ülkenin her yanından köylüler beni görmeye gelip ortak kullanımın nasıl idare edildiğini anlattılar. Önceden kendilerine ait olan tarlalarda ve bağlarda şimdi aç kölelerdi. Ekmekleri

yoktu. Çocuklar için süt, meyve yoktu – ve bu ülke eski Ke-
nan ülkesinin doğal zenginliklerine eş bir ülkeydi.

Kardeşler, Lenin'in Komünist rejiminin hepsini birer hırsız
ve yalancı yaptığını itiraf ediyordu. Açtılar bunun için eski-
den kendilerinin olan ama şimdilerde ortak kullanıma ait olan
tarlalarda çalışmak zorundaydılar. Sonra da hırsızlıklarını ört-
mek için yalan söylemek zorundaydılar.

İşçiler, fabrikalardaki dehşetten ve kapitalistlerin hayalini bile
kuramadıkları iş gücü kullanımından bahsediyorlardı. İşçile-
rin grev hakkı yoktu.

Aydınlar kendi inandıklarının tersi şeyleri, Tanrı'nın olmadı-
ğını öğretmek zorundaydılar.

Bugün sınırlanmış ülkelerde yapılmakta olduğu gibi o günler-
de dünyadaki hayatın ve düşünüşün üçte biri yok edildi ya da
bozuldu.

Genç kızlar Komünist Gençlik Örgütüne çağrıldıklarından ve
Hıristiyan bir genci öptüklerinden ötürü azarlanmalarından ve
tehdit edilmelerinden dert yanıyorlardı; ve öpebilecekleri baş-
ka birinin adı veriliyordu onlara!

Her şey korkunç bir şekilde yanıştı ve çirkindi.

Sonra Yeraltı Kilisesinin – uzun zamandan beri can yoldaşla-
rım olan – mücadeleleri ile buluştum; bazıları tutuklanma-
mıştı bazıları ise hapisten serbest bırakıldıktan sonra mücade-
leye devam etmişlerdi. Beni onlarla beraber mücadeleyi sür-
dürmeye çağırdılar. Elle yazılmış ilahi kitaplarından ilahiler
söyledikleri gizli toplantılarına katıldım.

Otuz yıl boyunca çölde yaşayan Aziz Antun'u hatırladım. Tüm hayatını dua ve oruçla geçirerek dünyaya sırtını tamamen dönmüştü. Mesih'in tanrılığı hakkında Aziz Atanas ile Aryus arasındaki mücadeleyi işittiğinde ise dinsel düşüncelerle geçirdiği hayatını bırakıp gerçeğin zafer kazanması için İskenderiye'ye gitmişti. Yüksek dağlarda inzivaya çekilmiş bir manastır rahibi olan Clairvaux'lu Aziz Bernard'ı hatırladım. Ama boş bir mezarı kazanmak uğruna Hıristiyanların Arapları, Yahudileri ve farklı bir mezhepten olan din kardeşlerini öldürdükleri Haçlıların saçmalıklarını işittiğinde, manastırını bırakıp Haçlılara karşı vaaz etmek için dağlarından inmişti.

Tüm Hıristiyanların yapması gereken şeyi yapmaya karar verdim: Bir köşeye çekilme düşüncesinden vazgeçip mücadeleyi sürdürmek için Mesih'in, Pavlus'un ve büyük azizlerin bıraktığı örnekleri izlemektir bu. Ne tür bir mücadele olacaktı?

Hapishanedeki Hıristiyanlar düşmanları için her zaman dua ettiler ve onlara harika bir tanıklık verdiler. Yüreğimizin arzusu kurtulmalarıydı ve bu gerçekleştiği zamanlarda sevinçten coştuk. Fakat şeytani Komünist sisteminden nefret ettim ve bu korkunç zulmü müjdenin gücü sayesinde defedebilecek tek güç olan Yeraltı Kilisesini kuvvetlendirmeyi arzuladım.

Sadece Romanya'yı düşünmedim ama aynı zamanda tüm Komünist dünyasını düşündüm ancak Batı'da çok ilgisizlik olduğunu gördüm.

İki Komünist yazar Siniavski ve Daniel kendi yoldaşları tarafından hapse mahkum edildiğinde, tüm dünya yazarları bunu protesto etmişti. Ama Hıristiyanlar imanları uğruna hapse tıkıldıklarında kiliseler protesto bile etmedi.

Kutsal Kitap bölümleri ve Torrey'nin günlük okuma kitapları gibi "zehir saçan" Hıristiyan yayınlarını dağıtmak suçundan mahkum olan Kuzyck Kardeş kimin umurunda? Yazılı hale getirilmiş vaazları dağıtmaktan mahkum olan Prokofiev Kardeş'i kim tanıyor? Benzer sebeplerden ötürü Rusya'da mahkum olan ve Komünistlerin küçük oğlunun canına kıydıkları İbrani Hıristiyan Grunvald'i kim biliyor? Mihai'mden uzaklaştırıldığımda neler hissettiğimi ben bilirim. Ve Grunvald, Ivanenko, Granny Shevchuk, Taisya, Tkachenko, Ekaterina Vekazina, Georgi Vekazin Kardeşler, Latvia'daki Pilat çifti ve daha bir çokları – yirminci yüzyıldaki kutsallar ve iman kahramanları – ile birlikte acı çekiyorum! İlk yüzyıldaki imanlıların vahşi hayvanların önlerine atıldıklarında birbirlerinin zincirlerini öptükleri gibi ben de onların zincirlerini öpmek için eğiliyorum.

Batılı bazı Kilise önderleri onları umursamıyor. Şehitlerin adları onların dua listelerinde yer almıyor. Onlar mahkum edilip işkence gördüklerinde onları ihbar edip ele veren Rus Vaftizci ve Ortodoks resmi önderleri Yeni Delhi'de Ceno-va'da ve diğer konferanslarda büyük saygıyla karşılanıyor. Onlar oradayken Rusya'da tam bir inanç özgürlüğü olduğu konusunda herkese güvence veriyorlar.

Bolşevik başepiskopos Nikodim bu güvenceyi verdiğinde Dünya Kiliseler Birliğinin bir üyesi onu öptü. Hapisteki kutsallar, temizlenmemiş bağırsak yanında lahana yemeğini İsa Mesih'in adında yerken, onlar Dünya Kiliseler Birliğinin muhteşem adı altında ziyafet çekiyorlardı.

Bu durum böyle devam edemezdi. Yeraltı Kilisesi, eğer mümkün olursa, ülkeden ayrılmam ve olanlarla ilgili Batı'daki Hıristiyanları bilgilendirmem doğrultusunda karar verdi.

Komünistleri sevmeme rağmen Komünizmi eleştirmeye karar vermişim. Komünizmi eleştirmeden müjdeyi duyurmanın doğru olacağını düşünmüyorum.

Bazıları bana, “en saf haliyle müjdeyi duyur!” dediler. Bu bana Komünist gizli polisinin Mesih’i duyurmamı, ama komünizmden bahsetmememi söylemesini hatırlattı. “Saf haliyle müjde” olarak adlandırılan şeyi savunanlar da Komünist gizli polisi de aynı ruhtan esinlenmiş olabilir mi?

Saf müjde olarak adlandırılan şeyin ne olduğunu bilmiyorum. Vaftizci Yahya’nın öğretisi saf mıydı? Sadece “...*Tövbe edin! Göklerin Egemenliği yaklaşmıştır*” (Matta 3:2) demekle kalmadı, ama o aynı zamanda “...[*Hirodes’in*] *yapmış olduğu bütün kötülükleri yüzüne vuran Yahya...*” (Luka 3:19) oldu. Kendini sadece soyut düşüncelerle sınırlamadığı için boynu vuruldu. İsa sadece Dağdaki Vaazın “saf” halini vaaz etmedi, ama aynı zamanda bazı kilise önderlerinin adlandırabileceği gibi negatif bir vaaz da verdi: “*Vay halinize ey din bilginleri ve Ferisiler, ikiyüzlüler!... Sizi yılanlar, engerekler soyu!*” (Matta 23:27, 33).

Böylesine “saf olmayan” öğretisi yüzünden çarmıha gerildi. Ferisiler, Dağdaki Vaazla ilgilenmiyorlardı.

Günah, günah olarak adlandırılmalı. Komünizm günümüzün en tehlikeli günahlarından biridir. Bunu eleştirmeyen hiçbir müjde, saf müjde değildir. Yeraltı Kilisesi, özgürlüğü ve hayatı tehlikeye atarak bunu eleştiriyor. Batı’da sessimizi daha mı az çıkartmalıyız?

Komünizmi “anti-Komünist” olarak adlandırılan kişilerin yaptığından farklı olarak eleştirmeye karar verdim. Hitler bir

anti-Komünist ve anti-Komünist olmasından aşağı kalmayacak derecede de bir zorbaydı. Biz günahtan nefret ederiz, ama günahkarı severiz.

Batı'da Neden Acı Çektim?

Batı'da Komünist ülkelerde olduğundan daha fazla acı çektim.

Acılarım öncelikli olarak eski Latin deyişi *Nudisnudum Christi sequi* (çıplak olarak izle, çıplak Mesih'i) sözünü gerçekleştiren Yeraltı Kilisesinin tarif edilemez güzelliklerine özlem duymamdan kaynaklanmaktaydı.

Esaret altındaki ülkelerde İnsanoğlunun ve O'na ait olanların başını sokacakları bir yeri yok. Oradaki pek çok Hıristiyan kendileri için ev inşa etmiyor. Neye yarar ki? İlk tutuklanmalarında el konulacak. Yeni bir eviniz olması gerçeği bile tutuklanmanız için yeterli bir neden olabilir, çünkü insanlar evinizi arzulayabilirler. Orada Mesih'i takip etmeden önce ne babanızı gömebilirsiniz ne de ailenize veda edebilirsiniz. Anneniz kim, kardeşiniz kim, kız kardeşiniz kim? Bu bakımdan İsa'ya benziyorsunuz. Anneniz ve kardeşiniz sizin için Tanrı'nın isteğini yerine getirenlerdir. Doğal bağlar söz konusu olduğunda gelinin güveyi, çocukların anne-babalarını, kadınların kocalarını ele vermesi sıklıkla gerçekleşmekteyken, bu bağların varlığından bahsedilebilir mi? Kalan tek şey ruhsal bağlardır.

Yeraltı Kilisesi yoksul ve acı çeken bir kilisedir ve ılık olarak adlandırılabilir üyelerinin sayısı azdır.

Yeraltı Kilisesinin bir toplantısı bin dokuz yüz sene önceki İlk Kilisenin toplantısı gibidir. Vaiz ayrıntılı bir teoloji bilmez. Vaaz verme sanatını Petrus kadar bile bilmez. Tüm teoloji profesörleri Pentekost günündeki vaazı için Petrus'a zayıf bir not verirdi herhalde. Pek çok ülkede Kutsal Kitap ayetleri iyi bilinmez, çünkü Kutsal Kitap'a izin verilmez. Ayrıca vaiz büyük bir ihtimalle elinde bir Kutsal Kitap bile olmadan yıllarca hapis yatmıştır. Bir Baba'ya imanlarını beyan ettiklerinde bu çok büyük bir anlam içerir çünkü bu ifadenin gerisinde can alıcı bir nokta yatar. Hapiste bu her şeye gücü yeten Baba'ya gündelik ekmekleri için şükran duası etmeleri istendiğinde kendilerine ekmek yerine tarif edilmez bir pisliğin içerisinde lahana yemeği verilirdi. Buna rağmen Tanrı'nın sevecen Baba olduğuna inandılar. Tanrı kendisini öldürse de O'na inanmaya devam edeceğini söyleyen Eyüp gibiydiler. Çarmıhta terk edilmiş gibi görüldüğünde bile Tanrı'ya "Baba" diyen İsa gibiydiler.

Yeraltı Kilisesinin ruhsal güzelliklerini gören bir kişi, bazı Batı kiliselerinde var olan boşluktan dolayı tatmin olmaz.

Komünist hapishanelerinde çektiğimden daha fazlasını Batıda çektim çünkü Batı medeniyetinin yok olmakta olduğunu artık kendi gözlerimle görüyordum.

Decline of the West (Batı'nın Düşüşü) isimli eserinde Oswald Spenger şöyle yazmıştır:

Ölüyorsunuz. Sizde düşüş belirtilerinin tüm özelliklerini görüyorum. Büyük zenginliğinizin ve büyük yoksulluğunuzun, kapitalizminizin ve sosyalizminizin, savaşlarınızın ve devrimlerinizin, ateizminizin ve karamsarlığınızın ve küçümseme-

nizin, ahlaksızlığınızın, parçalanmış evliliklerinizi, doğum kontrolünüzün sizi temelden kan ağlattığını ve beyinlerinizde öldürdüğünü size kanıtlayabilirim – İskenderiye, Yunan ve evhamlı Roma gibi antik devletlerin yok olma çağlarındaki belirtilerin sizde var olduğunu kanıtlayabilirim.

Bunlar 1926’da yazıldı. O zamandan beri demokrasi ve medeniyet Avrupa’nın yarısına ve hatta Küba’ya kadar yayılarak zaten yok oldu. Batı’nın çoğu uykuda.

Ancak uykuya dalmayan tek bir güç vardır. Fakat Doğu’da Komünistler hayal kırıklığına uğramıştır ve hayallerini kaybetmişlerdir, Batı’da ise “insancıl bir komünizm” çok tehlikeli olarak varlığına devam etmiştir. Batılı hümanistler / Komünistler, Komünist ülkelerdeki gaddarlık, sefalet ve zulüm ile ilgili haberlere inanmamaktadırlar. İnançlarını yorulmaz bir gayretle her yerde, üst sınıfın dinlenme salonlarında, aydınların derneklerinde, üniversitelerde, kenar mahallelerde ve kiliselerde yaymaktadırlar. Biz Hıristiyanlar genellikle yarım yürekle gerçeğin yanındayız. Onlar ise tüm yürekle yalanın yanındalar.

Batı’nın teologları bu sırada bir incir çekirdeğini bile dolduramayacak kadar önemsiz şeyleri tartışırlar. Bu bana, Fatih Sultan Mehmet’in birlikleri 1453’te İstanbul’u kuşattığında ve Balkanların gelecek yüzyıllarda Hıristiyanların mı Müslümanların mı yönetimi altında olacağı tartışılması gerekirken, kuşatma altında bulunan kentteki yerel kilise meclisinin tartışmakta olduğu şu sorunları hatırlattı: Bakire Meryem’in gözleri ne renkti? Meleklerin cinsiyeti nedir? Eğer kutsanmış bir suya bir sinek düşerse, sinek mi kutsanmış olur yoksa su mu kirlenir? Bunlar o zamanlarla ilgili sadece birer efsane

olabilir, ama günümüz Kiliselerinin bültenlerine bir göz gezdirin ve buradaki sorulara benzer sorunların tartışılmakta olduğunu göreceksiniz. İşkencecilerin tehditlerinden ve Yeraltı Kilisesinin acılarından nadiren bahsedilir.

Teolojik konularla, dini usullerle, önemli olmayan konularla ilgili bitip tükenmek bilmeyen tartışmalar vardır.

Bir toplantıda biri şu soruyu sormuştu: “Eğer batmak üzere olan bir gemide olsanız ve geminin kütüphanesinden tek bir kitap alma şansıyla ıssız bir adaya ulaşma olasılığınız olsa, hangi kitabı seçerdiniz?” Biri, “Kutsal Kitap” dedi, öteki ise “Shakespeare” ama doğru yanıt bir yazardan geldi: “Beni limana ulaştırabilecek kadar bir sandal yapmayı öğretecek kitabı seçerdim. Sonra kıyıya varınca istediğim her şeyi okuyabilirim.”

Tüm mezhepler, tüm teolojiler için özgürlüğü korumak ve alabildiğine yayılmış olan inanç zulmüne bağlı olarak kaybedilmiş özgürlüğü yeniden kazanmak, belli bir teolojik fikirde ısrar etmekten daha önemlidir.

“*Gerçek sizi özgür kılacak*” dedi İsa (Yuhanna 8:32). Fakat aynı özgürlük, yalnızca ve yalnızca özgürlük sunabilir gerçeği. Ve önemi olmayan şeyler üzerinde tartışıp durmaktansa bu mücadelede dünyanın zalimlerine karşı özgürlük için birleşmeliyiz.

Haziran 1966’da Sovyet gazeteleri *Izvestia* ve *Dervenskais Jizn*, Rus Vaftizcileri üyelerine günahlardan aklanmak için çocuklarını öldürmeyi öğretmekle suçlamıştı. Yahudilere karşı söylenen o eski dinsel cinayet suçlaması.

Ama bunun ne anlama geldiğini biliyorum. Bir kızı öldürmekle suçlanan Lazarovici adında bir mahkumla birlikte 1959 yılında Cluj'da bir hapishanedeydim. Sadece otuz yaşındaydı, ama işkenceler yüzünden saçları bir gecede ağarmıştı. Yaşlı bir adam gibiydi. İşlemediği suçu itiraf etmesi için tırnakları çekilmişti. Bir yıl işkence gördükten sonra masumiyeti kanıtlandı ve serbest bırakıldı, ama özgürlüğün artık onun için hiçbir anlamı kalmamıştı. Sonsuza dek mahvolmuştu.

Diğer insanlar Sovyet basınının Komünist döneminde Vafizcilere karşı yaptığı saçma suçlamaları bir gazeteden okuyup gülmüşlerdi. Suçlananlara ne anlatmaya çalıştıklarını biliyordum.

Batı'da olup da bu benzetmelerin sürekli gözlerinizin önünde olması korkunç bir şey.

Komünistlerin ellerinde birer araç olan Patrik Alexei ve Başepiskopos Nikodim tarafından gerçekleştirilen Sovyet rejimi ile işbirliğinin aşırılığını protesto eden Kaluga'lı (SSCB) Başepiskopos Yermogen'e ve diğer yedi episkoposa ne oldu? Protesto eden episkoposların Romanya'da yanı başımda hapisteye öldüğünü görmesem bu tanrısal episkoposlarla bu kadar ilgilenmezdim.

Kilise görevlileri Nikolai Eshliman ve Gleb Yakunin, Patrik tarafından disiplin edildiler çünkü kilisede dini özgürlük talep etmişlerdi. Batı bu kadarını biliyor. Fakat kendisine de aynısı olan Romanya Vladimireshti'li Peder Ioan ile hapisteydim. Yüzeyde sadece kilise örgütüne ait bir "disiplin edilme" söz konusuydu, fakat pek çok Komünist ülkedeki resmi kilise önderleri gibi bizim resmi kilise önderlerimiz de gizli polis

ile omuz omuza çalışıyordu. Onlar tarafından disiplin edilenler ayrıca daha da etkili bir şekilde – işkence, dayak ve ilaç ile – gerçekleştirilen bir mahkum “disiplini” altına alındılar.

Farklı memleketlerde zulüm görenlerin elemeleri yüzünden titriyorum. Onlara zulmeden işkencecilerin sonsuz akıbetini düşününce ürperiyorum. Zulüm gören kardeşlerine yardım etmeyen Batılı Hıristiyanlar için titriyorum.

Yüreğimin derinliklerinde kendi bağımin güzelliğini tutmak ve böylesine büyük bir mücadeleye girişmek istemiyorum. Sakinlik ve dinginlik olan bir yerde bulunmayı çok istiyorum. Ama mümkün değil. Komünistler Tibet’i işgal ettiklerinde yalnızca tamamen ruhsal meselelerle ilgilenenlere bir son verdiler. Bizim ülkemizde kendini gerçeklikten uzaklaştıran herkese bir son verdiler. Yabancıları aldatmak için gerekli olan bir sayı korunarak kiliseler ve manastırlar dağıtıldı. Arzuladığım sakinlik ve dinginlik, ruhum için tehlike içerecek ve gerçeklikten bir kaçış olacaktı.

Kişisel olarak benim için çok tehlikeli olmasına karşın bu mücadeleyi yönettim. 1948 yılında beni sokaktan kaçırıp sahte bir isim altında hapse koydular. O dönemdeki Devlet Bakanımız Anna Pauker, İsveç Büyükelçisi Sir Patrick von Reuterswaerde’ye şöyle söylemişti: “Evet, Wurmbbrand şu anda Kopenhag caddelerinde yürüyüş yapıyor.” İsveçli görevlinin cebinde hapisten gizlice ulaştırmayı başardığım bir mektup bulunuyordu; kendisine yalan söylenmekte olduğunu biliyordu. Böyle bir durum tekrar gerçekleşebilirdi. Eğer öldürülürsem, beni öldürecek kişi Komünistler tarafından belirlenecekti. Hiç kimsenin beni öldürme girişimi yoktu. Eğer ahlaki bozukluk, hırsızlık, eşcinsellik, zina, siyasi güvensizlik, yalan ya da her hangi bir konuda benimle ilgili bir söy-

lenti duyarsanız bu gizli polisinin tehdidini gerçekleştirmesi olacaktır: “Seni ahlaki olarak çökerteceğiz.”

Çok güvenilir bir kaynağın söylediği üzere Romanya Komünistleri 1960’ların sonunda ABD Senatosunda verdiği tanıklıktan sonra beni öldürmeye karar vermişlerdi. Ama sessiz kalamazdım. Ve sizin göreviniz de söylediklerimi değerlendirmenizdir. Tüm bu yaşadıklarımın sonra zulüm kompleksi çektiğimi düşünseniz bile, vatandaşlarını böylesine kompleksler yaşatan komünizmin korkunç gücünü kendi kendinize sorabilirsiniz. Komünist Doğu Almanya’da bir kişiye, çocuğunu buldozer kepeğine alıp tüm ailesi ile birlikte öldürülme tehlikesine rağmen tel örgüleri geçirten güç nedir?

Batı uykuda ve esaret altındaki ulusların halini görmek için uyandırılmalıdır.

* * *

Acı çeken insanlar genellikle suçu üzerine atacakları bir günah keçisi ararlar. Bulmak ise yükü büyük ölçüde hafifletir. Ben bunu yapamam.

Suçtu, Hıristiyanlardan nefret edenlerle işbirliği yapan Batılı bazı Kilise önderlerine atamam. Kötülük onlardan gelmiyor. Bu önderler daha da eski bir kötülüğün kurbanlarıdır. Kiliyedeki bu pisliği onlar yaratmadı; pislik onları buldu.

Batı’da olduğum süreden beri pek çok ilahiyat okulunu ziyaret ettim. Buralarda çanların, litürjiye özgü ezgilerin, kullanımından kalktığı zamandan beri kanonik yasaların ve artık var olmayan kilise disiplinlerinin tarihçeleri üzerine konuşmalar dinledim. Bazı ilahiyat öğrencilerine Kutsal Kitap’taki yara-

tılış öyküsünün, Adem'in, tufanın, Musa'nın mucizelerinin doğru olmadığına öğretildiğini işittim. Bazılarına peygamberliklerin yerine geldikten sonra yazıldıkları; bakireden doğumun ve İsa'nın kemiklerinin mezarda bir yerlerde kaldığı anlatılarak İsa'nın dirilişinin bir efsane olduğu; Mektupların gerçek olmadığı; ve Vahiy kitabının aklını yitirmiş birisine ait olduğu öğretilmekteydi. Gerçekte Kutsal Kitap, kutsal bir kitaptır! (Böyle bir durum ise, içinde Çinli Komünist gazetelerden daha çok yalan barındıran kutsal bir kitap bırakmış olur ardında.)

Günümüzün bazı Batılı Kilise önderlerinin ilahiyat okullarında öğrendikleri buydu. İçerisinde yaşadıkları atmosfer buydu. Kendisiyle ilgili böylesine tuhaf şeyler anlatılan bir Efendiye neden boyun eğmeliydiler ki? Kilise önderleri, Tanrı'nın ölü olduğu öğretilen bir Kiliseye neden sadık kalmalıydı?

Bazı mezhep önderleri Mesih'in Gelini değildir. Onlar pek çoklarının uzun bir süreden beri Efendiye ihanet etmekte olduğu Kiliselerde birer önderdir. Yeraltı Kilisesinden bir kişiyle karşılaştıklarında, bir şehidi gördüklerinde ona garip gözlerle bakarlar.

Kişiye tutumuna bakarak yargılayamayız. Eğer böyle yaparsak, İsa'yı kendi gözlerinde kötü gören Ferisiler gibi oluruz çünkü İsa, onların Şabat günü ile ilgili kurallarına saygı göstermemişti. İsa'da sevimli olan her ne varsa hepsine gözlerini tamamen kapadılar.

Komünizme yönelik yanlış bir tutum izleyen aynı Kilise önderleri diğer pek çok şeyde haklı olabilirler ve belki kişisel olarak samimi olabilirler. Ve hatalı olsalar bile bu yanlışlarını değiştirebilirler.

Bir keresinde bir Ortodoks episkopos ile birlikteydim. Komünistlerin bir adamıydı, kendi sürüsünü ele veriyordu. Elini ellerimin arasına aldım ve ona kaybolan oğul benzetmesini anlattım. Bahçesinde bir akşamüstüydü. Şöyle dedim: “Tanrı’nın dönen bir günahkarı nasıl bir sevgi ile kabul ettiğini gör. Bir episkopos tövbe etse bile onu da sevinçle kabul eder.” O’na ilahiler okudum. Bu adam tövbe etti.

Serbest kalma ümidiyle tanrıtanımaz dersler yazan Ortodoks bir rahiple aynı hücredeydim. O’nunla konuştum ve yazdıklarını yırtıp attı, böylece serbest kalma şansını tehlikeye atmıştı.

Yüreğimde olan yükü hafifletmek için kimseyi bir günah keçisi yapamam.

* * *

Benim başka bir acım var. Çok yakın dostlarım bile beni yanlış anlıyor. Bazıları Komünistlere karşı acılığa sahip olmakla ve kızgın olmakla suçluyorlar beni, ben ise bunun böyle olmadığını biliyorum.

Musa Yasası uzmanlarından Clause Montefiore, İsa’nın kutsal yasa uzmanlarına ve Ferisilere karşı tutumunun, onları halka açık yerlerde eleştirmesinin, düşmanlarımızı sevmemiz ve bize lanet edenleri bereketlememiz gerektiği ile ilgili buyruğuna ters düştüğünü söylemektedir. Londra’daki St. Paul katedralinin emekli başrahibi Dr. W. R. Matthews ise bunun İsa’nın bir tutarsızlığı ve tezadı olduğu sonucuna varmıştır. Buna İsa’nın bir entelektüel olmaması gibi bir bahane öne sürmüştür!

Montefiore'nin İsa izlenimi yanlıştı. İsa, Ferisileri halkın gözleri önünde eleştirmesine rağmen onları *sevdi*. Ve ben de Komünistleri eleştirmeme rağmen Komünistleri Kilisedeki kukulları ile birlikte seviyorum.

Bana sürekli olarak şu söyleniyor: “Komünistleri unut! Yalnızca ruhsal işlerle uğraş!”

Nazi yönetimi altında çok acı çekmiş bir Hıristiyan ile tanışmıştım. Mesih için tanıklık verdiğim sürece benim tarafımda olduğunu söyledi, ama Komünizme karşı tek bir kelime etmeyecektim. Almanya'da Nazizm'e karşı mücadele eden Hıristiyanların yanlış yapıp yapmadıklarını ve zorba Hitler'e karşı tek söz söylemeden yalnızca Kutsal Kitap'tan bahsetmekle sınırlı kalmaları gerekip gerekmediğini sordum. Yanıtı şöyle oldu: “Ama Hitler altı milyon Yahudiyi öldürdü! Birileri ona karşı bir söz *söylemeliydi*.” Ben ise şöyle karşılık verdim: “Komünizm otuz milyon Rus, milyonlarca Çinli ve öteki uluslardan insanları öldürdü. Yahudileri de öldürdüler. Sadece Yahudiler mi öldürüldüğünde protesto etmeliyiz, Ruslar ile Çinliler öldürüldüğünde susmalı mıyız?” Yanıtı şöyleydi: “Bu apayrı bir şey.” Hiçbir açıklama alamadım.

Polis beni hem Hitler zamanında hem de Komünist dönemde dövmüştü ve hiçbir fark göremiyordum. Her ikisi de çok acı vericiydi.

Hıristiyanlar sadece komünizme karşı değil, günahın pek çok yönüne karşı mücadele etmelidir. Biz sadece tek bu sorunla meşgul değiliz. Ama komünizm Hıristiyanlığın çok büyük ve en tehlikeli düşmanıdır. Buna karşı birleşmeliyiz.

Tekrar söyleyebilir miyim! Bir insanın en yüce hedefi Me-sih'in benzerliğine erişmektir. Bunu engellemek Komünistlerin asıl hedefidir. Komünistler öncelikli olarak inanç karşıtı-dırlar. Kişinin öldükten sonra tuzdan ve mineralden başka bir şeye dönüşmediğine inanırlar. Tüm hayatın madde düzeyinde yaşanmasını arzu ederler.

Yalnızca halk yığınlarını bilirler. Sözleri, Yeni Antlaşma'da adı sorulduğunda yanıt veren cinin sözleri gibidir: "Lejyon." Tanrı'nın insanlığa en büyük hediyelerinden biri olan bireysel bir kişilik sahibi olma yok edilmedir. Yanında Alfred Adler'in *Bireysel Psikoloji* adındaki kitabını buldukları için bir adamı hapse atmışlardı. Gizli polis yetkilileri her zaman şöyle bağıryorlardı: "Bireysel ha – hep bireysel! Ortak neden değil?"

İsa, bizim kişiliğe sahip olmamızı ister. Böylece komünizmle aramızda bir uzlaşma olasılığı yoktur. Komünistler bunu biliyor. *Nauka i Religia* (Bilim ve Din) adlı dergilerinde şöyle yazmışlardır: "Din, komünizm ile uyumsuz. Komünizme düşmandır... Komünist Parti programının içeriği, din için bir ölüm darbesidir... bu program insanların dinin köleliğinden sonsuza dek kurtulacağı ateist toplumun kurulması içindir."

Hıristiyanlık komünizm ile birlikte var olabilir mi? Burada Komünistler bu soruyu yanıtlamış oluyor: "Komünist Partisi din için bir ölüm darbesidir!"

BEŞİNCİ BÖLÜM

Geniş Bir Alana Yayılmış ve Yenilmez Yeraltı Kilisesi

Yeraltı Kilisesi çok zor şartlar altında çalışmaktadır. Ateizm, tüm Komünist ülkelerdeki devlet dinidir. Daha yaşlı olanların inanmaları konusunda göreceli bir özgürlük vardır, ama çocuklar ve gençler kesinlikle inanmamalıdır. Bu ülkelerdeki ve diğer esaret altındaki ülkelerdeki her şey – radyo, televizyon, sinema, tiyatro, basın ve yayınevleri – İsa Mesih'e inancı ortadan kaldırmaya yarar.

Yeraltı Kilisesinin totaliter devletin devasa güçlerine karşı durabilmek için çok küçük araçları vardır. Rusya'daki yeraltı kilisesi görevlilerinin hiçbir teolojik eğitimi yoktur. Çin'de Kutsal Kitap'ın tamamını okuyamamış pastörler vardır.

Ne kadar pastörün atandığını anlatacağım. Gizli bir görevli olan genç bir Rus ile tanıştık. Kendisini kimin atadığını sordum ona. Şöyle yanıt verdi: "Bizi atayabilecek gerçek bir rahibimiz yok. Resmi rahip, Komünist Partisinin onaylamadığı kimseyi atamaz. Böylece genç Hıristiyanlardan onumuz şehit

olmuş bir rahibin mezarına gittik. İkimiz ellerini mezar taşına koydu, diğerleri de etrafımızda bir daire oluşturdu. Kutsal Ruh'tan bizi atamasını rica ettik. İsa'nın parçalanmış elleri tarafından atandığımıza eminiz." Bana göre bu genç adamın atanması Tanrı'nın önünde geçerlidir!

Bu şekillerde atanmış, hiçbir teolojik eğitim almamış ve Kutsal Kitap hakkında genellikle çok az şey bilen bu kişiler (örneğin, Bangladeş'teki müjdeciler gibi), Mesih'in işini sürdürmektedirler.

İlk yüzyıllardaki Kilise gibi. Dünyayı Mesih için alt üst eden bu adamlar hangi ilahiyat okullarını bitirmiş? Okuma yazma mı biliyorlarmış? Kutsal Kitap'ı da nereden bulmuşlar? Onlara Tanrı konuştu.

Yeraltı Kilisesinde bizim katedral binalarımız yok. Fakat ormanlarda gizlice toplandığımızda gözlerimizi diktiğimiz göklerden daha güzel mi katedraller? Kuş cıvıltıları orgun yerini aldı. Çiçeklerin kokusu tütsümüz oldu. Ve hapisten yeni çıkmış bir şehidin eski püskü kıyafetleri papazların cüppelerinden daha hayranlık vericiydi. Mum olarak ay ve yıldızlar bizimdi. Mumları yakan rahip yardımcıları ise meleklerdi.

Bu Kilisenin güzelliğini hiçbir şekilde tarif edemem! Genellikle gizli bir toplantıdan sonra Hıristiyanlar yakalanıp hapse atılıyorlardı. Orada Hıristiyanlar bir gelinin sevdiğinden aldığı değerli mücevherleri taktığı gibi, zincirleri sevinçle taktılar. Hapishanede sular sakin. İsa'nın öpüşünü kucaklayışını kabul ederler ve bunu kralların mevkileri ile bile değişmezler. Gerçekten sevinçli Hıristiyanları yalnızca Kutsal Kitap'ta, Yeraltı Kilisesinde ve hapiste gördüm.

Yeraltı Kilisesi baskı altındadır, ama aynı zamanda – gizli poliste; hükümet üyelerinde bile – pek çok dostu da vardır. Bu gizli imanlılar bazen Yeraltı kilisesini korurlar.

Eski Sovyet İmparatorluğu yönetimi altında Rus gazeteleri, “görünüşte inançsız” kişilerin giderek artmasından yakınmaktaydı. Rus basınının açıkladığına göre bu kişiler – devlet dairelerinde, propaganda bölümünde ve diğer yerlerde – Komünist güce paralel olarak çalışan, dıştan Komünist ama içte gizli imanlılar olan ve Yeraltı Kilisesinin üyeleri olan sayısız kadın ve erkekten oluşmaktadır.

Komünist basını, Komünist propaganda bölümünde çalışan genç bir bayanın öyküsüne yer vermiştir. İştten sonra kocası ile birlikte apartmanlarından genç bir grup olarak gizli bir Kutsal Kitap çalışması ve dua toplantısı için bir araya geliyorlardı. Bu dünyanın her yanında hala gerçekleşmektedir. Böyle “görünüşte inançsız” onlarca, binlerce kişi vardır. Takip edilip yalnızca sulandırılmış bir müjdeyi işitecekleri görüntü kiliselerine katılmamalarının daha bilgece olduğunu düşünüyorlar. Bunun yerine yetki ve sorumluluk noktalarını koruyarak Mesih için sessiz ama etkili bir tanıklıkta bulunmaktadır.

Sadık Yeraltı Kilisesinin bu yerlerde binlerce üyesi vardır. Bodrumlarda, tavan aralarında, dairelerde ve tarlalarda gizli toplantıları vardır.

Eski Komünist Rusya’da hiç kimse çocuk ya da yetişkin vaf-tizine, papalığın yanılmazlığına taraf mı karşı mı olup olmadığını hatırlamazdı. Ne pre-millennialistçilerdi³ ne de post-

---

³ İsa’nın ikinci gelişinin milenyumdan önce olacağına inanan görüş. Ç.n.

millennialistçiler⁴. Peygamberlik bildirilerini yorumlayamaz ve bunların üzerinde tartışamazlardı, ama ateistlere çoğu zaman Tanrı'nın varlığını ne kadar iyi kanıtladıklarını şaşkınlıkla izledim.

Ateistlere verdikleri yanıt oldukça basitti, “her tür iyi etle donatılmış bir ziyafete davet edilsen, bunları pişiren bir aşçı olmadığını düşünebilir misin? Ancak doğa bizim için hazırlanmış bir ziyafettir! Domates, şeftali, elma, süt ve bal... Bunların hepsini insanlar için kim hazırladı? Doğa kördür. Eğer Tanrı'ya inanmazsan, bu kadar bol ve çeşitli olan şeyleri kör bir doğanın hazırladığını nasıl açıklayabilirsin?”

Sonsuz yaşamın var olduğunu kanıtladılar. Bir ateistten şöyle bir rica işittim: “Ana rahminde bir embriyo ile konuştuğumuzu ve embriyo yaşamının bundan sonra gelmekte olan gerçek yaşamdan daha kısa bir yaşam olduğunu farz etsek. Embriyo nasıl bir yanıt verirdi? Size cennetten ve cehennemden bahsettiğimizde siz ateistler bize ne yanıt veriyorsanız o yanıtı verirdi. Annenin karnındaki yaşamın tek yaşam olduğunu ve bunun dışındaki her şeyin dini birer saçmalık olduğunu söylerdi. Fakat embriyo biraz düşünse kendi kendine şöyle derdi, ‘Burada kollarım uzuyor. Kollara ihtiyacım yok ki. Kollarımı açamıyorum bile. Neden büyüyorlar? Belki varlığımın gelecekte işime yarayacak bir boyutu için uzuyordur. Bacaklarım uzuyor ama bacaklarımı göğsüme yapışık tutmam gerekiyor. Niye büyüyorlar? Belki bundan sonraki düzeyde yürümem gerekecek büyük bir dünya var. Her yanıma karanlıkla kaplı olmasına ve göze ihtiyacım olmamasına rağmen gözlerim gelişiyor. Neden gözüm var? Belki sonra içinde ışık ve renkler olacak bir dünya var.’

---

⁴ İsa'nın ikinci gelişinin milenyumdan sonra olacağına inanan görüş. Ç.n.

“Böylece eğer embriyo kendi gelişimini düşünebilirse, dışarıyı görmeden annesinin karnından başka bir hayat olduğunu bilir. Bizim için de aynı durum söz konusu. Genç olduğumuz sürece gayretimiz var ama bunu uygun bir şekilde kullanabilecek aklımız yok. Bilgide ve bilgeliğe geliştığımız yıllar boyunca cenaze arabası bizi mezara götürmek için beklemektedir. Artık kullanmayacağımız bilgiyi ve bilgeliği artırmamız neden gerekli? Bir embriyoda kollar, bacaklar, gözler neden gelişiyor? **Bundan sonra gelecek aşama için.** Bizim için de burası böyledir. Burada deneyimde, bilgide ve bilgeliğe büyümemizin nedeni bir sonraki aşamadır. Ölümü takiben gerçekleşecek olan bir üst aşamada hizmet etmek üzere hazırlandık.”

İsa ile ilgili olarak Komünistler O’nun hiç var olmadığını yazmışlardır. Yeraltı Kilisesinin işçilerinin buna yanıtı kolay oldu: “Cebinizdeki gazete ne? Bugünkü **Pravda** mı, dünkü **Pravda** mı? Bir bakayım. Aa! Evet. 4 Ocak 1964. Nereden itibaren 1964 yıl? İsa diye biri hiç dünyaya gelmedi diyorsunuz, ama O’nun doğumundan itibaren geçen yılları sayıyorsunuz. Zaman O gelmeden önce de vardı, ama O geldiğinde insanlık O’ndan önce olan her şeyin boşuna olduğunu ve gerçek zamanın o andan itibaren başladığını hissetti. Sizin Komünist gazetenizin kendisi bile İsa’nın bir kurgu olmadığını kanıtlar.”

Batı’daki pastörler, kiliselerindeki insanların Hıristiyanlığın temel gerçekleri konusunda gerçekten ikna olmuş kişiler olduklarını var sayar, ama böyle değildir. İmanımızın gerçeklerini kanıtlayan bir vaazı nadiren dinlersiniz. Fakat Demir Perdenin ardında bu eğitimi almamış kişiler tövbeye getirdikleri insanlara çok ciddi bir temel bırakmışlardır.

Hıristiyanlığın ana kalesi olan Yeraltı Kilisesinin bitip resmi Kilisenin başladığı noktayı gösterebileceğiniz belirgin bir çizgi yoktur. Bunlar iç içedir. Esaret altındaki ülkelerde bulunan bazı gösteri-kiliselerinin pastörleri, devletleri tarafından resmen empoze edilen sınırları aşarak paralel gizli bir hizmet sürdürmektedirler.

Komünistlerle işbirliği yapanların kilisesi olan resmi Kilisenin uzun bir tarihi vardır. Rus Sosyalist Devriminden sonra Sergius adındaki bir rahip tarafından yönetilen “Diri Kilise” ile başlamıştır. Sergius’un iş arkadaşlarından biri, “Marksizm ateist harflerle yazılmış İncil’dir” demişti. Ne güzel bir teoloji!

Sergius gibilerle her ülkede karşılaştık.

Macaristan’da Katolikler arasında Peder Balogh vardı. O ve bazı Protestan kilise görevlileri Komünistlerin tüm devlet yönetimini ele geçirmelerine yardım etmişti.

Romanya’da Komünistler, önceden Faşist olan ve amirlerinden bile daha “Kızıl” olmakla işlediği suçları telefı etmek için Kızıllara iyilik yapmak zorunda kalan Burduces adındaki bir Ortodoks rahibin yardımlarıyla yönetime geçmişlerdir. Rahip, yeni Komünist Hükümetin kurulması sırasında Sovyet Devlet Bakanı Vishinski, “Bu hükümet yeryüzünde cenneti kuracak ve artık göksel bir cennete ihtiyacınız kalmayacak” dediğinde Vishinski’nin yanında durup onu onaylar bir ifadeyle gülümsemiştir.

Rus Nikolai gibi kişiler için hükümetin muhbiri oldukları kayıtlardadır. Rus gizli polisinden ayrılan Binbaşı Deriabin, Nikolai’nin ajanları olduğuna tanıklık etmiştir.

Hemen hemen bütün mezheplerdeki durum böyledi. Romanya Vaftizcilerinin önderliği, gerçek Hıristiyanları kınayıp güç kullanarak dayatılmıştı. Rusya'daki Vaftizci önderlik de aynı şeyi yapmıştı. Romanya Adventistlerinin başkanı Tachici, Komünistlerin yönetime geldikleri ilk günden itibaren gizli polis bir muhbiri olduğunu söylemişti.

Her kiliseyi kapatmaktansa – gerçi binlerce kilise kapatmışlardı ama – Komünistler kurnaz bir şekilde “itibarlı⁵” birkaç resmi kilisenin açık kalmasına müsaade ederek bu kiliseleri nihayetinde Hıristiyanları ve Hıristiyanlığı yok etmek için gözlemledikleri ve kontrol ettikleri birer pencere olarak kullanmaya karar verdiler. Kilise yapısının devam etmesinin ve Hıristiyanları kontrol edip ülkelerine gelen ziyaretçileri aldatmak için birer araca dönüşmesinin daha iyi olacağına karar verdiler. Yirmi birinci yüzyıla girmek üzere olduğumuz şu günlerde bu durum Çin resmi TSPM kilisesinde varlığını sürdürmektedir. Çindeki “tek yasal” kilise olan bu kilise Çin Hıristiyanlarının yüzde yirmisinden azını temsil eder.

Üyelerimi gizli polise ihbar etmem şartıyla bana da Romanya'da bu tür bir kilise teklif edildi. Sanki “siyaha ve beyaza” – hepsi bir yöne ya da öteki yöne giden şeylere – alışmış Batılılar bunu anlayamıyorlar. Fakat Yeraltı Kilisesi, gençler de dahil olmak üzere “her canlıya” etkili ve anlamlı müjdelemenin yerini alacak, başkaları tarafından kullanılan itibarlı kiliseleri asla kabul edemez.

---

⁵ Yazar burada ‘itibarlı’ sözü ile dışa dönük değeri içsel değerinden daha fazla olan, birer nesne haline gelmiş kiliselerden bahsediyor. Ç.n.

Fakat pek çok hain öndere rağmen resmi kiliselerde gerçek bir ruhsal yaşam vardır. (Edindiğim izlenime göre Batı'daki pek çok kilisede de aynı durum söz konusudur. Topluluklar bazen önderlerinden ötürü değil, önderlerine rağmen sadıktırlar.)

Rusya'da Ortodoks ayin usulü değişmeden kaldı ve vaazlar Komünistleri pohpohlamakta olmasına rağmen ayin usulü bu kilisedeki üyelerin yüreklerini doyurmaya devam etti. Luteranlar, Presbiteryenler ve diğer Protestanlar aynı eski ilahileri söylerdi. Sonra muhbirlerin vaazları bile Kutsal Yazılardan bir şeyler içermek zorundaydı. Bugünkü Çin'de insanlar, hain olarak bilinen insanların etkisiyle tövbeye gelmektedir. İmanlılar tövbe ettiklerini bu hainlerin gizli polise bildireceklerini bilirler. İmana geldiklerini, bu imanı kendilerine bozuk vaazlar ile sunan kişilerden gizlemelidirler. Bu, Tanrı'nın Levililer 11:37'de sembolik bir dille bahsettiği büyük mucizedir: *"Eğer bu hayvanlardan birinin leşi [ki bu Musa'nın Yasasına göre kirlidir] ekin tohumunun üzerine düşerse, o tohum temiz sayılacaktır."*

Dürüstlük, resmi Kilise önderlerinin hepsinin – yani üst düzeydeki resmi önderlerin hepsinin, Komünistlerin adamı olmadığını söylemeye mecbur bırakır bizi.

Yeraltı Kilisesinin kendilerini gizlemek zorunda olanların dışındaki üyeleri, resmi kiliselerde de önde gelmektedirler. Ve Hıristiyanlığın boş bir şey olmadığını ama mücadele gerektiren bir inanç olduğunu görmektedirler. Gizli polis, Romanya'daki Vladimireshti manastırını ve Rusya'daki pek çok yeri kapatmaya geldiğinde zor bir zaman geçirdiler. Bazı Komünistler dini yasaklamaya çalışma suçunu hayatlarıyla ödeler.

Fakat resmi kiliseler giderek daha azalmakta. Tüm Sovyetler Birliğinde beş ya da altı bin kilise olup olmadığını merak ediyorum. (Aynı nüfusla Amerika Birleşik Devletleri yıllar önce üç yüz bin kiliseye sahipti.) Ve bu “kiliseler” genellikle küçük odalardı – bizim kafamızda tasarladığımız gibi bir “kilise” değildi. Yabancı ziyaretçiler Moskova’da kalabalık bir kilise görüp – bu kentteki tek Protestan kiliseydi – ne büyük bir özgürlük olduğuna işaret ederlerdi. “Kiliseler bile dolup taşıyor!” diyerek sevinçle beyan ederlerdi. Yedi milyon cana bir Protestan kilisesi düşmesinin acısını görmezlerdi! Öte yandan tek odalı kiliseler, Sovyetler Birliği halkının yüzde sekseninin ulaşabileceği mesafesinde değildi. Bu kalabalıklar ya unutulmuştur ya da müjdelemenin yeraltı teknikleri ile ulaşılmıştır. Başka bir seçenek yoktu.

Komünizm ülkemizdeki baskısını ne kadar artırırrsa Kiliseler de o ölçüde yer altına inecektir.

Kapatılan resmi kiliselerin yerlerinde din karşıtı örgütlerin toplantıları yer almaktaydı.

Yeraltı Kilisesi Ateist Yayınlarını Nasıl “Besler”?

Yeraltı Kilisesi, kargalar tarafından beslenen İlyas gibi ateist yazınlarını kullanmayı da biliyordu. Ateistler Kutsal Kitap ayetlerini eleştirmek ve alaya almak için yeteneklerini ve gayretlerini ortaya koydular.

The Comical Bible (Komik Kutsal Kitap) ve The Bible for Believers and Unbelievers (İnananlar ve İnanmayanlar için Kutsal Kitap) gibi kitaplar yayımladılar. Kutsal Yazıların ne kadar aptalca olduğunu göstermeye çalışıyorlardı ve bunu

yapmak için de Kutsal Kitap'tan pek çok ayet alıntı yaptılar. Biz de buna çok sevindik! Kitap milyonlarca baskıya ulaştı ve Komünistler her ne kadar alay etse de içinde sözle ifade edilemeyecek kadar güzel Kutsal Kitap ayetleri vardı. Eleştirinin kendisi o kadar saçmaydı ki kimse ciddiye almadı. Eski-den Engizisyon tarafından yakılmaya götürülen “kafirler” tören alayıyla kazığa çakılırdı ve üzerlerinde şeytan ve cehennem alevleri çizilmiş gülünç kıyafetler giydirilirdi. O kafirler ne aziz insanlardı! Benzer şekilde Şeytan ondan alıntı yapsa bile Kutsal Kitap ayetleri doğrudur.

Komünist basımevi Kutsal Kitap ayetlerini alaya alan ateist kitapların yeniden basılması için binlerce mektup almaktan memnundu. Bu mektupların Kutsal Yazılara hiçbir şekilde ulaşma şansı olmayan Yeraltı Kilisesinden gönderilmekte olduğunu bilmiyorlardı.

Aynı zamanda Ateist toplantılarını da nasıl kullanacağımızı iyi biliyorduk.

Toplantılardan birinde bir komünizm profesörü İsa'nın bir büyücüden başka bir şey olmadığını göstermişti! Profesörün önünde bir sürahi su vardı. İçine bir toz dökmesiyle su kırmızıya döndü. “Tüm mucize bu” diyerek açıkladı. “İsa elbisesinin kolunda buna benzer bir toz taşıyordu ve sonra suyu şaşılacak bir şekilde şaraba dönüştürmüş gibi yaptı. Ama ben İsa'dan daha iyisini yapabilirim; şarabı yeniden suya çevirebilirim.” Sıvıya başka bir toz döktü. Su tertemiz oldu. Sonra başka bir toz döktü tekrar kırmızı oldu.

Oradaki bir Hıristiyan ayağa kalkıp şöyle dedi: “Yaptıklarınla bizi şaşkına çevirdin yoldaş profesör. Senden bir ricamız daha var – kendi şarabınızdan bir kadeh içer misiniz!” Profesör

ise “İşte bunu yapamam. Toz bir zehirdi” karşılığını verdi. Bunun üzerine Hıristiyan şöyle dedi: “İşte İsa ile aranızdaki tüm fark bu. İsa şarabıyla iki bin yıldır sevinç verdi, ama siz şarabınızla zehir saçıyorsunuz.” Hıristiyan kardeş hapse atıldı. Fakat bu olayın haberi çok uzaklara kadar yayıldı ve imanda olanları kuvvetlendirdi.

Davud gibi zayıfız. Ama Ateizm Golyatından daha güçlüyüz çünkü Tanrı bizden yana. Gerçek bize ait.

Bir keresinde bir Komünist ateizm üzerine bir ders veriyordu. Tüm fabrika işçilerinin katılması istendi; bu işçiler arasından pek çok Hıristiyan da vardı. Tanrı’ya karşı ve Mesih’e inanmanın aptallığı ile ilgili tüm fikirleri sessizce oturup dinlediler. Dersi veren kişi, ruhsal bir dünya olmadığını, Tanrı, Mesih, bu dünyadan sonra bir yer olmadığını kanıtlamaya çalıştı. İnsan, canı olmayan bir maddeydi. Yalnızca maddenin var olduğunu tekrar ve tekrar anlattı.

Bir Hıristiyan ayağa kalkıp söz istedi. Kendisine izin verildiğinde katlanabilen sandalyesini kaldırıp yere fırlattı. Sandalyeye bakarken durup bekledi. Sonra Komünist öğretmene yürüyüp yüzüne bir tokat attı. Öğretmen çok kızmıştı. Yüzü öfkeden kıpkırmızı olmuştu. Bağıra bağıra edepsizce sözler sarf edip kendisine tokat atanı tutuklaması için yoldaş Komünistleri çağırırdı. “Ne cesaretle bana vurursun? Ne, sebep ne?” diye soruyordu.

Hıristiyan yanıtladı, “Bir yalancı olduğunu kanıtladın. Her şey maddeden başka bir şey değildir demiştin. Bir sandalye alıp yere fırlattım. Sandalye gerçekten de bir maddedir. Böylece sandalye hiçbir kızma belirtisi göstermedi. Maddeden başka bir şey değildir. Sana tokat attığımda ise sandalye gibi

davranmadın. Farklı bir şekilde davrandın. Madde kızmaz ve öfkelenmez, ama *sen* kızdın. Bundan ötürü yoldaş profesör, yanılsın. İnsan, maddeden öte bir varlıktır. Bizler ruhsal canlılarız.

Yeraltı Kilisesindeki Hıristiyanlar buna benzer sayısız yolla ateizme özgü pek çok detay içeren görüşleri çürüttüler.

Hapisteyken siyasi yetkili kaba bir şekilde bana şöyle sordu: “Aptalca inancına bağlı kalmayı ne zamana dek sürdüreceksin?” Ben ise ona şu şekilde yanıt verdim: “Sayısız ateistin ölüm döşeklerinde tanrısız hayatlarından ötürü pişmanlıklarını dile getirişlerini gördüm; Mesih’i çağırıyorlardı. Sen bir Hıristiyanın ölümü yaklaştığında Hıristiyan olduğundan ötürü pişman olabileceğini ve inancından onu kurtarması için Marx’ı ya da Lenin’i çağırdığını hayal edebiliyor musun?” Yetkili kahkahayı bastı, “Zekice bir yanıt.” Ben ise sözlerimi sürdürdüm, “Bir mühendis bir köprü inşa etse, köprüünün üzerinden bir kedinin geçebilmesi köprüünün sağlam olduğunu kanıtlamaz. Köprüünün gücünü kanıtlayabilmek için üzerinden bir tren geçirmelidir. Her şey iyi güzel giderken ateist olduğunu söylemen ateizmin gerçek olduğunu kanıtlamaz. Ateist olmam büyük kriz zamanlarına engel olamaz.” Bunu ona kanıtlamak için Lenin’in kitaplarını kullandım, bunlara göre Lenin Sovyetler Birliği’nin başbakanı olduktan sonra bile kötü zamanlarında dua etmişti.

Suskunduk ve olayların gelişimini sakinlik içerisinde bekledik. Rahat durmayıp yeni din-karşıtı kampanyalar düzenleyenler Komünistlerdi. Bununla Aziz Augustine’nin sözlerini kanıtlamış oldular, “Sende dinlenmediği sürece yürek rahat değildir.”

Neden Komünistler Bile Kazanılabılır?

Yeraltı Kilisesi özgür dünyadaki Hıristiyanlardan yardım görürse Komünistlerin yüreklerini kazanacak ve yeryüzünü değiştirecektir. Onları ***kazanacaktır*** çünkü bir Komünist olmak doğal değildir. Bir köpek bile kendi kemiğine sahip olmak ister. Komünistlerin yürekleri yüklenecekleri role ve inanmaya zorlandıkları saçmalıklara karşı isyan eder.

Bireysel Komünistler “madde her şeydir” demiştirler – yani belli bir biçimde düzenlenmiş bir avuç kimyasal olduğumuzu ve ölümden sonra tekrar tuz ve mineral olacağımızı ifade etmişlerdir. Bu yüzden onlara şu soruları sormak yeterliydi: “Nasıl oldu da pek çok ülkedeki Komünistler inançları uğruna yaşamlarını verdiler? ‘Bir avuç kimyasalın’ inancı olabilir mi? ‘Mineraller’ insanların iyiliği için kendilerini kurban edebilirler mi?” Buna verebilecekleri hiçbir yanıt yok.

Ve sonra gaddarlık meselesi var. İnsanlar zalim olarak yaratılmamışlardır ve gaddarlığı uzun süre taşıyamazlar. Bunu Nazi yöneticilerin yıkılışında gördük, bunlardan bazıları tövbe edip suçlarını itiraf ederken bazıları da intihar etti.

Komünist ülkelerde bulunan büyük boyutlardaki içki tüketimi daha anlamlı bir yaşam arzusunu açıkça gösterir; komünizm ise bu arzuya yanıt veremez. Orta halli bir Rus, derin, gönlü açık ve cömert bir kişidir. Komünizm ise sığ ve yüzeyseldir. Derin yaşamı arayıp hiçbir yerde bulamayan Rus adam derin yaşamı alkolde arar. Yaşamak zorunda olduğu zalim ve aldatıcı yaşam ile ilgili korkularını alkolizm ile ifade eder. Birkaç dakikalığına alkolizm onu özgür kılar, halbuki bilse gerçek onu sonsuzluklar boyunca özgür kılacak.

Bükreş'te Rus işgali (1947-1989) sırasında bir tavernaya girmek için karşı konulmaz bir çekim gücü hissettim. Benimle birlikte gelmesi için eşimi çağırdım. Girmek üzereyken Rus bir yüzbaşının elinde silahla herkesi tehdit ederek daha fazla içki istediğini gördük. Zaten çok sarhoş olduğu için içki talebi reddedilmişti. İnsanlar panik içerisindeydi. Mekanın sahibi beni tanıyordu, ona gidip yüzbaşıya içki vermesini rica ederek onunla beraber oturacağıma ve sakin kalmasına yardımcı olacağıma söz verdim. Bir şişe ardından, derken bir şişe şarap daha geldi. Masada üç kadeh vardı. Yüzbaşı her seferinde tüm bardakları nezaketle doldurdu... Ve üç kadehi de kendisi içti. Eşim ve ben içmedik. Yüzbaşı çok sarhoş olmasına karşın aklı işlemekteydi. Alkole alışıktı. Ona Mesih'ten bahsettim ve o da beklenmedik bir dikkatle dinledi.

Bitirdiğimde şöyle dedi: "Artık bana kim olduğunu söylediğine göre ben de sana kim olduğumu söyleyeyim. Stalin yönetimi altında başlayan büyük zulüm zamanında imanı ilk inkar eden Ortodoks rahiplerden biriyim. Köy köy dolaşıp Tanrı olmadığını ve rahipken bir yalancı olduğumu öğretiyordum. Onlara 'ben bir yalancıyım ve öteki din görevlileri de öyle' dedim. Gayretimden dolayı çok takdir gördüm ve böylece gizli polisin bir yetkilisi oldum. Tanrı'nın bana verdiği ceza ise bu ellerle Hıristiyanlara işkence ettikten sonra onları öldürmem oldu. Şimdi ise yaptıklarımı unutmak için içiyorum ve yine içiyorum. Ama hiçbir işe yaramıyor."

Pek çok Komünist intihar etmiştir. En büyük şairleri Essenin ve Maiakovski de. Büyük yazarları Fadeev de. Mutluluğun bıkmadan yorulmadan komünizm için çalışmaya dayandığını açıkladığı *Mutluluk* adlı romanını henüz yeni tamamlamıştı. Romanından öylesine memnundu ki, bitirdikten sonra kendini vurdu. Canının böylesine büyük bir yalanı taşıması çok zor-

du. Benzer şekilde Joffe, Tomkin – Çarlık dönemindeki Komünist önderler ve Komünizm savaşçıları – komünizmin gerçeklikte nasıl görüldüğünü kaldıramadılar. Onların da hayatları intiharla sonuçlandı.

Komünistler mutsuzdur. Büyük diktatörleri de öyle. Stalin nedenli mutsuzdu! Eski yoldaşlarının neredeyse hepsini öldürdükten sonra sürekli olarak zehirlenme ve öldürülme korkusu içerisindeydi. Banka kasaları gibi kilitli sekiz yatak odası vardı. Hangi gece bu odalardan hangisinde uyduğunu hiç kimse bilmiyordu. Aşçı yemeği kendisinin gözleri önünde tatmadan hiçbir şey yemiyordu. Komünizm hiç kimseyi, diktatörlerini bile mutlu kılmaz. Mesih'e ihtiyaçları var.

Hıristiyanlara zulmedenleri tövbeye getirmekle yalnızca onların kurbanlarını değil, ama zulmedenlerin kendilerini de özgür kıldık.

Yeraltı Kilisesi esaret altındaki ülkelerdeki esir halkların en derin ihtiyaçlarını temsil etmektedir. Ona yardım edin!

* * *

Yeraltı kilisesinin ayırt edici özelliği imandaki ciddiyetidir.

Kendini “George” adıyla gizleyen bir kilise görevlisi kitabında Tanrı'nın Yeraltı Kilisesi hakkında şu olayı aktarmaktadır:

Rus bir Ordu komutanı Macaristan'daki bir kilise görevlisine giderek onu yalnız görmek istedi. Genç komutan çok saygısızdı ve galip gelen taraf olarak rolünün bilincindeydi. Küçük konferans odasına yönlendirilip kapı kapatıldığında duvarda asılı haça başını salladı.

“Biliyorsun bu bir yalan” dedi yanındaki kilise görevlisine. “Zenginlerin yoksulları cahil insanlar olarak tutmasını kolaylaştırmak üzere siz vaizlerin yoksul halkı kandırmak için kullandığınız bir üçkağıt. Gel, yalnızız. İsa Mesih’in Tanrı Oğlu olduğuna hiçbir zaman inanmadığını itiraf et bana!”

Kilise görevlisi gülümsedi. “Fakat benim zavallı delikanlım, tabi ki inanıyorum. Bu gerçek.”

“Bu üçkağıtları bana satmana izin vermeyeceğim! diye bağırdı komutan. “Bu oldukça ciddi. Sırıtmama bana!”

Tabancasını çıkartıp kilise görevlisine tuttu.

“Bunun bir yalan olduğunu itiraf etmezsen, tetiği çekerim!”

“Böyle bir itirafta bulunamam çünkü doğru değil. Rabbimiz gerçekten ve hakikaten Tanrı Oğludur” dedi.

Komutan tabancasını fırlatıp Tanrı adamına sarıldı. Gözlerinden yaşlar döküldü.

“Bu gerçek” diye haykırdı. “Bu gerçek. Ben de öyle inanıyorum, ama insanın bu inanç uğruna ölebileceğini kendim görene kadar emin olamadım. Çok teşekkür ederim! İmanıma kuvvet kattın. Artık ben de Mesih uğruna ölebilirim. Bu uğurda nasıl ölebileceğimi gösterdin bana.”

Buna benzer başka olaylar da biliyorum. Ruslar Romanya’yı işgal ettiklerinde iki silahlı Rus asker ellerinde silahlarıyla kiliseye girdiler. “Sizin dininize inanmıyoruz” dediler, “İnancından derhal vazgeçmeyen herkes vurulacak! İncancını bırakanlar sağa ayrılınsın!” Bazıları sağa tarafa ayrıldı, bunlara kili-

seden çıkıp evlerine gitmeleri emredildi. Hayatları için kaç-
tılar. Ruslar geriye kalan Hıristiyanlarla yalnız kaldıklarında
onları kucakladılar ve gerçeği itiraf ettiler, “Biz de Hıristiya-
nız ama yalnızca, gerçeği gerçek uğruna ölecek kadar değerli
bulanlarla paydaşlık kurmak istedik.”

Böyle insanlar müjde için mücadele ettiler ve Güneydoğu
Asya'nın Komünist uluslarında günümüzde hala mücadele et-
mektedirler. Ve sadece müjde için mücadele etmekle kalmaz-
lar. Aynı zamanda özgürlüğün de savaşçılarıdır.

Pek çok Batılı Hıristiyanın evlerinde saatler, dünyasal müzik
dinlenerek geçirilir. Bizim evlerimizden de yüksek sesle mü-
zikler duyabilirsiniz, ama bu yalnızca müjde ve yer altı işinin
konuşmalarının komşularımız tarafından işitilip gizli polise
haber verilmemesi içindir.

Batı'dan samimi bir Hıristiyanla tanışılması gibi nadiren ger-
çekleşen durumlarda Yeraltı Kilisesi ne denli sevinir!

Bu satırları yazan kişi önemsiz bir kişidir. Fakat ben sessiz-
lerin sesiyim; konuşma özgürlüğü kısıtlananların ve Batı'da
temsil edilmeyenlerin sesiyim. Onların adına imanda ve Hı-
ristiyanlığın sorunlarının üstesinden gelmede büyük bir cid-
diyet rica ediyorum. Onların adına dualarınızı ve Komünist
memleketler ile günümüzde esaret altında olan diğer uluslar-
daki elem gören, sadık Yeraltı Kilisesine gerçekçi yardım-
larınızı rica ediyorum.

* * *

Komünistleri **kazanacağız**. Birincisi Tanrı bizim yanımızda olduğu için. İkincisi bildirimiz yüreğin en derin gereksinimlerini karşıladığı için.

Nazi yönetimi altındaki hapisanelerde bulunan Komünistler, zor zamanlarda dua ettiklerini bana itiraf ettiler. Kendim de Komünist yetkililerin dudaklarında “İsa, İsa” yakarılarıyla öldüklerini gördüm.

Galip geleceğiz çünkü halkımızın tüm kültürel mirası bizden taraf. Ruslar, modern Hıristiyanların tüm yazılarını yasaklayabilir, ama Tolstoy’un ve Dostoyevski’nin kitapları var, ve insanlar Mesih’in ışığını orada buluyorlar. Doğu Almanya’daki Goethe, Polonya’daki Sienkiewicz ve diğerleri için de aynısı geçerli. Romanyalı en büyük yazar Sadoveanu idi. Komünistler onun *Azizlerin Hayatı* adlı kitabını *Azizler Efsanesi* adı altında yayımladılar. Fakat bu isim altında bile azizlerin hayatlarından örnekler insanlara ilham kaynağı olmuştur.

Raphael, Michelangelo ve Leonardo da Vinci’nin sanat tarihinden kopyalarına engel olamazlar. Bu eserler Mesih’i anlatır.

Bir Komüniste Mesih’ten bahsettiğimde yüreğindeki en derin ruhsal ihtiyaç benim müttefikim – benim yardımcım olan Kişidir. Komünist için en büyük zorluk benim düşüncelerime yanıt vermek değildir. En büyük zorluk benden taraf olan kendi bilincinin sesini susturamamasıdır.

Tanrıtanımaz bir konuşma yapmadan önce bu işi yaparken kendisine yardım etmesi için Tanrı’ya dua eden Marksizm profesörlerini kişisel olarak tanımaktaydım! Çok uzaktaki

gizli toplantılara katılan Komünistler tanıdım. Gizli toplantılara katıldıkları ortaya çıkarıldığında bir yer altı toplantısına katıldıklarını inkar ettiler. Sonra onları bu toplantılara katılmaya zorlayan imana sahip çıkmak için cesaretleri olmadığına pişman bir şekilde ağladılar. Onlar da insan.

Kişi – çok ilkel olsa bile – imana kavuştuğunda bu iman gelişir ve büyür. İmanın galip geleceğinden eminiz çünkü Yeraltı Kilisesinden olan bizler imanın her seferinde galip geldiğini gördük.

Mesih Komünistleri ve “imanın diğer düşmanlarını” sever. Mesih için kazanılabilirler ve kazanılmalıdırlar. Tüm insanlığın canlarının kurtuluşu için İsa'nın yüreğinin arzusunu yerine getirmek isteyen herkes Yeraltı Kilisesini içinde desteklemelidir. İsa, “Tüm uluslara öğretin” dedi. Müjdelemek için hükümet iznine ihtiyacımız olduğunu hiçbir zaman söylemedi. Tanrı'ya sadakat ve Yüce Görev⁶, sınırları aşp bağlanmış uluslardaki halklara ulaşmaya zorlar bizi.

Onlara, memleketlerinde zaten var olan Yeraltı Kilisesi ile beraber çalışarak ulaşabiliriz!

Yeraltı Kilisesinin Bileşenleri

Yeraltı Kilisesi üç gruptan meydana gelir. Birinci grup müjdeden ödün vermedikleri için kiliselerinden ve sürülerinden uzaklaştırılan, binlerce binlerden oluşan eski pastörler ve kilise görevlileridir. Böyle birçok pastör ve kilise görevlisi

---

⁶ Matta 28:18-20

yıllarca hapse mahkum edildi ve imanları uğruna işkence gördü. Serbest bırakıldılar, gizlice ve etkili bir şekilde Yeraltı Kilisesine hizmet vererek hizmetlerine derhal kaldıkları yerden devam ettiler. Komünistler ve diğer tür hükümetler kiliselerini kapatmış olmalarına ve yerlerine daha “güvenilir” görevliler getirmiş olmalarına rağmen, pastörler yeraltı kilisesinin ahırlarda, tavan aralarında, bodrumlarda, samanlıklardaki ya da imanlıların gizlice toplanabildikleri herhangi bir yerdeki toplantılarında gizlilik içerisinde çalışarak hiçbir zaman olmadığı kadar etkili bir şekilde hizmetlerini sürdürmektedirler. Bu adamlar hizmetlerine son vermeyip daha fazla işkenceyi ve daha çok tutuklanmayı göze almakla “yaşayan birer şehittir.”

Yeraltı Kilisesinin ikinci kısmı, dini birer görevli olmayan adanmış insanlar ordusudur. Dünyada her beş kişiden biri, dini görevli olmayan binlerce Hıristiyanın “izinsiz” müjdeme yaptıkları Komünist Çin’de yaşamaktadır. Zulüm her zaman daha iyi bir Hıristiyan – tanıklık eden Hıristiyan, can kazanan Hıristiyan ortaya çıkarmıştır. Komünist zulmü geri tepmiştir ve ürün ise özgür ülkelerde bile görülmediği kadar adanmış ve samimi Hıristiyanların çıkması olmuştur. Bu insanlar, tanıştıkları her canı kazanmak istemeyen imanlıları anlayamamakta ve bu kişilerin nasıl hala Hıristiyan olarak kalabildiklerine akıl erdirememektedirler.

Kızıl Yıldız’da (Rus Ordusu yayın organı), “Mesih’e tapınanlar açgözlü pençelerini herkese uzatmak istiyor” diyerek Rus Hıristiyanlara saldırdılar. Fakat Rus Hıristiyanların parlayan yaşamı, köylülerinin ve komşularının sevgilerini, saygılarını kazandı. Herhangi bir köyde veya kasabada en çok sevilen, beğenilen sakinler Hıristiyanlardı. Bir anne çocuklarına bakamayacak kadar hasta düştüğünde, gelip onun çocuklarına ba-

kan Hıristiyan anneydi. Bir adam odun kesemeyecek kadar hastalandığında, onun için odun kesen Hıristiyan adamdı. Hıristiyanlıklarını *yaşadılar* ve Mesih için tanıklık etmeye başladıklarında insanlar onları dinleyip inandı, çünkü onların hayatlarında Mesih'i görmüşlerdi. Resmi kiliselerde belge sahibi olan kilise vaizleri dışında kimse konuşma yapamadığından ötürü Komünist dünyasının her köşesindeki adanmış Hıristiyanlar canlar kazanır, tanıklık verir; pazarlarda, köyün su pompasında ve gittikleri her yerde hizmet ederler. Komünist gazeteleri, Hıristiyan kasapların et sardıkları kağıdın içerisine gizlice İncil yaprakları yerleştirdiklerini yazmıştır. Komünist basını, Komünist basımevlerinde yetkili konumda olan Hıristiyanların gece geç vakitte gizlice içeri dalarak kendi basımlarını yaptıklarını ve birkaç bin adet Hıristiyan yayını basıp güneş doğmadan işlerini bitirerek kapıyı kilitlediklerini anlatmıştır. Komünist basın aynı zamanda Moskova'da "bazı kaynaklardan" İncil edinip bazı kısımları elle çoğaltan Hıristiyan çocukları da yazmıştır. Sonra çocuklar bu kısımları öğretmenlerinin okul dolaplarındaki paltolarının ceplerine yerleştirmişlerdi. Kilise görevlisi olmayan kadınlardan ve erkeklerden oluşan bu büyük topluluk çok güçlüdür, etkilidir ve tüm Komünist memleketlerde canlar kazanan müjdeleme gücüdür.

Kiliselerdeki milyonlarca adanmış, gerçek ve ateşli imanlı, Komünistlerin onları yok edeceğini düşledikleri zulüm ateşi ile arıtılmışlardır.

Komünist Küba'da hükümetin yıldırma çabalarına rağmen binlerce ev kilisesi ortaya çıkmıştır. Küba ekümenik kurulu çoğunlukla Marksist kilise önderlerinden oluşmaktaydı.

Yeraltı Kilisesinin can alıcı üçüncü kısmı, resmi olan ama susturulmuş ve dizginlenmiş “kiliselerin” sadık pastörlerinden oluşan büyük topluluktur. Yeraltı Kilisesi resmi kiliseden tamamen ayrı bir şey değildir. Komünizmin Polonya, Macaristan ve eski Yugoslavya’daki hakimiyeti sırasında resmi kiliselerin pek çok pastörü gizlice Yeraltı Kilisesi için çalıştı. Günümüzde bazı ülkelerde bu iki kilise iç içedir. Bu pastörlerin küçük odalı kiliseleri dışında Mesih’ten bahsetmeleri yasaktı. Ne çocuklar için ne de gençler için bir toplantı yapmalarına izin yoktu. Hıristiyan olmayanlar toplantılara gelmeye korkuyorlardı. Pastörlerin hasta düşmüş kilise üyelerine evlerinde dua etmeleri yasaktı. “Kiliselerini” anlamlı kılmaktan başka her işe yarayan Komünist sınırlamalarla çevreleri her yandan sarılmıştı.

Çok sıklıkla bu pastörler, “din özgürlüğünü” alaya alan kontrollerle karşılaştılar, hükümetin sınırlarını fazlasıyla aşan gizli hizmetleri paralel olarak yürüterek özgürlüklerini cesurca tehlikeye attılar. Bu pastörler gizlice çocuklara ve gençlere hizmet ettiler. Ortadoğu’da, Kuzey Afrika’da ve Asya’da Hıristiyanların evlerinde ve bodrumlarında gizlice müjdelediler. Hıristiyan yayınlarını gizlice edinip aç canlara gizlilik içerisinde dağıttılar. Resmi sınırlamalara aldırma yollarını gizlilik içerisinde sürdürüp çevrelerindeki aç canlara hizmet ederek özgürlüklerini tehlikeye attılar. Sözde uysal ve görünüşte itaatkar olanlar, Tanrı’nın Sözü’nü gizlice yaymak için hayatlarını tehlikeye attılar. Eski Sovyetler Birliğinde böyle pek çok insan ortaya çıkarılıp tutuklandı ve yıllarca hapse mahkum edildi.

Günümüzde daha fazla kadın ve erkek tutuklanmıştır. Onlar sınırlandırılmış uluslardaki Yeraltı Kilisesinin en can alıcı parçasını oluşturmaktadırlar.

Kiliselerinden sürölüp devlet yetkilileri tarafından zulmedilen eski kilise görevlileri, kilisede görev almayan kilisenin sıradan üyeleri ve kendilerine izin verilenden daha geniş ve yoğun bir hizmeti gizlice sürdüren resmi kilise pastörleri – bunların hepsi Yeraltı Kilisesinde ya da “resmi olmayan” Kilisede çalışmaktadırlar. Ve Yeraltı Kilisesi, komünizm ve benzer fikirler mağlup edilene dek devam edecektir. Bazı memleketlerde bir kısım diğëerinden daha etkilidir – ama hepsi de büyük bir tehlike altında Mesih için çalışarak orada mevcuttular.

Komünist ülkeleri sık sık ziyaret eden ve inanç ile ilgili sorulara çok meraklı bir adam geri döndüğünde Yeraltı Kilisinden hiç kimseyle tanışmadığını yazmıştır.

Bu Orta Afrika’da eğitim görmemiş kabileler arasında seyahat edip döndüğünde, “Eksiksiz bir şekilde soruşturdum. Hepsine düz yazı gibi konuşup konuşmadıklarını sordum. Onlar da konuşmadıklarını söylediler” demeye benzer. Gerçek şudur ki hiçbiri de düz yazı gibi konuştuklarını bilmeden konuşmaktadırlar.

İlk yıllardaki Hıristiyanlar, Hıristiyan olduklarını bilmiyorlardı. Onlara hangi dine dahil olduklarını sorsanız, Yahudi, İsraili, İsa’nın Mesih olduğuna inanan, kardeşler, kutsallar ve Tanrı’nın çocukları olduklarını söylerlerdi. Hıristiyan adı onlara çok sonraları Antakya’da başkaları tarafından verilmişti.

Luter’i izleyen hiç kimse Luteran olduğunun farkında değildi. Luter, bu ada şiddetle karşı çıkmıştır.

“Yeraltı Kilisesi” Komünistler tarafından olduğu kadar Doğu’daki dinsel durumu inceleyen Batılı araştırmacılar tarafından tüm Komünist uluslarda birden bire ortaya çıkan gizli bir örgüte verilmiş bir addır. Yeraltı Kilisesinin üyeleri kendileri için bu adı kullanmazlar. Onlar kendilerine Hıristiyanlar, imanlılar, Tanrı’nın çocukları derler. Fakat bir yeraltı işini yürütürler, gizlilik içerisinde toplanırlar, bazen Yeraltı Kilisesini görmediğini söyleyen yabancıların katıldığı gizlice yapılan toplantılarda İncil dağıtırlar. Karşı olanlar ve bu gizli örgüte dışarıdan sevecenlikle bakanlar tarafından verilmiş doğru bir addır.

Uluslararası bir casusluk ağıyla karşılaşmadan Batı’ya yıllarca seyahatlerde bulunabilirsiniz, ama bu casusluk ağının var olmadığı anlamına gelmez. Bu ağ kendisini meraklı gezginlere gösterecek kadar aptal değildir.

Bir sonraki bölümde cesur Yeraltı Kilisesinin varlığını ve giderek artan önemini kanıtlayarak yıllar önce Sovyet basınında yayımlanmış bazı makalelere yer vereceğim.

ALTINCI BÖLÜM

Hıristiyanlık Komünizmi Nasıl Mağlup Etmekte?

Mesih'in bildirisini gizlilik içerisinde Komünist Romanya'da olduğu kadar Sovyet ordusunda da yayma deneyimlerimizden bahsetmişim. Mesih'in müjdesini Komünistlere ve Komünistlerin baskı altında tuttuğu halklara duyurmak için sizden yardım istemişim. Beni kamçılayan bu durum “gerçekleştirilmesi imkansız” mı, “hayali” mi? Gerçekçi mi?

Yeraltı Kilisesi günümüzde Komünist Asya'da ve esaret altındaki diğer ülkelerde varlık gösteriyor mu? Yeraltı işi bu bölgelerde hala mümkün mü?

Bu sorulara çok sevindirici bir yanıtımız var.

Komünistler, Komünist yönetiminin yarım yüzyıldan fazla bir sürelik hakimiyetini kutlamaktaydı. Fakat onların zaferi yenilgidir. Hıristiyanlık kazandı – komünizm değil. Örgütümüzün ayrıntılı bir şekilde araştırdığı üzere Rus basını Yeraltı Kilisesiyle ilgili olumsuz propagandalarla doluydu. Rus Yer-

altı Kilisesi öylesine güçlendi ki, Komünistleri de korkutan bir şekilde halka yarı açık biçimde çalıştı. Artık eski Sovyetler Birliğinin şimdiki başkanlığı Komünist basınının haberlerini onaylamaktadır.

Unutmayın, dünya çapındaki Yeraltı Kilisesi bir buzdağı gibidir. Çoğu suyun altındadır, ama genellikle küçük bir kısmı görünür.

İzleyen satırlarda Yeraltı Kilisesinin yirminci yüzyıldaki zaferli çalışmalarından bazılarını derledim.

Buzdağının Tepesi

7 Kasım 1966'da Kafkaslardaki Suhumi'de Yer altı Kilisesi açık havada büyük bir toplantı düzenledi. Bu toplantıya katılmak üzere diğer kentlerden pek çok imanlı geldi. Tövbeye çağrı yapıldıktan sonra kırk yedi genç Mesih'i kabul etti ve Karadeniz'de vaftiz edildi, Kutsal Kitap zamanlarında olduğu gibi.

Yıllar süren Komünist diktatörlüğünden sonra Kutsal Kitap'tan, öteki Hıristiyan eserlerden ve ilahiyat okullarından mahrum olan Yeraltı Kilisesinin vaizleri eğitilmiş teologlar değildi. Ama görevli Filipus da bir teolog değildi. Yine de kendisiyle belki bir saat kadar konuştuğundan sonra hadım ona, “*Bak, burada su var*” dedi. *‘Vaftiz olmama ne engel var?’* Sonra... *Filipus'la hadım birlikte suya girdiler ve Filipus hadımı vaftiz etti*” (Elçilerin İşleri 8:36-38).

Karadeniz'de yeteri kadar su vardı, böylece Yeraltı Kilisesi Kutsal Kitap zamanlarının uygulamalarını yeniden getirdi.

Günümüzde Komünist Partisi Rusya’da artık yönetimde olmamasına rağmen, eski Sovyet Cumhuriyetlerinden bir kaçında bulunan Hıristiyanlar zulüm altındadırlar.

23 Ağustos 1966 tarihli *Uchitelskaia Gazeta* (Öğretmen Dergisi), topluluklarını kayıt altına almayı ve Komünistlerin atadığı sözde “öndere” itaat etmeyi reddeden Vaftizciler tarafından Don Nehri kıyısındaki Rostow caddelerinde bir gösteri düzenlendiğini yazmıştır.

Bu olay Bir Mayıs’ta gerçekleşmişti. İsa, Ferisi muhaliflerine meydan okumak için Şabat gününde mucizeler gerçekleştirdiği gibi, Yeraltı Kilisesi de Komünist yasalarına meydan okumak için bazen Komünist kutlama günlerini seçmiştir. Bir Mayıs, Komünistlerin daima en büyük gösterilerini gerçekleştirdikleri, herkesin katılmak zorunda olduğu bir bayramdır. Fakat bu günde Rusya’nın ikinci büyük gücü – yani Yeraltı Kilisesi – de sokaklara çıkar.

Bin beş yüz imanlı gelmişti. Onları bunu yapmaya zorlayan Tanrı’nın sevgisiydi. Özgürlüklerini tehlikeye attıklarını ve onları hapiste açlık ile işkencenin beklediğini biliyorlardı.

Rusya’daki her imanlı Barnaul’daki İncilî Hıristiyanlar tarafından yayımlanan, Kulunda köyünden Hmara kız kardeşin, kocasının hapiste öldüğünün haberini nasıl aldığını anlatan “Gizli Manifestoyu” biliyordu. Dört küçük çocukla dul kalmıştı. Kocasının ölüsünü aldığı anda ellerindeki kelepçe izlerini görebiliyordu. Elleri, tırnakları ve topukları çok fena bir şekilde yanık. Karnının alt kısmında bıçak izleri vardı. Sağ ayağı şişmişti. Her iki ayağında da darp izleri vardı. Tüm bedeni korkunç işkencelerin yaraları ile doluydu.

Don Nehri kıyısındaki Rostov'da gerçekleştirilen gösteriye katılan tüm imanlılar kendi sonlarının da böyle olabileceğini biliyordu. Buna rağmen geldiler.

Ayrıca iman ettikten yalnızca üç ay sonra Tanrı için hayatını veren bu şehidin, büyük bir imanlılar kalabalığının huzurunda gömüldüğünü de biliyorlardı, her birinin yakasında şu sözler yazılıydı:

“Çünkü benim için, yaşamak Mesih'tir, ölmek kazançtır” (Filipililer 1:21).

“Bedeni öldüren, ama canı öldüremeyenlerden korkmayın. Canı da bedeni de cehennemde mahvedebilen Tanrı'dan korkun” (Matta 10:28).

“Kuzu beşinci mührü açınca, sunağın altında, Tanrı'nın sözü ve sürdürdükleri tanıklık nedeniyle öldürülenlerin canlarını gördüm” (Vahiy 6:9).

Bu şehit Don Nehri kıyısındaki Rostov'da bulunanları etkilemişti. Küçük bir evin etrafında toplandılar. İnsanlar her yanı doldurmuşlardı – bazıları yakındaki evlerin damlarında, diğerleri Zakkay gibi ağaç tepelerinde. Çoğu genç olan seksen kişi tövbe etti. Bunlar arasında yirmi üçü eski birer Kom-somol'du (Genç Komünist Örgütü üyeleri)!

Hıristiyanlar tüm şehri bir uçtan öteki uca Don Nehrine doğru geçtiler, yeni imanlılar burada vaftiz edildi.

Aradan çok geçmeden içi Komünist polisi ile dolu otomobiller görüldü. Polis, sorumlu olan kardeşleri tutuklamak

üzere nehir kenarındaki imanlıların etrafını sardı. (Bin beş yüz kişinin hepsini tutuklayamıyorlardı!) İmanlılar derhal diz çöküp ateşli dualarla Tanrı'dan halkını savunmasını ve o gün toplantılarına izin vermesini istediler. Sonra omuz omuza kardeşler ayağa kalkarak polisin toplantıyı yöneten kardeşleri tutuklamasını engellemek ümidiyle kardeşlerin çevresini sardılar. Ortam çok gerginleşti.

Uchitelskaia Gazeta, Rostov'da "yasadışı" bir Vazftizci örgütün bir yeraltı basımevime sahip olduğunu yazdı. (Rusya'da "Vaftizci" sözcüğü hem Pentekostçu hem de İncilî imanlıları kapsamaktaydı.) Bu yeraltı yayınlarında gençler imanlarını savunmaya, Hıristiyan anne-babalar ise çok iyi bir şey olduğunu düşündüğüm bir şeye çağırıyorlardı: "Geçici şeyler için kaygı duymamayı öğrensinler diye çocuklarını cenazelere götürmeleri." Ayrıca anne-babalar, çocuklarını Komünist okullarında zehirleyen ateizme karşı panzehir oluşturacak Hıristiyan bir eğitim vermeye teşvik ediliyorlardı.

Uchitelskaia Gazeta, şu soruyu sorarak makaleyi tamamlamaktaydı: "Çocukların [dinden] ***aptallaştırıldıkları*** ailelerin hayatlarına öğretmenler neden böylesine çekingence karışır?"

Bu "Öğretmen Dergisi" gizlice vaftiz eden yeraltı işçilerinin davasında neler olduğunu da açıklar: "Tanık olarak çağrılan genç imanlılar Komünist mahkemesini hor gören muhaliflerdi. Kızgın ve fanatik bir şekilde davrandılar. Genç bayan izleyiciler sanıklara hayranlıkla, ateist topluma ayıplamayla bakıyorlardı."

Yeraltı Kilisesinin üyeleri daha fazla özgürlük talep etmek için Rusya'daki Komünist Partisinin kurmayları huzurunda hapse atılmayı ve dövülmeyi göze aldılar.

Gizli kanallar aracılığıyla Batı'ya ulaştırılan bir belge var elimizde. Bu belge, (Hıristiyan toplu kıyımlarını gerçekleştiren Komünistlerin insancılıklarını öven ve mevcut "özgürlüğü" metheden hain Karev tarafından yönetilen Komünist kontrollü "Vaftizciler Birliğinin" tam tersine) Sovyetler Birliğinin "yasadışı" İncilî Vaftizci Kiliseler Komitesinden gelmekteydi.

Bu gizli belgede kahramanca gerçekleştirilen başka bir gösteriden bahsediliyor, bu kez yer Moskova.

Bu bildiriden tercüme ediyorum:

Acil Mesaj

Sevgili Kardeşler ve Kız Kardeşler, Babamız Tanrı'dan ve Rabbimiz İsa Mesih'ten size bereket ve esenlik olsun. İncilî Vaftizci Hıristiyanların kilise delegelerinden beş yüz kişilik bir grubun, merkezi güç organları ile aracılık etmek üzere 16 Mayıs 1966'da Moskova'ya seyahat ettiklerini, kabul edilme ve dinlenilme ricaları üzerine Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği Komünist Partisinin Merkez Komite binasına gittiklerini size bildirmek için elimizi çabuk tuttuk.

Genel sekreter Brezhnev'e hitaben ricamızı ilettik.

Bildiri bu beş yüz kişinin tüm gün boyunca binanın önünde beklediklerini belirterek devam eder. Komünizme karşı Moskova'da yapılan ilk halk gösterisiydi bu. Ve Yeraltı Kilisesinden bir delege tarafından yapıldı. Günün sonunda Brezhnev'e

hitaben ikinci bir ricada bulundular, bu ricada “yoldaş” Stroganov’un ricalarını Brezhnev’e iletmemesinden yakınıp Stroganov’un kendilerini tehdit ettiğini belirttiler.

Beş yüz delege yağmura rağmen bütün gece sokakta bekledi. Sözlü tacize uğramalarına ve geçen arabaların üzerlerine sıçrattığı çamurlara rağmen Komünist Parti binasının önünde sabaha kadar beklediler!

Ertesi gün beş yüz kardeşin daha aşağı düzeyde bazı Komünist yetkililerle görüşmek üzere binaya girmeleri önerildi. Fakat “yetkilileri ziyaret eden imanlıların, hiçbir görgü tanığının olmadığı binalara girdiklerinde genellikle dayak yediklerini bildiklerinden bu imanlılar tam bir ittifakla öneriyi reddettiler ve Brezhnev tarafından kabul edilmeyi beklemeye devam ettiler.”

Sonra kaçınılmaz olan oldu.

Öğleden sonra 13:45’te yirmi sekiz otobüs geldi ve imanlılara karşı gaddarca intikam başladı. “El ele tutuşarak bir daire oluşturduk ve ‘Yaşamımızın en güzel günleri çarmıhı taşıyabildiğimiz günlerdir’ ilahisini söyledik. Gizli polisin adamları bize, gençlere ve yaşlılara vurmaya başladı. İnsanları sıradan alıp yüzlerine ve kafalarına vurarak onları asfalta attılar. Bazı kardeşleri otobüslere saçlarından sürükleyerek götürdüler. Uzaklaşmaya çalışan bazıları bilinçlerini kaybedene kadar dövüldü. Otobüsleri imanlılarla doldurduktan sonra polis onları bilinmeyen bir yere götürdü. Kardeşlerimizin ve kız kardeşlerimizin ilahileri gizli polis otobüslerinden duyuluyordu. Tüm bunlar kalabalıkların gözü önünde oldu.

Şimdi ise daha güzel bir şey geliyor. Beş yüz kişi tutuklanıp tabi ki işkence gördükten sonra, G. Vins Kardeşin ve bir diğer önde gelen kardeş Horev'in (bunlar Mesih'in sürüsünün – halkının – gerçek çobanlarıdır), Komünist Partisinin aynı Merkez Komite binasına gitmeye cesaretleri vardı – İsa'nın Vaftizci Yahya'nın tutuklanmasından sonra hizmetine Vaftizci Yahya'nın elem gördüğü aynı yerden ve aynı sözlerle başlaması gibi, **“Tövbe edin! Çünkü Göklerin Egemenliği yaklaştı”** (Matta 4:17).

Vins ve Horev, tutuklanan delegelerin nerede olduklarının açıklanmasını ve serbest bırakılmalarını talep etti. Bu iki cesur kardeş kelimenin tam anlamıyla ortadan kayboldu. Sonra Leftorovskaia hapisanesine konuldukları haberi duyuldu.

Yeraltı Kilisesindeki bu Hıristiyanlar korkuyorlar mıydı? Hayır! Ötekiler önümüzdeki bildiriye yayımlayıp olanları anlatarak, onlara **“Çünkü Mesih uğruna size yalnız Mesih'e iman etmek değil... Mesih uğruna acı çekmek ayrıcalığı da verildi”** (Filipililer 1:29) sözlerini söyleyerek özgürlüklerini bir kez daha tehlikeye attılar. Kardeşleri **“...Bu sıkıntılardan ötürü kimse sarsılmasın diye sizi imanda güçlendirip yüreklendirmesini istedik. Sıkıntılardan geçmek için belirlendiğimizi siz de biliyorsunuz”** (I. Selanikliler 3:3) sözleriyle yüreklendirdiler. Ayrıca İbraniler 12:2'den alıntı yaparak imanlıları **“Gözümüzü imanımızın öncüsü ve tamamlayıcısı İsa'ya dikmeye”** çağırdılar, **“O kendisini bekleyen sevinç uğruna utanıcı hiçe sayıp çarmıhta ölüme katlandı ve Tanrı'nın tahtının sağında oturdu.”**

Yeraltı Kilisesi gençlerin ateizmle zehirlenmesine Rostov'da, Moskova'da ve tüm Rusya'da açık bir şekilde karşı çıktı. Yeraltı Kilisesindeki imanlılar, Komünist zehrine ve resmi

kilisenin hain önderlerine karşı mücadele ettiler, bu konuda gizli bildirilerinden birinde şöyle yazmaktadırlar: “Günümüzde Şeytan bir şeyleri zorla kabul ettirir ve ne yazık ki ‘kilise’ de Tanrı’nın buyruklarına karşı olan kararların hepsini kabul eder” (4 Ekim 1966 tarihli *Pravda Ukraini*’den alınmıştır).

Pravda Vostoka, Amerika’dan yapılan İncil yayınlarını dinlemek için birçok insanı bir araya getirmiş Alexei Neverov, Boris Garmashov ve Axen Zubov kardeşlere yönelik sürdürülen davaları yayımlamıştır. Yayınlardaki konuşmaları kasetlere kaydedip daha sonra aralarında dağıtıyorlardı.

“Gezi” ve “sanatsal aktivite” şekillerinde düzenledikleri gizli müjdeleme toplantılarıyla da suçlanmaktaydılar. Böylece Yeraltı Kilisesi, Roma’nın yer altı sığınaklarında çalışan İlk Kilise gibi emek vermekteydi.

15 Eylül 1966 tarihli *Sovietskaia Moldavia*, Yeraltı Kilisesinin mimograf ile kitapçıklar teksir ettiğini yazmıştır. Hüküken yasak olmasına rağmen halka açık yerlerde toplanıp Mesih için tanıklık etmek üzere bir yerden ötekine dolaşıyorlardı.

Aynı gazete Reni’den Chisinau’ya giden trende üç delikanlının ve dört genç kızın “Gençliğimizi Mesih’e adayalım” adlı Hıristiyan ilahisini söylediklerini yazmıştır. Gazeteci kendisinin bu durumdan ne kadar çok öğrendiğini belirtmiştir buna sebep ise imanlıların “sokaklarda, istasyonlarda, trenlerde, otobüslerde ve hatta devlet kurumlarında bile” vaaz ediyor olmalarıydı. Yine Komünist dönemde Rusya’da emek veren Yeraltı Kilisesiydi bu.

Bu Hıristiyanların davalarını gören mahkeme, halka açık yerlerde Hıristiyan ilahileri söyleme suçunun cezasını açıkladığında mahkum olanlar diz çöküp şöyle dediler: “Kendimizi Tanrı’nın ellerine bırakıyoruz. Sana şükrediyoruz Rab, bu iman uğruna acı çekmemize izin veren sensin.” Sonra “fanatik” Madan’ın yönlendirişiyile topluluk, kardeşlerinin uğruna hapse ve işkenceye mahkum edildiği ilahiye mahkeme salonunda bir kez daha söyledi.

Bir Mayıs’ta kilisesi olmayan Copceag ve Zaharovka köylerindeki Hıristiyanlar ormanda gizli bir toplantı düzenlediler. Ayrıca doğum günü kutlaması bahanesiyle toplantılar da düzenlediler. (Gizli toplantıları örtmek için dört, beş kişilik pek çok Hıristiyan ailenin “doğum günleri” yılda belki otuz beş kere kutlanmaktaydı.)

Yeraltı Kilisesinin imanlılarını ne hapis ne de işkence korutamaz. İlk Kilise döneminde olduğu gibi zulüm yalnızca onların adanmışlığına bağlıdır.

4 Ekim 1966 tarihli *Pravda Ukraini*, Rus Yeraltı Kilisesinin önderlerinden olan Prokofiev kardeşten bahseder ve üç kere hapse girdiğini, ama serbest bırakılır bırakılmaz gizlice Pazar okulları düzenlemeye başladığını ve tekrar tutuklandığını yazmaktadır. Kendisi gizli bir bildiri de şunları yazmıştı: “Resmi kilise, insan kurallarına [Komünist yasalarına] boyun etmekle kendisini Tanrı’nın bereketinden mahrum bırakmıştır.”

Ve baskı altındaki bir ülkede mahkum olmuş bir kardeşi işittiginizde hiç Batı’daki gibi bir hapisane beklemeyin. Orada hapsedilmek demek, açlık, işkence ve beyin yıkama demektir.

Nauka i Religia (Bilim ve Din)'nın 1966 yılının 9. sayısı Hıristiyanların İncil ile ilgili yayınlarını ***Ogoniok – Look*** ya da ***Time*** gibi bir süreli yayın – kapaklarının içinde dağıttıkları haberini yazmıştır. Ayrıca Hıristiyanlar ***Anne Karenina***'yı (Leo Tolstoy tarafından yazılmış bir roman) da dağıtmaktaydılar ama kitabın içinde Kutsal Kitap'tan bir bölüm vardı.

Bunlara ek olarak imanlılar Hıristiyan ilahilerini halka açık alanlarda söylemekteydiler. “Uluslararası Komünist” melodisini Mesih'i öven sözlerle söylüyorlardı (***Kazakstanskaia Pravda***, 30 Haziran 1966).

Kulunda'da (Sibirya) yazılan gizli bir mektuba göre Hıristiyanlar, resmi “Vaftizci” önderliğin “baş kahinler, kutsal yasa uzmanları ve Ferisiler, İsa Mesih'i ele verdikleri gibi, kiliseyi ve kilisenin dünyadaki gerçek hizmetkarlarını yok ediyor” ifadelerini kullanmışlardı. Fakat sadık Yeraltı Kilisesi çalışmaya devam etmektedir!

Mesih'in Gelini O'na hizmet etmeye devam ediyor. Yeraltı Kilisesinin Mesih için Komünistleri kazandığını Komünistlerin kendileri itiraf etmiştir. Komünistler kazanılabilir!

27 Nisan 1966 tarihli ***Bakinskii Rabochi*** (Bakülü İşçi), Mesih için kazanılan (Komünist Gençlik Örgütünün bir üyesi) Tania Ciugunova'dan bir mektubu olduğu gibi aktarmıştır. Bu mektup Komünist yetkililer tarafından ele geçirilmiştir:

Sevgili Nadia Teyze,
Sevgili Rabbimizden sana bereket diliyorum. Nadia Teyze, ***O beni öylesine seviyor ki!*** O'nun karşısında bir hiçiz. Nadia Teyze, şu sözleri anlayacağını düşünüyorum: ***“Düşmanlarınızı sevin, size lanet edenleri***

bereketleyin, sizden nefret edenlere iyilik edin ve size karşı koyanlar için dua edin.”

Bu mektup ele geçirilir geçirilmez Nadia’yı ve pek çok genç Komünisti Mesih’e getiren Peter Serebrennikov hapse atıldı. Komünist gazetesi onun vaazlarından birisini aktarmaktaydı: “Kurtarıcımıza ilk yüzyıldaki Hıristiyanlar gibi inanmalıyız. Bizim için esas yasa Kutsal Kitap’tır. Bundan başkasını tanımıyoruz. İnsanları, özellikle de gençleri günahtan kurtarmak için elimizi çabuk tutmalıyız.” Serebrennikov, Sovyet yasalarının Mesih’ten bahsetmeyi yasakladığını vurgulayarak şunları eklemiştir: “Bizim için tek yasa Kutsal Kitap’tır” – zalimce tanrıtanımaz bir diktatörlüğün hüküm sürdüğü bir yer için çok doğal bir yanıt.

Sonra Komünist gazetesi bir “vahşetin” resmini betimlemişti: “Genç delikanlılar ve kızlar ruhsal ilahiler söyler. Vaftiz törenini gerçekleştirerek hainlik ve şeytanlık dolu düşmanları bile sevmeye öğretisine bağlı kalmayı sürdürürler.” Makale, Komünist Gençlik Örgütüne üye olan pek çok genç kızın ve delikanlının gerçekte birer Hıristiyan olduğunu ifade eder ve şu sözlerle son bulur: “Komünist okulu ne kadar güçsüz, sıkıcı ve ışıktan yoksun olmalı ki... pastörler öğrencileri okullardaki kayıtsız öğretmenlerinin gözleri önünde yakalayabiliyorlar.”

30 Haziran 1966 tarihli *Kazakstanskaia Pravda*’da Komünistler, en yüksek notları alan öğrencinin bir Hıristiyan çocuk olduğunu fark ettiklerinde içine düştükleri dehşeti ifade ediyorlardı!

17 Ocak 1966 tarihli *Kirgizskaia Pravda* ise anneler için yeraltı Hıristiyanlarının bir kitapçığından alıntı yapmaktadır: “Beşikte oldukları zamandan itibaren çocuklarımızı Tanrı’ya

adamak için gayrette ve duada birleşelim!... Çocuklarımızı dünyanın üzerlerinde kurmaya çalıştığı etkiden kurtaralım.”

Bu çabalar başarılı oldu. Komünist gazeteler, Hıristiyanlığın gençler arasında ilerlediği gerçeğine tanıklık etmekteydi!

Celiabinsk, Rusya’da bir gazete Genç Komünist Örgütüne bağlı genç bir kız olan Nina’nın gizli bir Hıristiyan topluluğuna girerek nasıl Hıristiyan olduğunu anlatır.

Sovietskaia Justitia’nın 1966 tarihli 9. sayısı da böyle bir yeraltı toplantısını anlatmaktaydı: “Toplantı gece yarısındaydı. Gizli, kendi gölgeleri için bile tetikte, insanlar farklı bölgelerden bir araya geldiler. Kardeşler, alçak tavanlı karanlık odayı doldurmuştu. O kadar kalabalıklardı ki, diz çökecek yer yoktu. Havasızlıktan odayı aydınlatan ilkel gaz lambasının ışığı söndü. Yüzlerinden terler akıyordu. Sokakta Rab’bin hizmetkarlarından biri polisi gözetliyordu.” Nina bu toplulukta ilgiyle, candan bir kucaklamayla ve içtenlikle karşılandığını söylemişti: “Onlarda şimdi bende de olan büyük ve aydınlık sağlayan bir iman – Tanrı’ya iman vardı. Tanrı bizi Kendi koruması altına almaktadır. Varsın beni tanıyan Kom-somollar (Genç Komünist Örgütü üyeleri) bana selam vermeden yanımdan geçsin! Beni hor görsünler ve suratıma bir tokat vururcasına bana ‘Vaftizci!’ desinler. Yapsınlar! Onlara ihtiyacım yok.”

Onun gibi diğer pek çok genç Komünist, Mesih’e sonuna dek kulluk etme kararını verdi.

18 Ağustos 1967 tarihli *Kazakstanskaia Pravda*, Klassen, Bondar ve Teleghin kardeşlerin mahkemelerini anlatıyordu.

Onlara ne ceza verildiği belirtilmiyor, ama suçları açıkça söyleniyordu: Çocuklara Mesih'i öğrettiler.

15 Haziran 1967 tarihli *Sovietskaia Kirghizia*, "Hıristiyanlar, kendilerine karşı idari kanunların uygulanmasına sebep oluyorlar" ifadesi ile bu durumdan yakınmıştır. Böylece özgür kalmaktan bir türlü memnun olmayan tedavisi zor Hıristiyanlar tarafından onları sürekli tutuklamaya kışkırtılan masum Komünist yetkililer başka bir grup daha tutukladılar. Suçları Hıristiyan yayınların basıldığı on beş jelatinli teksir makinesi ve altı ciltleme makinesi ile birlikte yasadışı bir baskı makinesine sahip olmaları.

21 Şubat 1968'de *Pravda*, binlerce kadın ve kızın üzerlerinde Kutsal Kitap ayetlerinin ve duaların yazıldığı kemer ve kurdeler giydiklerinin görüldüğü haberini yazmıştı. Yetkililer araştırma yaptılar ve bu yeni modayı getirenin – ki bu modayı Batı'ya da tavsiye ederim – Komünist polisin Hıristiyan üyesi Liubertzli Stasiuk Kardeşten başka kimse olmadığını ortaya çıkardılar. Gazete onun tutuklandığını duyurdu.

Komünist mahkemelere çıkarıldıklarında Yeraltı Kilisesindeki Hıristiyanların verdiği yanıtlar ilahi esindi. Bir hakim şöyle sormuştu: "Neden insanları yasak tarikatınıza çekiyorsunuz?" Hıristiyan bir kız kardeş şu yanıtı verdi: "Amacımız *tüm dünyayı* Mesih için kazanmak."

Başka bir davada hakim, "Sizin inancınız bilime aykırı" diyerek alay etti, buna öğrenci olan sanık kız şöyle yanıt verdi: "Siz Einstein'dan daha çok mu bilim biliyorsunuz? Ya Newton'dan? Onlar imanlıydı. Evrenimiz Einstein'ın adını taşır. Evrenin isminin Einstenian evreni olduğunu lisede öğrendim. Einstein şöyle yazmıştır: 'Eğer peygamberlerin an-

lattığı Yahudiliği ve İsa'nın öğrettiği Hıristiyanlığı, kendilerinden sonra gelenlerden özellikle de politika uğruna yapılan papazlıktan temizlersek, dünyayı tüm sosyal kötülüklerden kurtaracak bir inanç elde ederiz. Bu inancı zafere ulaştırmak için yapabileceğinin en iyisini yapmak her insanın kutsal görevidir.' Ve büyük fizyolojistimiz Pavlov'u hatırlayın! Kitaplarımız onun bir Hıristiyan olduğunu söylemiyor mu? Hatta Marx bile *Das Kapital* adlı eserinin önsözünde şöyle söyler: 'Hıristiyanlık, özellikle de Protestan formundaki Hıristiyanlık, günahın yok ettiği kişilikleri yeniden yaratmak için ideal inançtır.' Benim de günah tarafından mahvedilmiş bir kişiliğim vardı. Bu karakteri yeniden yaratmak için Hıristiyan olmayı bana Marx öğretti. Siz Marksistler beni nasıl bununla suçlarsınız?"

Hakimin neden söyleyecek söz bulamadığını anlamak zor olmasa gerek.

Bilime karşı olan bir din suçlamasına karşı bir Hıristiyan, mahkeme huzurunda şu yanıtı vermiştir: "Kloroformu ve pek çok ilacı bulan Simpson kadar büyük bir bilim adamı olmadığınıza eminim sayın yargıç. Kendisine en büyük buluşunun ne olduğu sorulduğunda şöyle demişti: 'Kloroform değil. En büyük buluşun bir günahkar olduğumu ve yalnızca Tanrı'nın lütfu aracılığıyla kurtulabileceğimi keşfetmem olmuştur.' "

İmanlıların imanları uğruna sunmaya hazır oldukları kanları, yaşamları, kendilerini feda etmeleri, Yeraltı Kilisesinin öne sürdüğü en büyük fikirdir. Yeraltı Kilisesi, Afrika'da tanınmış müjdecî Albert Schweitzer'in adlandırdığı üzere, "Acının izini taşıyanların kutsal birlikteliğini" – yani Elemler Adamı İsa'ya ait olan paydaşlığın şeklini alır. Yeraltı Kilisesi Kur-

tarıcısına sevgi bağıyla bağlıdır. Aynı bağ kilise üyelerini birbiriyle birleştirir. Yeryüzünde hiçbir şey onları alt edemez.

Gizlice dışarı çıkarılan bir mektupta Yeraltı Kilisesi şöyle demiştir: “Daha iyi Hıristiyanlar olmak için dua etmiyoruz, Tanrı’nın bizden olmamızı istediği o tek çeşit, Mesih’in benzerliğindeki, yani Tanrı’nın yüceliği için çarmıhı isteyerek taşıyacak Hıristiyanlar olabilelim diye dua ediyoruz.”

İsa’nın öğretisine göre Hıristiyanlar yılan gibi akıllık olarak, mahkemede sorgulandıkları zamanlarda önderlerini teşhis etmeyi daima reddettiler.

15 Ocak 1966 tarihli *Pravda Vostoka* (Doğunun Gerçeği), Maria Sevciuk’a kendisini Mesih’e kimin getirdiği sorulduğunda nasıl bir yanıt verdiğini yazmıştır: “Beni topluluğuna Tanrı çekti.” Bir diğerine ise “Önderin kim?” diye sorulduğunda, “Bizim insan olan bir önderimiz yok” yanıtını vermişti.

Hıristiyan çocuklara, “Öncülerimizden ayrılıp kırmızı kurdeleyi çıkartmanızı kim öğretti size?” diye sorulduğunda, “Bunu kendi irademizle yaptık. Kimse bize bir şey öğretmedi” yanıtını vermişlerdi.

Bazı yerlerde “buzdağının” tepesi görünmesine rağmen, bazı yerlerde Hıristiyanlar önderlerinin tutuklanmasına engel olmak için kendi kendilerini vaftiz ediyorlardı. Nehir kıyılarında gerçekleşen vaftiz törenlerinde bazen, vaftiz eden ve vaftiz olan kişiler çekilen fotoğraflardan tanınmamak için yüzlerine maske takıyorlardı.

30 Ocak 1964 tarihli *Uchitelskaia Gazeta*, Volnecino-Korskii bölgesinin Voronin köyünde bir ateizm dersinden bahseder. Dersi veren kişi konuşmasını bitirir bitirmez, “İmanlılar sorularıyla herkesin gözleri önünde ateist öğretisine saldırmaya başladılar” dersi veren ateist sorulara yanıt veremedi. İmanlılar şu soruyu sormuşlar: “Siz Komünistler ‘çalmayın’ ve ‘öldürmeyin’ gibi söylediğiniz ama uygulamadığınız ahlaki ilkeleri nereden alıyorsunuz?” Hıristiyanlar dersi veren kişiye bu tür her ilkenin Komünizmin savaştığı Kutsal Kitap’tan geldiğini söylediler. Öğretmenin kafası tamamen karışmıştı ve ders imanlıların zaferiyle sonuçlandı!

Yeraltı Kilisesine Zulüm Artıyor

Eski Sovyet Cumhuriyetlerinden bazılarında Hıristiyanlar, günümüzde hala zulüm görmektedirler. Dünya çapında baskı altındaki uluslarda Yeraltı Kilisesinin Hıristiyanları günümüzde daha önce hiçbir çağda olmadığı kadar elem çekmektedirler. 1997 yılında yaklaşık olarak 160,000 Hıristiyanın şehit edildiği tahmin edilmektedir. Hıristiyanlar için Komünist ülkelerdeki Yahudilerin baskı altında olduklarını bilmek yürek parçalayıcıdır. Fakat zulmün esas hedefi Yeraltı Kilisesidir. Yıllar önce Sovyet basını kitleler halinde gerçekleştirilen tutuklama ve mahkemelere çıkarılma dalgasını yazmıştır. Bir yerde seksen iki Hıristiyan, akıl hastaları barınağına yerleştirilmişti. “Sürekli dua etmekten” ötürü birkaç gün sonra yirmi dördü ölmüştü! Ne zamandan beri sürekli dua etmek gibi bir sebepten adam ölmüştür? Nelere katlandıklarını tahmin edebiliyor musunuz?

Çocuklarına Mesih’i anlattıkları ortaya çıkarılacak olsa onlara yapılacak en büyük zulüm, çocuklarının ömür boyu – hiç-

bir görüşme hakkı olmaksızın kendilerinden uzaklaştırılmalarıydı.

Sovyetler Birliği Komünist dönemde Birleşmiş Milletlerin “Eğitimde Ayrım Gözetmeme” bildirisini imzalamıştı, bu ise şunu taahhüt etmekteydi: “Ebeveynler çocuklarına kendi inançları doğrultusunda dini ve ahlaki eğitim verme hakkına sahip olmalıdır.” Bir makalede Sovyetler Birliğinin resmi Vaftizciler Birliği önderi olan hain Karev, bu hakkın Rusya’da var olduğu ile ilgili olarak güvence vermiş ve ahmaklar da ona inanmıştı! Şimdi bir de Sovyet basınının yazdıklarına kulak verelim.

4 Haziran 1963 tarihli *Sowjetskaia Russia*, çocuklarına Hıristiyan inancını anlatıp onlara Öncülerin kurdelesini takmayı yasaklayan Makrinskowa adındaki Vaftizci bir bayanın altı çocuğunun kendisinden nasıl alındığını anlatır.

Cezayı öğrendiğinde sadece şunu söylemişti: “İman uğruna elem görüyorum.” Kendisinden alınan çocuklarının ateizmle zehirlenebilmesi için onların yurttan kalma ücretlerini de ödemek zorunda bırakılmıştı. Hıristiyan anneler, bu annenin acılarını bir düşünün!

Uchitelskaia Gazeta, aynı şeyin Ignatii Mullin ve eşinin başına geldiğini anlatır. Hakim, inançlarından vazgeçmelerini istedi: “Tanrı ya da kızlarınız arasında bir seçim yapın. Tanrı’yı mı seçiyorsunuz?” Baba ise şu karşılığı verdi: “İmanımı bırakmam.”

Pavlus der ki: “...*Her durumda iyilik için etkin olduğunuzu biliriz*” (Romalılar 8:28). Hıristiyan olarak büyütülüp annesiz olarak alınarak Komünist okullara konulan çocukları

gördüm. Ateizmin zehrini yutmanın tersine evde öğrendikleri imanı diğer çocuklara da yaydılar!

Kutsal Kitap şöyle der: “...*Oğlunu ya da kızını beni sevdiğinden çok seven bana layık değildir*” (Matta 10:37). Bu sözlerin esaret altındaki ülkelerde anlamı büyüktür.

Çocuklarınızı görmeden bir hafta geçirmeye çalışın! Baskı altındaki uluslarda bulunan kardeşlerimizin acılarını anlarsınız. 29 Mart 1967 tarihli *Znamia Iunosti*'ye göre Bayan Sitsh'in oğlu Vsetsheslav, sadece Rab korkusuyla yetiştirildiği için kendisinden alınmıştı. Habarovsklu Bayan Zabavina, yetim kalmış torunu Tania'ya “anormal bir [Hıristiyan] eğitimi verdiğinden dolayı elinden alınmıştı (13 Ocak 1968 tarihli *Sovietskaia Rossia*). Hıristiyanları anne-babalarından yoksun bırakmak günümüzde baskı altındaki ülkelerde hala devam etmektedir.

Sadece Protestan Yeraltı Kilisesinden bahsetmek pek adil olmaz.

Rusya'daki Ortodoks Hıristiyanlar tamamen değişmişlerdi. Milyonlarcası tespihlerin, haçların, kutsal imgelerin, tütsünün ve mumların olmadığı hapishanelerden geçmişti. Dini zümreden olmayan sıradan kişiler, başlarında atanmış bir rahip olmaksızın hapisteydiler. Rahiplerin cüppeleri, kutsal yağları, okunmak üzere hazırlanmış duaları yoktu. Ve onlar bu şeylerin hiçbirine ihtiyaçları olmadan Tanrı'ya doğrudan dua ile yaklaşarak hayatlarını devam ettirebileceklerini fark ettiler. Onlar dua etmeye başladığında Tanrı da Kendi Ruhunu onların üzerine dökmeye başladı. Esas Hıristiyanlığa benzer eşsiz bir ruhsal uyanış komünist Rusya yönetimindeki Ortodokslar arasında gerçekleşti.

Böylece Rusya'da ve baskısı altındaki ülkelerde aslında İncili olan, esaslı ve Tanrı'ya çok yakın bir Ortodoks Yeraltı Kilisesi ortaya çıktı. Bazı Ortodoks dini törenlerinin çok azını sürdürdüler, bunun sebebi de biraz alışkanlıktı. Bu Ortodoks Yeraltı Kilisesi de büyük şehitler verdi. İhtiyar Başrahip Kulagalı Yermogen'e neler olduğunu kim anlatabilir? Patrikhane ile tanrısız Komünist hükümeti arasında haince bir işbirliği yapılmasına nasıl da cesurca karşı çıktı.

Sovyetler Birliğinin 90'ların başında sona erdiği yetmiş yıllık Komünist hakimiyeti boyunca Rus basını, Yeraltı Kilisesinin zaferleri ile doluydu. Yeraltı Kilisesi sözle anlatılamaz zorluklardan geçti, ama sadık kaldı... ve büyüdü!

Romanya'da Rus ordusuna tohumu gizli çalışmalarımızla ek-tik. Rusya'dakiler ve Rusların işgal ettikleri öteki ülkelerde bulunanlar da böyle yaptılar. Bu tohum çok ürün verdi.

Komünist Asya ve esaret altındaki öteki uluslar Mesih için kazanılabilir. Düşmanlarımız tövbeye gelebilir! Eğer yardım edersek onlar tarafından baskı altında tutulanlar da öyle.

Haklı olduğumun kanıtı, Yeraltı Kilisesinin Sovyetler Birliğindeki komünizm yönetimi altında büyümüş olması, günümüzde ise Komünist Asya ile Ortadoğu'da büyüyor olmasıdır.

Hıristiyan dostlarımızın berbat şartlar altındaki güzelliklerini göstermek için aşağıda birkaç Rus kızdaki mektupları sunuyorum, bu mektuplardan son ikisi Rus hapishanelerinden yazıldı.

Komünist Bir Kız Mesih'i Nasıl Buldu?

Aşağıdaki üç mektup Komünist Gençlik Örgütü'nün bir üyesi olan Varia'yı Mesih'e getiren Maria adındaki Hıristiyan bir kızıdır.

Birinci Mektup

...Hayatıma burada devam ediyorum. Çok seviliyorum. Kosmosol [Komünist Gençlik Örgütü] hücresinin bir üyesi tarafından da seviliyorum. Kendisi bana şöyle dedi: "Senin nasıl bir canlı olduğunu anlayamıyorum. Burada pek çok kişi sana hakaret ediyor ve seni kırıyor, ama sen hepsini de seviyorsun." Ben de ona Tanrı'nın bize herkesi, sadece dostlarımızı değil ama düşmanlarımızı da sevmeyi öğrettiğini söyledim. Önceden bu kız bana çok zarar vermişti, ama onun için özel bir ilgiyle dua ettim. Kendisini de sevip sevemeyeceğimi sorduğunda ona sarıldım ve ikimiz de ağlamaya başladık. Şimdi beraber dua ediyoruz.

Lütfen onun için dua edin. Adı Varia.

Yüksek sesle Tanrı'yı reddedenleri duyduğunuzda bu sözleri gerçekten inanarak sarf ettiklerini sanırsınız. Fakat yaşam göstermiştir ki, onların pek çoğu her ne kadar dudaklarıyla Tanrı'ya lanet etse de yüreklerinde büyük bir özlem vardır. Ve yüreklerinin iniltisini duyarsınız... Bir şey ararlar ve içsel boşluklarını tanrısızlıkla doldurmaya çalışırlar.

Mesih'te kardeşiniz, Maria

İkinci Mektup

Önceki mektubumda ateist kız Varia'dan bahsetmiştim. Şimdi ise sevdiklerim, size büyük sevincimizi, Varia'nın İsa'yı hayatının Kurtarcısı olarak kabul ettiğini ve bu konuda herkese açıkça tanıklık verdiğini yazmak için hızlı hızlı yazıyorum.

Mesih'e iman edip kurtuluşun mutluluğunu tattığında aynı zamanda büyük bir mutsuzluk da hissetti. Mutsuzdu çünkü önceleri Tanrı olmadığını yayıyordu. Şimdi ise suçundan yıkanmaya karar verdi.

Birlikte tanrısızların toplantısına gittik. İhtiyatlı olması konusunda onu uyarmış olmama rağmen, faydasızdı. Varia gitti ve neler olacağını görmek üzere ben de beraber gittim. Herkesin Komünist şarkıları söylemesinden sonra (Varia şarkı söylemeye katılmadı), tüm topluluğun önüne çıktı. Cesaretle ve çok hisli bir şekilde, orada toplananlara Mesih'in Kurtarıcılığı ile ilgili tanıklık verdi ve ruhsal gözlerinin o ana dek kapalı olduğundan cehennem azabına gitmekte olduğunu görmediği ve başka insanları da bu azaba yönlendirdiği için eski yoldaşlarının kendisini bağışlamasını istedi. Hepsine günah yolunu bırakıp Mesih'e gelmeleri için yalvardı.

Herkes susmaktaydı, kimse sözünü kesmedi. Konuşmasını bitirince olağanüstü bir sesle bir Hıristiyan ilahisi okudu: "Buyuklarını ve Çarmıhının gücünü savunmak için ölen Mesih'i ilan etmeye utanmıyorum."

Peki ya sonra... Sonra Varia'mızı bizden aldılar.

Bugün Mayısın dokuzu. Ondan hiç haber alamıyoruz. Ama Tanrı onu kurtarmaya kudretlidir. Dua edin!

Maria'nız

Üçüncü Mektup

Dün, Ağustosun ikisi, sevgili Varia'mızla hapisanede konuştum. Onu düşündüğümde kalbim kan ağlıyor. Aslında o hala bir çocuk. Sadece on dokuz yaşında. Ayrıca Rab'de bir imanlı olarak ruhsal bir bebek. Ama Rab'bi tüm yüreğiyle seviyor ve zor yolda çabuk yol almaya başladı. Zavallı kız öylesine aç ki. Hapiste olduğunu duyduğumuzda ona paket göndermeye başladık. Ama gönderdiklerimizden sadece bir kaçı eline ulaştı.

Dün onu gördüğümde zayıflamış, benzi solmuş, dövülmüştü. Yalnızca gözleri Tanrı'nın esenliği ve dünyadan olmayan bir sevinçle parlıyordu.

Evet sevgililer, Mesih'in harika esenliğini yaşamamışlar bunu anlayamaz... Ama bu esenliğe sahip olanlara ne mutlu... Mesih'te olan bizler için hiçbir elem ve engel bizi durduramaz...malı...

Demir parmaklıklar arasından sordum, "Varia, pişman değil misin?" "Hayır" dedi. "Ve eğer beni serbest bırakacak olsalar, gidip yine onlara Mesih'in harikulade sevgisini anlatırım. Acı çektiğimi sanma. Rab beni böylesine sevdiği ve adı uğruna dayanabilme sevincini verdiği için çok mutluyum."

Onun için dua edin diye size yalvarıyorum. Büyük bir ihtimalle Sibiryaya sürülecek. Tüm giysilerini ve her şeyini elinden aldılar. Onda olandan başka hiçbir şeyi kalmadı. Hiçbir akrabası yok ve en çok ihtiyaç duyduğu şeyleri bir araya getirmeliyiz. Bana gönderdiğiniz miktarı bir kenara ayırdım. Eğer Varia sürgüne gönderilirse, ona vereceğim. Tanrı'nın onu kuvvetlendireceğine ve gelecekte de dayanma gücü vereceğine iman ediyorum. Tanrı onu korusun!

Maria'nız

Dördüncü Mektup

Sevgili Maria, sonunda sana yazabiliyorum. [yer çıkarılmıştır]a rahat vardık: Konaklama yerimiz kasabaya on altı kilometre uzaklıkta. Nasıl yaşadığımızı tarif edemem. Biliyorsun. Birazcık kendimden bahsetmek istiyorum. Bana sıhhat verdiğinden fiziksel olarak çalışabildiğim için Tanrı'ya şükrediyorum. X kız kardeş ve ben makine başında çalıştığımız bir atölyeye verildik. İş zor ve X kız kardeşin sağlığı kötü durumda. Hem onun için hem de kendim için çalışmak zorundayım. Önce kendi işimi bitiriyorum sonra da kız kardeşime yardım ediyorum. Günde on iki, on üç saat çalışıyoruz. Yiyeceğimiz de sizinki kadar, çok az. Fakat sana yazmak istememin sebebi bu değil.

Senin aracılığınla bana kurtuluş yolunu gösteren Tanrı'ya yüreğim hamt ediyor ve O'nu övüyor. Artık bu yolda olduğuma göre hayatımın bir amacı var ve ne yöne gideceğimi, kimin uğruna acı çekeceğimi biliyorum. Yüreğimde bulunan büyük kurtuluş sevinci ile ilgili herkese tanıklık vermek ve onlara anlatma arzusunu hissediyorum. Mesih'te Tanrı'nın

sevgisinden bizi kim ayırabilir? Hiç kimse ve hiçbir şey. Ne hapis ne elem. Tanrı'nın bize gönderdiği elemeler, bizi Kendisindeki imanda daha fazla güçlendirmekten başka bir işe yaramaz. Yüreğim öyle dolu ki Tanrı'nın lütfu taşıyor. İşyerinde sessiz kalamadığım için bana ilave işler çıkartarak beni cezalandırıyor, bana küfrediyorlar. Sessiz kalamıyorum çünkü Rab'bin benim için neler yaptığını herkese anlatmalıyım. Cehennem azabına gitmekte olan beni yeni bir yaratık, yeni bir yaratılış yaptı. Artık sessiz kalabilir miyim? Hayır, asla! Dudaklarım iş gördüğü sürece Tanrı'nın harikulade sevgisi ile ilgili herkese tanıklık vereceğim.

Konaklama yerimize giderken Mesih'te pek çok kardeş ve kız kardeşle tanıştık. Kardeşleri gördüğüm ilk an onların Tanrı çocuğu olduğunu Ruh aracılığıyla hissetmek ne harika. Konuşmak yersiz. İlk bakışta onların kim olduklarını hissediyorsunuz ve biliyorsunuz.

Konaklama yerine yol alırken bir tren istasyonunda bir bayan gelip bize yiyecek vererek yalnızca iki söz söyledi: "Tanrı yaşıyor."

Buraya vardığımız ilk gece (vakit çok geçti) yer altı barakalarına götürüldük. Orada olanları, "Size esenlik olsun" diyerek selamladık. Bize büyük sevinç kaynağı olduğu üzere, her bir köşeden şu yanıtı duyduk: "Sizi esenlikle kabul ediyoruz." Ve ilk gecedan itibaren bir ailede olduğumuzu hissettik.

Evet gerçekten böyleydi. Burada Mesih'e kişisel Kurtarıcıları olarak iman eden pek çok kişi vardı. Mahkumların yarısından fazlası imanlı. Aramızda büyük ezgiciler ve iyi müjde vaizleri var. Akşamüzeri ağır işlerimizi bırakıp toplandığımızda, en

azından birazcık zamanı birlikte dua ederek Kurtarıcımızın ayaklarının dibinde geçirmek ne harika. Mesih ile her yerde özgürlük var. Burada pek çok güzel ilahi öğrendim ve Tanrı her gün bana Sözünden daha fazla veriyor. On dokuz yaşım- da Mesih'in doğum gününü ilk kez kutladım. Bu harika günü asla unutmuyacağım! Tüm gün çalışmak zorundaydık. Ama kardeşlerimizden bazıları nehir kıyısına inme fırsatını elde etmişlerdi. Orada buzu kırıp gece yedi kardeşin ve benim – Tanrı'nın Sözü uyarınca – vaftiz edileceğimiz yeri hazırlamışlardı. Öylesine mutluyum ki ve senin de Maria yanımda olmanı öyle isterdim ki, belki sana olan sevgimle geçmişte sana yapmış olduğum kötülüklerden temizlenebilirdim. Fakat Tanrı her birimizi Kendi yerine koyar ve biz de Tanrı'nın bizi koyduğu yerde sapaşağlam durmalıyız.

Tanrı'nın çocuklarının ailesine selamlarımı ilet. Tanrı beni bereketlediği gibi sizi de emeğinizde artan ölçüde bereketlesin. İbraniler 12:1-3'ü okuyun.

Tüm kardeşlerimiz size selam ediyor ve Tanrı'daki imanınızın böylesine güçlü olmasına, elemelerinizde bile O'nu hiç durmadan övmenize seviniyorlar. Başkalarına da yazarsanız, bizden selam söyleyin.

Sevgiler, Varia

Beşinci Mektup

Sevgili Maria, sonunda sana birkaç satır yazma fırsatını buldum. Sevgili Maria, Tanrı'nın lütfu sayesinde X kız kardeşin ve benim sıhhatimiz yerinde, durumumuz iyi. Şimdi [yer çıkarılmıştır]'deyiz.

Bana duyduğun anne sevgisi için teşekkür ederim. Bizim için hazırladığın her şeyi aldık. En değerli şey olan Kutsal Kitap için de teşekkür ederim. Hepsi için teşekkürler. Kardeşlere yazdığında selamlarımı ve benim için yaptıkları her şeye teşekkürlerimi ilet.

Rab kutsal sevgisinin gizemini bana açıkladığından beri kendimi yeryüzündeki en mutlu kişi sayıyorum. Katlandığım zulümleri özel bir lütf sayıyorum. İman ettiğim ilk günlerden beri Rab'bin bana Kendisi uğruna acı çekme sevincini vermiş olmasına seviniyorum. Sona kadar Rab'be sadık kalabileyim diye benim için dua edin.

Rab hepinizi tutsun ve kutsal mücadele için sizi kuvvetlendirsin!

X kız kardeş ve ben sizi öpüyoruz. Belki [yer çıkarılmıştır]'a gönderildiğimizde size yeniden yazma fırsatını elde edebiliriz. Bizim için endişelenmeyin. Mutluyuz ve sevinçliyiz çünkü göklerdeki ödülümüz büyüktür (Matta 5:11-12).

Varia'nız

Bu, Mesih'i bulan, O'na tanıklık eden ve angaryaya mahkum edilen genç Komünist kız Varia'dan aldığımız son mektuptu. Kendisinden bir daha haber alınamadı, ama tatlı sevgisi ve Mesih uğruna tanıklığı, elem çeken sadık Yeraltı Kilisesinin ruhsal güzelliğini gösterir.